

**Verslag van de
BESLUITRONDE POLITIEKE AVOND
van de
gemeenteraad van Nijmegen
d.d. 28.10.2020**

Aanwezig zijn:

De leden: M.C.W. Bakker, J. Bos-Coenraad, L.A.C.M. Bouwmans, C.J.M. Brand, J.T.L.J.A. Broeren, J.R. Brom (tot 16.30 uur), M.T. Buck, C.M.H. Daemen, J.V.J. van Deurzen, I.M. van Dijk, P. Eigenhuijsen, R. El Hafi, T.F.A. van Elferen, T. van Gent, A.K. de Graaf, W.M. Grutters, J.W.H. van Hooft, F. Jasper, J. Konijnenbelt, C. de Leeuw, K.A. Lokker, B. Markovic, P.J.P. van Megen, M.J.A. Mijling, A.J.C.M. Moerkerk, J.E.R. Osinga, A.B. Ranshuijsen, A.K. Selman, M. Smit, M.A.L. Sweep, M. Synhaeve (*vanaf 16.45 uur*), R.W. Thomassen (*vanaf 16.30 uur*), V.A.M. Vintges, Y. Wieken, E. van Zanten en M.F. Zouay

Voorzitter: dhr. H.M.F. Bruls

Griffier: mw. S. Ruta

Wethouders: B. Velthuis, H. Tiemens, N.P. Vergunst, P.J. Molenaar, G. Visser, M. Esselbrugge

Bericht van verhindering van: J. Brummel-Ahlaloum, M.E.C. van Doorn, M. Feddema, E.A.H. Lauret

Notulist: mw. A.M. Dunk (Notuleerservice Nederland)

1. Opening en mededelingen

De **voorzitter**: Dan open ik bij dezen de onze raadsvergadering. Welkom een ieder en ook degenen die het via de livestream volgen, met als hoofdschotel vandaag natuurlijk de Stadsbegroting die vastgesteld moet gaan worden. Maar we hebben ook nog de Omgevingsvisie. Dat zijn de beide zeer belangrijke documenten, die onze aandacht ook wel vragen en verdienen. Dat zal vast goed komen. Bij de mededelingen heb ik een viertal raadsleden die ik als afwezig kan melden. Dat gaat om mevrouw Feddema, mevrouw Van Doorn, mevrouw Lauret en mevrouw Brummel-Ahlaloum. Zij zijn afwezig, om wisselende redenen voor het overige en ik heb niet doorgekregen dat er meer afmeldingen zijn. Mevrouw Synhaeve komt inderdaad een uurtje later, heeft zij mij laten weten. Dat is inderdaad ook zo. Nou, verder zijn we er dan, hè? Dan kunnen we beginnen.

Er zijn wat mensen die er misschien niet zijn, zegt de griffier. De heer Zouay? Misschien struint hij nog ergens rond. Daar komt hij binnen, ik zie hem al binnenkomen. Met een mondkapje op. Allemaal struikrovers zijn wij tegenwoordig, als je ons zo ziet rondgaan. Ja, ik ben benieuwd naar de nieuwste modetrends op de mondkapjes. We zullen het zien. Goed. Ik kijk even naar de griffier of er nog andere mededelingen zijn, zo bij aanvang. Dat is niet het geval.

2. Agendavaststelling inclusief de orde van de vergadering

De **voorzitter**: Dan gaan we al over naar de agendavaststelling, beste mensen, inclusief de orde van de vergadering. Toegevoegd is in ieder geval een raadsvoorstel, strekkend tot het toelaten van een raadslid voor de Stadspartij Nijmegen, dat wordt dan agendapunt 16, en het raadsvoorstel Geheimhouding Correctie fout geheime technische toelichting gemeenteraad over Hezelpoortgarage. Dat wordt als agendapunt 17 toegevoegd. Ik heb hier staan als hamerstuk, maar dat zal niet helemaal

kloppen, denk ik. Wel? O ja, die wel, ja dat klopt. De bekrachtiging moet als hamerstuk, ja dat klopt. Als debatstuk komt het daar nog terug.

Het voorstel is dan om te beginnen met die benoeming, zoals ik die aankondigde en daarna de debatstukken. Allereerst uiteraard de Stadsbegroting en vervolgens de Omgevingsvisie. Dan nog het stemstuk, een motie waar de vorige keer de stemmen staakten, zoals u weet. Dat moet dan als stemstuk nog terugkomen. En ten slotte dan het debatstuk over de Hezelpoort en dat zal dan in beslotenheid worden behandeld. Uiteraard werken we met spreektijd vanaf het eerste debatstuk, waarbij dan de gedachte is dat na de eerste termijn met betrekking tot de begroting om een uur of zes, in ieder geval nadat wij die eerste termijn hebben afgerond, we ongeveer een uur schorsen voor een dinerpauze. Dan kan iedereen zich wat beraden op de moties en amendementen die wellicht zijn ingediend, tegen die tijd. Dan gaan we daarna in de avond verder om de rest van de agenda af te ronden. Ja? Dat kan allemaal zo? Geen orde voorstellen hierbij? Moet lukken, hè.

We hebben in ieder geval de volgende punten die niet in de raadskamers behandeld zijn en waarvan voorgesteld wordt om deze als hamerstuk te behandelen. Dat gaat over 3, 4, 10, 12, 13 en 17. Ik neem aan dat u daar ook mee kunt instemmen? Dat is het geval. De heer Eigenhuijsen ook? U hebt nu al lol eraan, heel goed.

Besluit

Voorstellen aanvaard

5. Besluitvorming behandeladviezen van de gespreksrondes van 30 september 2020 en 7 oktober 2020

De **voorzitter**: Dat brengt me al onder agendapunt 5, dat betreft de besluitvorming van de behandeladviezen van de gespreksrondes van 30 september 2020 en 7 oktober jongstleden. Allereerst het raadsvoorstel van de Stadsbegroting uiteraard als debatstuk, maar dat wordt gevoegd behandeld met het raadsvoorstel Bestemmingsreserve beschermd wonen, is het voorstel. Uiteraard wordt er over beide raadsvoorstel apart gestemd. Dan het raadsvoorstel Omgevingsvisie, ook als debatstuk vanavond en het raadsvoorstel Aantal openbare parkeerplaatsen Hezelpoortgarage, ook als debatstuk maar dan in beslotenheid, zoals aangegeven. Ja? Daar kunnen we denk ik ook wel allemaal achter staan.

6. Vaststellen van punten waarover geen spreektijd is aangevraagd

De **voorzitter**: We hebben onder punt 6, het vaststellen van de voorstellen waarover geen spreektijd is gevraagd, kunnen constateren dat voor de punten 3, 4, 10, 12, 13 en 17 geen spreektijd gevraagd is en daarmee is ook ingestemd met die voorstellen.

Besluit

Conform besloten

7. Vragen van raadsleden aan het college

De **voorzitter**: Onder punt 7, vragen van raadsleden aan het college zijn er voor vandaag althans geen vragen aangemeld.

16. raadsvoorstel Toelaten raadslid Stadspartij Nijmegen (105/2020)

De **voorzitter**: En dat brengt ons dus al bij het ingelaste agendapunt 16, het raadsvoorstel voor toelaten van een raadslid van de Stadspartij Nijmegen. Maar alvorens we iemand toelaten, moet er natuurlijk ook iemand weggaan. En dat betreft de heer John Brom. Hij is al helemaal naar achteren

geplaatst, merk ik zo. En ik ga er toch even voor staan om John nog even een paar woorden toe te voegen. Dus dan moet ik toch naar het spreekgestoelte.

Ja, geachte heer Brom, beste John, vandaag neem je afscheid van de gemeenteraad. En hoewel ik al via jouw interne lijn had gehoord wat de reden was en dat het een heel dwingende reden was, was de consequentie: als je niet woont in de plaats waar je raadslid bent, kun je geen raadslid meer blijven. Maar toch kwam het bericht nog vrij kort voor deze vergadering, dus voor sommigen zal het misschien toch nog vrij verrassend zijn. Je gaat wonen in het immer lommerrijke Alverna. Dat schijnt een of andere Dynasty-achtige villa te zijn, ja we gaan het hem nu helemaal inwrijven hoor, waarbij alle verhalen over arme mensen voor wie wij moeten opkomen wel wat schielijk afsteken. Nee, maar er is een aantal heel goede redenen en begrijpelijke redenen en het toont ook aan, beste mensen, dames en heren, beste John, dat wij natuurlijk, hoe vervelend het ook is dat wij vandaag afscheid van jou als raadslid moeten nemen, hoe dicht wij bij elkaar wonen en dat gemeentegrenzen hierin een relatief gegeven zijn. En Alverna ligt voor de meeste Nijmegenaren vaak nog dichterbij dan andere delen van Nijmegen. Wat dat betreft zijn de afstanden niet groot. Maar toch is het heel jammer, ondanks dat we dus heel goed begrijpen, dat je ervandoor gaat

In 2010 nam je voor het eerst plaats in onze gemeenteraad en daarna vanaf 2015 verschillende keren ook tijdelijk. Je nam bijvoorbeeld het raadslidmaatschap van Albaer Hillen over, en je was actief als fractievolger in de tussentijd. En vanaf 2018 ben je opnieuw gekozen als raadslid voor de Stadspartij Nijmegen. Dus je hebt wel een behoorlijke periode in wisselende rollen, wisselende partijen ook, in onze raad doorgebracht en ook persoonlijk heb je het een en ander meegemaakt. Het zijn zeker wel tien bewogen jaren geweest, zeker voor jou. En jouw veerkracht is daarbij wel opgevallen, want als je hier in de raad was, was je bijna altijd wel goedgehumt en zeer enthousiast om je taak op te vatten. Ik vind jou echt wel een mooi voorbeeld van iemand die zakelijk er vol voor ging, soms ook heel kritisch was, maar in relationeel opzicht altijd prima was. Je luisterde niet altijd even goed naar bijvoorbeeld je fractievoorzitter en dan duurde het wel eens wat langer. Het leuke is met deze grap: het is misschien een of twee keer niet helemaal goed gegaan, maar we kunnen er een jaar op teren. Iedereen herkent dat. Dat zijn dus eigenlijk wel de beste. En het mooie is dat jij daar ook heel goed mee kunt omgaan, sterker nog, je begon er vaak zelf over. En dan dacht ik o ja, dat is die grap, die moet ik weer eens van stal halen. Bij dezen. Zoals ik zei: sterk op de inhoud, vaak ook kritisch en scherp, of het nu gaat om de Grex, de Wmo of het Werk en Inkomen-deel, de manier waarop de raad al of niet goed betrokken is bij de regionale samenwerking, met name ook wat het MGR-werk betreft, had jouw warme aandacht, maar tegelijkertijd was je ook altijd wel geïnteresseerd in een oplossing vinden. Uiteindelijk ook wel geïnteresseerd om iets te willen bereiken. En ik denk dat dit samenhangt met het opkomen voor mensen die het wat minder hebben in onze samenleving. Niet alleen door wat je persoonlijk herkent, want dat neem je natuurlijk altijd mee in deze raadsvergadering, maar ook vanuit het besef dat je uiteindelijk toch zaken moet doen met deze en gene, wil je juist wat bereiken. En dat zat er bij jou heel goed in. Je bent ook iemand die met Nijmegenaren van allerlei pluimage heel makkelijk contact legt en dat is natuurlijk ook hartstikke fijn als je dit raadswerk mag doen. Ik vind het in het bijzonder ook heel mooi dat er altijd raadsleden zijn, en gelukkig hebben we die meer in deze raad, die ook echt geïnteresseerd zijn in regionale samenwerking. Dat klinkt heel erg vanzelfsprekend, gegeven wat ik net al zei over die vervagende gemeentegrenzen, maar is het natuurlijk niet. Je wordt als raadslid ten slotte gekozen door de gemeenschap van jouw gemeente, in dit geval de gemeente Nijmegen. Daar ligt je eerste verantwoording. Maar het besef had je, en dat hebben we gelukkig met zijn allen hier wel, dat iets voor elkaar krijgen voor de Nijmeegse gemeenschap of de Nijmeegse samenleving eigenlijk alleen maar kan als je samen met anderen optrekt, partners in de stad maar zeker ook partners in de regio, of het nu gemeenten zijn of andere organisaties. En daar was jij heel erg bij betrokken, ook als het ging over het wat minder opwindende werk van: hoe ga je dat dan vormgeven? Hoe regel je dat dan, zonder dat het nu gelijk een verhaal is waar je breed in de kranten mee komt, want dat is meestal niet de stof waar je heel veel aandacht mee krijgt. Maar wel uiterst belangrijk, beste mensen. Want als wij niet goed regelen hoe we met elkaar de dingen doen, hoe we

die samenwerking maken, hoe we een samenwerkingsverband regelen, dan kun je uiteindelijk ook niets bereiken.

Vermeldenswaardig is ook het feit dat je in deze periode lid bent geweest van de werkgeverscommissie van de griffie. En ik heb begrepen dat je ook echt hebt laten zien dat het jou niet puur alleen ging om het technische werkgeverschap, maar zeker ook om het persoonlijk welzijn van de griffiemedewerkers. Zo kreeg ik door dat je vaak even binnenliep voor een praatje. Volgens mij lopen er trouwens een heleboel mensen vaak binnen voor een praatje. Ik ben altijd erg tevreden als de griffie dan geweldige prestaties levert, hoe doen ze dat? Maar misschien komt dit wel, zeg ik via een zijstapje naar de griffier, door die praatjes. Die maken de griffie ook weer sterker, dat zou allemaal goed kunnen.

John, ik mag je heel hartelijk bedanken namens ons allen voor jouw inzet over die tien jaren verspreid in fasen en rollen, je enorme betrokkenheid bij deze stad en de manier waarop je jouw kwaliteiten hebt willen inzetten voor Nijmegen. Ik wens je veel geluk in Alverna, meer ga ik daar niet over zeggen. Ik kom er ook wel eens langs. Misschien ga ik nu wel een keer stoppen aldaar, als halteplaats. Het is in ieder geval dicht genoeg bij elkaar zodat we elkaar vast nog zullen tegenkomen, want daar wonen wil natuurlijk niet zeggen we in jouw geval, dat je de banden met Nijmegen, met ons, loslaat. Integendeel! En dat gezegd zijnde, zou ook een hartelijk applaus voor onze John willen vragen.

Applaus.

De **voorzitter**: De afbeelding van de meest bekende Nijmegenaar die nooit geleefd heeft, Mariken, ligt dan voor jou klaar hè, want dat mogen we dan niet overhandigen. Geef haar een mooie plaats voor het overige. Er zit wel een zekere relatie met Alverna, of beter gezegd met Balgoy, dat is daar niet ver vanaf. In het verhaal van Mariken van Nimwegen wordt gesproken over een oom en die komt uit Venlo. Daar vind ik persoonlijk helemaal niets mis mee, als dat wordt geconstateerd, maar topografisch gezien, maar dat mag ook bij een mirakelspel, het is een mythe, klopt het verhaal niet helemaal. Er zijn deskundigen die zeggen dat we het meer in de richting waar jij gaat wonen moeten zoeken, waar hij vandaan kwam. Misschien is dat wel een mooi motto om als oom van Mariken van Nimwegen zo naar Alverna te trekken. We zullen het mee gaan maken.

John, ik kijk even naar jou of je behoefte hebt om nog wat te zeggen tot ons, voordat we overgaan tot de installatie uiteraard van jouw opvolgster.

De heer **Brom**: Natuurlijk! Dank u wel, voorzitter. Allereerst allemaal heel veel dank dat ik met jullie mocht samenwerken. Heel veel dank dat we vooral in gezamenlijkheid en met passie dit werk mogen doen en dat we dit allemaal voor Nijmegen doen en voor de Nijmeegse burger. Dank je wel.

De **voorzitter**: Dank je wel. De opvolgster van John Brom is mevrouw Thomassen. En uiteraard, voordat we haar kunnen toelaten en installeren als raadslid, ga ik het woord geven aan de commissie geloofsbrieven. Ik dacht dat de heer Wieken vandaag het woord voerde. Daar zit de heer Wieken. Aan u het woord.

De heer **Wieken**: Ja, dank u wel, voorzitter. De commissie voor de geloofsbrieven uit de raad van de gemeente Nijmegen, in wier handen werden gesteld de geloofsbrieven en verdere bij de Kieswet gevorderde stukken, ingezonden door mevrouw Thomassen R.W., Rosalie Wilhelmina, op 28 oktober 2020 benoemd tot lid van de raad van de gemeente Nijmegen, rapporteert de raad van de gemeente Nijmegen dat zij bovengenoemde bescheiden heeft onderzocht en in orde bevonden. Gebleken is dat de benoemde aan alle in de Gemeentewet gestelde eisen voldoet. De commissie adviseert dan ook tot haar toelating als lid van de gemeenteraad van de gemeente Nijmegen.

De **voorzitter**: Dank u wel mijnheer Wieken. Ik neem aan dat niemand hier verder het woord over wil voeren, na deze wijze woorden. Als dat zo is, dan verzoek ik mevrouw Thomassen tot de raadzaal toe te laten en u allen te gaan staan.

Goedenavond of goedemiddag moet ik zeggen, mevrouw Thomassen. Ja, we zitten wat vroeger. U hebt ervoor gekozen om de belofte af te leggen. Ik zal eerst de tekst daartoe voorlezen en dan reken ik op uw antwoord, zijnde “dat verklaar en beloof ik”.

“Ik verklaar dat ik om tot lid van de raad benoemd te worden, rechtstreeks noch middellijk, onder welke naam of welk voorwendsel ook, enige gift of gunst heb gegeven of beloofd. Ik verklaar en beloof dat ik om iets in dit ambt te doen of te laten, rechtstreeks noch middellijk, enig geschenk of enige belofte heb aangenomen of zal aannemen. Ik beloof dat ik getrouw zal zijn aan de grondwet, dat ik de wetten zal nakomen en dat ik mijn plichten als lid van de raad naar eer en geweten zal vervullen.”

Mevrouw **Thomassen**: Dat verklaar en beloof ik.

De **voorzitter**: Dank u wel. Dan mag ik u feliciteren om toe te treden tot deze mooie raad van de gemeente Nijmegen. Ik wens u heel veel succes toe. Een applaus van mevrouw Thomassen.

Applaus.

De **voorzitter**: Ja, komt u maar hierheen. Volgens mij moet u nu de plaats van de heer Brom innemen. Die steekt nog een keer de vinger op. Ja, daar.

Een bos bloemen. Nou ja, dat is wel letterlijk in de coulissen verschijnen, als ik dat zo zie.

Besluit

Voorstel aanvaard

- 9. raadsvoorstel Stadsbegroting 2021-2024 (102/2020) +**
- 11 raadsvoorstel Bestemmingsreserve beschermd wonen (95/2020)**

De **voorzitter**: Goed beste mensen, dan vervolgen we onze vergadering met, onder agendapunt 9, ja zo is het, het raadsvoorstel met betrekking tot de Stadsbegroting 2021-2024. Ik zei net al, terwijl ik nog wat aangereikt krijg, dat we nu de eerste termijn van uw raad hebben en ik schat dan een dat we tegen een uur of zes, het zal natuurlijk niet precies op de minuut uitkomen, even schorsen voor ongeveer een uur. Dan kan iedereen even de inwendige mens versterken, eventueel nog de moties en amendementen in eigen fractie en in het college uiteraard doornemen en dan gaan we vervolgens verder. En de spreekvolgorde is uiteraard zoals elk jaar en dat betekent dat ik nu allereerst het woord ga geven aan mevrouw Van Dijk neem ik aan, namens de VVD- fractie. Aan u het woord.

Mevrouw **Van Dijk**: Dank u wel, voorzitter. We leven in een vreemde, onzekere tijd. Niemand had kunnen voorspellen dat we op dit moment in een pandemie zouden zitten, waarbij er elke dag alleen al in Nederland meer dan 10.000 mensen besmet worden met een virus waar we vooralsnog weinig vat op hebben. De afgelopen maanden waren voor veel Nijmegenaren zwaar. In het voorjaar konden we opeens niet meer zomaar bij elkaar op de koffie gaan, konden we elkaar niet meer in de armen vliegen bij een doelpunt van NEC, konden we niet meer spontaan met vrienden het terras op om een drankje en een hapje te doen en voor veel gezelligheid, konden we niet meer bezoek bij onze geliefden in zorggroepen en verpleeghuizen. Het niet samen kunnen zijn heeft mij erg aangegrepen, de afgelopen maanden en vast en zeker niet alleen mij. Maar ik ben ook vervuld met wat trots. Trots op hoe we hier in Nijmegen voor elkaar klaarstonden en -staan. Ik heb namelijk prachtige en hartverwarmende initiatieven gezien in onze stad. De flexibiliteit en de wil om er met zijn allen het beste van te maken was gewoon fenomenaal en is fenomenaal. Ik hoop ook dat we dat de komende tijd kunnen blijven opbrengen met elkaar.

Voorzitter, deze saamhorigheid staat wel in schril contrast met een ontwikkeling die ik ook meer en meer zichtbaar zie in onze stad. Namelijk de ontwikkeling waarbij mensen zich zorgen maken over hun huis, hun straat, hun werk en waarbij ze het gevoel krijgen dat hun stem niet telt of niet gehoord

wordt. Van dichtbij heb ik die frustratie bij Nijmegenaren over een aantal keuzes die politiek in deze raad zijn gemaakt, meegemaakt. En ik wil u daarom graag deelgenoot maken van een persoonlijk verhaal, het verhaal van Michiel en Gonny. Michiel en Gonny zijn beiden net vijftig geworden en wonen al meer dan twintig jaar in Nijmegen-West. Gonny is geboren en getogen Nijmeegse en Michiel zou de afgelopen zomer voor de 26e keer de Vierdaagse hebben gelopen. Hij is werkzaam als consultant en zij, Gonny, is kleine zelfstandige aan huis. Ik kreeg van hem vorig jaar een mail waarin zij hun zorgen met me deelden over de versmalling van de Graafseweg. Ze vonden dat echt een heel slecht plan. Elke dag als Gonny namelijk met de hond richting Goffert liep, stoorde zij zich aan die files die er stonden en ze ging ervanuit dat die met de versmalling alleen erger zouden worden. En elke dag was het Michiel die een uur later thuis was, omdat hij in diezelfde file stond. Een versmalling, dat was hun echt een gruwel. Nog meer files en nog meer opstoppingen, daar zaten zij niet te op wachten. Dat moest niet de bedoeling zijn. De strijd om de versmalling van de Graafseweg hebben wij hier in de raad gevoerd en die versmalling gaat er komen. Wat de VVD betreft natuurlijk niet, dat hebt u in ons amendement kunnen zien. Daar kom ik zo nog op terug. Dit voorjaar kreeg ik weer een mail van hen. Ze hadden een torenhoge ozb-aanslag ontvangen en dat terwijl ze zelf met de buurt camera's in straat hadden opgehangen om de daders van de autobranden die er ook in staat waren en woninginbraken te kunnen vastleggen voor de politie. En dat terwijl ze ook al voor de plastic zak waren gaan betalen. Dat vonden ze oneerlijk. En dat terwijl het zaalvoetbalteam van Michiel moest uitwijken naar Wijchen, omdat er in Nijmegen geen plek was. Ze begrijpen er helemaal niks meer van. En tot overmaat van ramp, zou ik bijna willen zeggen, kregen ze dit voorjaar ook nog een brief van de gemeente waarin stond dat men voornemens was betaald parkeren in te gaan voeren in de straat. Michiel en Gonny waren ten einde raad. Ze voelden zich niet gehoord, niet begrepen en dachten serieus dat ze als echte Nijmegenaren niet meer meetelden in deze stad. Het deed mij pijn in het hart om te horen hoe hun liefde voor Nijmegen langzaam vervloog. Michiel en Gonny hebben hun verhaal of een deel ervan van in elk geval met bijna alle fracties hier in de raad gedeeld. Ik weet van Gonny en Michiel dat in elk geval de SP daar ook op heeft gereageerd. En dat is mooi en daar ben ik heel ik blij om, maar daar zijn Gonny en Michiel helaas niet mee geholpen. En afgelopen juli kreeg ik een appje van Gonny. Ze gingen verhuizen. Ze waren het helemaal zat. Ze hadden een huis gekocht in de buurt van Cuijk en ze schreef mij: weg van dat linkse Nijmegen, gevolgd door een droevige smiley en zo'n smiley met een feesttoeter. Voorzitter, zo'n verhaal grijpt mij aan. Echte Nijmegenaren met zoveel liefde en passie voor onze stad, die uiteindelijk na vijftig jaar besluiten Nijmegen te verlaten, omdat er hier in dit huis keuzes worden gemaakt waar zij zich absoluut niet in vertegenwoordigd voelen, omdat ze het gevoel hebben dat ze in een keurslijf worden geduwd. En u denkt misschien: dat is leuk zo'n Henk en Ingridverhaal, dat hebben we meer gehoord. Maar dit is vaak gebeurd. Inmiddels ken ik Michiel en Gonny redelijk goed. Ik ben ook al in hun nieuwe huis wezen kijken en ik heb op hun verzoek slechts de namen veranderd. Maar de rest berust 100% op waarheid. En voorzitter, het is geen uniek verhaal. Ik hoor meer en meer Nijmegenaren morren, klagen of op zijn Nijmeegs nuilen, over hoe de stad ervoor staat en de keuzes die we maken. We krijgen allemaal e-mails, we krijgen allemaal de berichten op sociale media te zien. Ik trek mij dat aan. De VVD trekt zich dat aan. En dat is voorzitter, waarom de VVD Nijmegen ook dit jaar weer een alternatieve begroting heeft gemaakt. Ik wil bij dezen dat amendement graag indienen om te laten zien dat er andere keuzes kunnen en moeten worden gemaakt in dit huis. Om aan de ene kant te zorgen dat we sterker uit de crisis komen waar we nu in zitten, waarbij we de komende jaren 3 miljoen euro extra investeren in onze lokale economie, we 15 miljoen euro vrijmaken, zodat we belangrijke verkeersaders in onze stad echt kunnen gaan aanpakken, we 2 miljoen euro extra besteden aan het programma Veiligheid en ook nog eens 14 miljoen euro investeren in sportaccommodaties. En anderzijds maken wij deze alternatieve begroting om Nijmegen voor te bereiden op de toekomst. Nijmegen is een groeistad en we willen niet uit onze voegen barsten maar met u inspelen op de groei die gaat komen. Veel van onze voorstellen die u terugvindt in onze alternatieve begroting komen u best bekend voor. Zo strijdt de VVD al jaren voor een ophoging van het ondernemersfonds, de verbetering van de

doorstroming van de S100, meer geld voor veiligheid, extra sportfaciliteiten en een verlaging van de ozb voor woningeigenaren. Eén punt, voorzitter, wil ik even specifiek benoemen. Dat is namelijk de toeristenbelasting. Sinds 2012 is het aantal hotelovernachtingen Nijmegen verdubbeld. Sinds 2012 is de werkgelegenheid in de vrijetijdssector in Nijmegen toegenomen met bijna 1500 banen. Er is geen enkele andere sector Nijmegen waarbij deze cijfers zo'n duidelijke groei laten zien. Hier ligt een kans voor Nijmegen, in een tijd waarin werkgelegenheid onder druk komt te staan. Ik vroeg de wethouder Economie of ze wilde investeren in deze kans en ze liet ons met een niet mis te verstaan nee weten dat dit niet zo was. De VVD Nijmegen denkt daar anders over. We stellen daarom voor om naar voorbeeld van het ondernemersfonds, waarbij de afspraak was dat het belastinggeld opgebracht door de ondernemers, zou terugvloeien naar de lokale economie, ook een dergelijke constructie in het leven te roepen met betrekking tot de opbrengsten vanuit de toeristenbelasting, zodat we Nijmegen als stad om te verblijven en te bezoeken nog beter kunnen promoten. Voorzitter, er zit veel bloed, zweet en tranen in onze alternatieve begroting. Speciale dank wil ik daarvoor ook zeker uitspreken vanaf deze plek naar onze financiële man in de fractie, de heer Feringa. De bijlage, het amendement, spreekt verder voor zich. U kunt daar duidelijk en helder vinden welke keuzes we maken en waarom. Voor vragen weet u mij te vinden.

De **voorzitter**: Er een interruptie van de heer van de heer Van Elferen.

De heer **Van Elferen**: Dank u wel, voorzitter. Ja, ik heb mevrouw Van Dijk goed gehoord en ik heb ook de amendementen gelezen. Omdat er inderdaad veel herkenbaar was, besloot ik niet te veel tijd in uw betoog aan u te besteden, althans, aan een interruptie. Maar er is wel een vraag die ik heb. U begint met een heel bewogen verhaal van inwoners van deze stad, waarin u goed laat zien hoe die inwoners afhankelijk zijn van wat de gemeente hun biedt. Daar zit ook veel zorg in de wijk in. Daar zit ook, ik noem het maar even het sociale gezicht van deze stad in. En in uw amendement, dat knetter rechts is, schaft u dat allemaal af of u bezuinigt er keihard op. Hoe zijn die twee verhalen te rijmen?

Mevrouw **Van Dijk**: Nou, ons amendement is volgens mij niet knetter rechts. Helemaal niet zelfs. Ons amendement is heel realistisch. Wij maken namelijk de keuze om Nijmegen voor te bereiden op de toekomst. Wij investeren in bereikbaarheid, zodat dat mensen naar en van hun werk kunnen gaan, zodat mensen elkaar kunnen bezoeken in Nijmegen, zodat ze bij elkaar op bezoek kunnen. Wij maken keuzes voor de bereikbaarheid zodat ook de economie daarvan profiteert. Volgens mij zijn dat keuzes voor een stad die groeit, voor een stad die hard werkt en voor een stad die naar elkaar omkijkt. Want dat is volgens mij wat wij doen. Ik was aan het einde van mijn betoog, voorzitter.

De **voorzitter**: Dat is helemaal goed. Dank u wel. Dat brengt mij bij de volgende spreekster, mevrouw Ranshuijsen namens de fractie van GroenLinks.

Mevrouw **Ranshuijsen**: Dank u wel, voorzitter. Voorzitter, het zijn pittige tijden. Dat horen we ook in het voorgaande verhaal, allemaal om ons heen. Het zijn voor veel mensen ook verdrietige tijden. Mensen die dierbaren zijn verloren of zien dat mensen om wie zij geven het moeilijk hebben. Mensen die totaal ontregeld raken door alle veranderingen of die niet in staat zijn om te begrijpen waarom ze met hun vertrouwde mensen niet meer samen kunnen komen of ze mogen omhelzen. Bij veel mensen speelt angst, onzekerheid of frustratie in deze tijd een grote rol in het dagelijks leven. En iedereen heeft er ondertussen wel op zijn of haar eigen manier mee te maken. En ondanks dat al die narigheid er is, moeten we ook gewoon door. Samen de schouders eronder en blijven bouwen aan deze stad. Dat is waarom we ook vandaag bij elkaar zijn om deze begroting te bespreken voor de komende jaren. En GroenLinks kiest voor het maken van in elk geval drie aanvullende keuzes ten opzichte van het coalitieakkoord. Voorzitter, Nijmegen heeft ondanks de grote aantallen woningen die zijn gebouwd in de afgelopen jaren in onder andere de Waalsprong en in het Waalfront, nog steeds een heel groot woningtekort. Nijmegen is een blijft een populaire stad en ja, er vertrekken soms mensen, maar er zijn

nog steeds veel mensen die hier graag wel willen wonen en die daar heel gelukkig van worden en op zoek zijn naar een woning en die niet kunnen vinden. En ik heb het al eerder gezegd, maar nogmaals, echt een heel groot compliment voor het college voor het binnenhalen van een belangrijke woondeal tussen de gemeente, het Rijk en de Provincie. Want hierdoor kunnen we nu het tempo versnellen om gebieden in Nijmegen te ontwikkelen om sneller meer woningen te bouwen en zo meer betaalbare en duurzamere huisvesting krijgen. We zetten hiermee niet alleen in op woningen, maar ook op werkgelegenheid en bedrijvigheid, een belangrijk speerpunt van GroenLinks. Voorzitter, de tweede keuze die het college ook heeft aangegeven is inzet op lokale economie en de binnenstad. GroenLinks steunt zeker ook de voorgestelde extra bijdrage van het college om samen met de binnenstad te werken aan het verbeteren en het gezond houden van de lokale economie. En we zijn heel benieuwd naar de verdere uitwerking en hoe dit samen met ondernemers goed vormgegeven gaat worden. En dan cultuur. Want een bruisende stad als Nijmegen zou echter verbleken zonder culturele instellingen en activiteiten. Het is een van de belangrijkste visitekaartjes in Nijmegen. GroenLinks vindt het belangrijk om de culturele basis die we in Nijmegen hebben opgebouwd, ook na de coronacrisis goed te kunnen voortzetten en samen met extra geld uit Den Haag en het slim naar voren halen van noodzakelijk onderhoud dragen we hier aan bij. GroenLinks kiest dus, net als het college, voor een overbruggings- en herstelfonds voor de culturele sector. Juist door nu in crisistijd noodgedwongen samen te werken liggen er ook kansen om er straks nog sterker voor te staan. En voorzitter, natuurlijk is Nijmegen niets zonder haar stadsicoon: de Stevenskerk. Zij bereikt bijna de zeer respectabele leeftijd van 750 jaar. GroenLinks wil voor deze bijzondere leeftijd graag bijdragen aan een aantal opknappbeurten, zodat ze ook na haar verjaardag nog heel lang tot grote trots van Nijmegen kan staan. Daarom dienen wij samen met volgens mij bijna alle partijen in de raad de motie 'Stut de Stevens' in.

Voorzitter, tot slot: naast dat GroenLinks de voorgestelde extra impulsen ondersteunt, blijven we natuurlijk ook oog houden voor de koers zoals afgesproken in het oorspronkelijke coalitieakkoord. Dat betekent voor GroenLinks dat we ook de sociale voorzieningen op peil moeten houden en de mensen echt hulp nodig hebben die hulp moeten kunnen blijven krijgen. Daarom twee vragen aan het college. Kan het college ons toezeggen dat de signalen van toenemende druk die wij ontvangen van bijvoorbeeld vrijwilligersorganisaties, goed worden gevolgd? Veel van deze organisaties bieden informele maar zeer belangrijke ondersteuning aan mensen die het juist nu extra zwaar hebben. En als het mocht blijken dat deze mensen niet meer goed kunnen ondersteunen, kan het college dit dan ook snel in beeld brengen en snel maatregelen treffen, desnoods ook het eventueel voorleggen als daar eventueel financiële middelen voor nodig zijn, aan de raad? De tweede vraag: GroenLinks krijgt bezorgde vragen over het maatwerk en de maatwerktoekenning die voor clubs in een brief aan ons is gestuurd, om gebruik te maken van wijkenaccommodatie. Deze mensen zijn erg blij met deze regeling voor dit jaar, maar ze hebben ook zorgen over de begroting die ze nu wel moeten opstellen voor het volgende jaar en nou ja, dat geldt natuurlijk in heel veel situaties nu. Daar is heel veel onduidelijkheid over. Kan het college een indicatie geven wanneer er weer wordt gekeken naar eventueel vervolg van deze regeling en wanneer daarover naar de raad en in elk geval naar deze mensen wordt gecommuniceerd?

Voorzitter, ik wil graag eindigen met het al vaker door GroenLinks genoemde belang van een open en transparante overheid. We doen echt veel goede en mooie dingen in Nijmegen, maar nog lang niet altijd is informatie voor iedereen even goed vindbaar en bereikbaar. Openbaarheid van informatie is geen gunst maar een recht en een recht waar je niet steeds om zou hoeven vragen. Veel bestuurlijke informatie is zeker wel openbaar maar niet goed vindbaar. Daarom dienen wij samen met enkele andere fracties de motie in 'Een toegankelijke overheid is eigenlijk als een parachute: het werkt niet als het niet open is'. Daarin roepen we het college op een voorstel voor te bereiden om deze informatie te verbeteren en meer toegankelijk te maken. Dank u wel.

De **voorzitter**: Dank u wel. Dan geef ik vervolgens het woord aan mevrouw Grutters namens de Stadspartij Nijmegen.

Mevrouw **Grutters**: Ja voorzitter, dank u wel. Vandaag bespreken we de richting en de financiën van onze stad voor de komende vier jaar. De algemene beschouwing die de laatste twee jaren anders is. Vorig jaar moesten we met een koersdocument in de hand koers bepalen in financiële tekorten en dit jaar moeten we met een onzekere coronacrisis in de hand koers bepalen in coronatijd. En dat zelfs midden in de lockdown light met mogelijk een zwaardere lockdown in het verschiet. Een tijd van intelligente lockdowns, gedeeltelijke lockdowns en vooral een tijd van onzekerheid over gezondheid, inkomen, economie en toekomst. Nederland en daarmee ook Nijmegen doet wat het kan.

Ondersteuning voor bedrijven, financiële bijdragen als een Tozo, niet innen van huren, ondersteuning van onder andere de cultuursector. Maar corona blijft voorlopig als een zwaard van Damocles boven onze stad hangen en vraagt ons wat voor een gemeente, wat voor raad wij willen zijn in coronatijd. Voorzitter, op een paar raadsleden na, die door omstandigheden, quarantaine of bescherming voor zichzelf of anderen thuiszitten, zijn wij toch allemaal hier. Met mondkapjes, maar we zitten er. Uit verantwoordelijkheid, omdat we weten dat onze stad bestuurd moet worden, omdat wij weten dat er beslissingen genomen moeten worden. En wat Freddie Mercury ooit al zong: the show must go on, wat ik even vrij vertaal als "Nijmegen blijft staan en zet deur". En daar staat ook Stadspartij Nijmegen voor en dat doen we door het handelen in het nu. Efficiënt crisismanagement. En tegelijkertijd door vooruit te kijken, plannen te blijven maken.

In deze stadsbegroting zien we het college ook duidelijk de keuze voor de lange termijn maken te blijven investeren en juist ook nu extra te investeren. De focus ligt op de fronten cultuur, lokale economie en hoe belangrijk, mevrouw Ranshuijsen zei het net ook al: wonen, want dat hebben we hard nodig. Ook de Stadspartij vindt dat als je nu de hand op de knip zou gaan houden, dit slecht uitpakt voor Nijmegen en dat het goed is om te prioriteren. Dus die keuze om te investeren en investeringen naar voren te halen kan Stadspartij Nijmegen steunen. Al zouden wij zelf misschien hier en daar wat andere keuzes maken. Maar de huidige tijd vraagt van ons als Stadspartij Nijmegen een zekere terughoudendheid om hier niet met allerlei moties en amendementen met name op financieel gebied een eigen partijprogramma te gaan profileren. Deze stadsbegroting komt in een moeilijk jaar met veel onzekerheden. Het is lastig begroten, omdat we nu nog niet kunnen inschatten wat de werkelijke financiële en economische gevolgen van de coronacrisis op termijn zijn en die als dusdanig ook niet zijn opgenomen in de stadsbegroting. Er ontstaat op de saldireserve, onze spaarrekening, ogenschijnlijk een plus maar die is, vindt de Stadspartij, vooral ontstaan door de toevoeging van het aparte spaarpotje van 15 miljoen euro doordat de bestemmingsreserve Beschermd wonen wordt opgeheven. Ook is er in de saldireserve nog geen rekening gehouden met een mogelijk noodzakelijk beslag als gevolg van extra coronakosten. Weliswaar zijn die coronagevolgen wel in het weerstandsvermogen opgenomen, maar dat geeft toch een ander licht op deze begroting in een saldireserve. De onderbouwing voor die 15 miljoen euro toevoeging aan onze spaarpot door het opheffen van die bestemmingsreserve Beschermd wonen, stond als hamerstuk vanavond gelijktijdig op onze agenda. Vanwege de koppeling met de stadsbegroting vonden wij het daarom van belang om de voorzitter te vragen om dit toe te voegen aan dit raadsvoorstel en de bespreking van de stadsbegroting. Want, vindt Stadspartij Nijmegen, hier blijven risico's aan kleven, omdat het college uitgaat van een einddatum van decentralisatie in 2022, terwijl die decentralisatie Beschermd wonen een totale looptijd heeft van tien jaar, dus doorloopt na 2022. Afspraak is wel dat die onzekerheden en risico's daarna, na 2022, gedeeld worden met de regiogemeenten, maar het college moet daarover nog nadere afspraken maken en verwacht pas eind 2020 hierover aan de raad te rapporteren. Ook stellen de regiogemeenten als voorwaarde dat indien er in de periode tot 2022 zich onverhoopt risico's voordoen, Nijmegen dan in de beurs moet tasten. Voor dat risico wordt wel een deel in het weerstandsvermogen opgenomen, maar dat is een kansrekening en geen absoluut bedrag. De ondergrens voor de saldireserve ligt op 25 miljoen euro en we moeten proberen daar ver vandaan te

blijven. Want er liggen meer risico's. We hadden al jeugdzorg en het is nog maar de vraag wat de invloed is van de door corona hogere bijstandsuitkeringen, bijvoorbeeld ten aanzien van BUIG. Ook nemen mogelijk de risico's in de planexploitatie toe. We snappen de moeilijkheid en onzekerheid voor het college om hiermee om te gaan en aan de ander kant vinden we als Stadspartij wel dat het college ervoor moeten waken niet alle risico's door te schuiven naar een volgend college.

De Stadspartij wil ook in deze stadsbegroting haar zorgen uitspreken als het gaat om de doorstroming en bereikbaarheid van deze stad. Dit college, deze coalitie knijpt steeds meer op wegen, meer afsluitingen, versmallen dingen, eenrichtingsverkeer, minder parkeerplaatsen en weinig alternatieven. De S100 loopt nog niet lekker, zeker niet lekker genoeg om elders dergelijke maatregelen in te voeren. Dus resulteert dit in een auto-ontmoedigingsbeleid en dat heeft economische gevolgen. En die economische gevolgen kunnen we altijd slecht gebruiken, maar nu met de coronacrisis al helemaal niet. Zeker nu de economie een klap krijgt zouden investeringen in bereikbaarheid volgens de Stadspartij daarom in de eerste instantie moeten gaan over doorstroming en veiligheid.

Ook vragen we extra aandacht voor de door ons allen zo gewenste burgerparticipatie. Dat blijft een leerproces, ik denk voor ons allemaal. Maar juist nu persoonlijk direct contact moeilijker is, moeten we met elkaar hier nog meer op letten. Burgerparticipatie vraagt niet alleen informeren over feiten, maar ook omgaan met emoties van mensen en verwachttingsmanagement en een proactieve houding van de gemeente naar de Nijmegenaar toe. Informeren over feiten en liefst proactief informeren, is wel een van de eerste basisvoorwaarden, vinden wij.

En als we het hebben over proactiviteit en informatie vindt de Stadspartij Nijmegen dat er een gat zit in de gemeentelijke informatie rond vergunningen als bouwvergunningen en sloopmeldingen. Deze worden namelijk alleen bekendgemaakt via mijnoverheid.nl en dat vraagt vooral een proactieve houding van de Nijmegenaar. Die moet zelf actief op zoek naar informatie over iets waarvan hij waarschijnlijk niet weet dat het speelt. Het buurhuis waar een omzettingsvergunning voor is aangevraagd, of de boom in de straat of de dakkapel van de overbuurman: je moet het maar net weten. Het belang beseffen van dat je op voorhand hier al alert op moet zijn en op voorhand al een keer een e-mailservice ingesteld moet hebben. En dan moet je ook nog eens flink digitaal vaardig zijn om dat allemaal te kunnen. We spreken ook regelmatig Nijmegenaren die dit niet weten en achteraf met een vergunning geconfronteerd worden en zich daardoor eigenlijk een beetje genept voelen. Dat zijn ze niet, maar zo voelen ze het wel. En daardoor zijn ze te laat om bijvoorbeeld een bezwaar in te dienen. En dat betekent dus dat ze niet kunnen participeren. Vroeger was niet alles beter, maar dit was wat betreft dit stuk wel toegankelijker, laagdrempeliger en vooral proactiever vanuit de gemeente, omdat die publicaties op de gemeentepagina in De Brug stonden en voor iedereen toegankelijk waren. En voorzitter, op den duur zal het best alleen digitaal kunnen maar nu zijn er nog te veel mensen voor wie deze informatie niet toegankelijk genoeg is. We stellen daarom voor die voorwaartse beweging met de Nijmegenaar terug te maken door vergunningaanvragen weer te gaan publiceren in De Brug, al dan niet met verwijzingen naar de digitale mogelijkheden, in ieder geval voor de komende vier jaar. En daarvoor dienen we bij dezen de motie 'Participatie is informatie' in.

Voorts vragen we aandacht voor ons Nijmeegse erfgoed. Een slogan 'Old city, young vibe' en de claim oudste stad van Nederland vraagt ook zichtbaarheid van die oudste stad. De raad heeft onlangs een erfgoedstrategie aangenomen, maar erfgoed is als integraal onderdeel van de cultuurvisie niet uitgewerkt en geen onderdeel van de deelsubsidiereregeling Meerjarige culturele programma's. U ziet dat er op een avond als deze door de raad reparaties moeten worden gedaan, zoals de zojuist door mevrouw Ranshuijsen ingediende motie op de Stevenskerk. En dat is al jaren zo. En dat kan volgens ons ook anders. De commissie Groei adviseerde dat de aanvragen van erfgoedinstellingen onderdeel zouden moeten zijn van een integraal erfgoedbeleid. Ze stelden een aparte subsidiereregeling Erfgoed voor, maar is nog geen opvolging aan gegeven. Dat doen wij nu door het indienen van de motie 'Na 2020 jaar tijd voor een goede Erfgoedsubsidiereregeling'. Ze bekt niet zo lekker, maar het is niet anders. En daarin vragen we het college om in het uitvoeringprogramma Erfgoed een voorstel op te nemen voor een erfgoedsubsidiereregeling die gebaseerd is op dezelfde systematiek als die we kennen van de

meerjarige culturele programma's.

Voorzitter, ik eindig wat luchtiger, want dat mag ook best in zware tijden. Zoals u weet zijn we als Stadspartij Nijmegen ook een groot voorstander van de Nijmeegse volkscultuur. We dienen straks met VoorNijmegen.Nu en Gewoon Nijmegen een motie in voor naamgeving in de openbare ruimte van Graodus fan Nimwegen en ik zal de andere partijen ruimte geven om daar het een en ander toe te lichten. Maar ik wil u allemaal even recht in de ogen kijken. Alle mederaadsleden, met name de jongeren en degene die hier nog niet zo lang wonen. Immers, Graodus fan Nimwegen is al twintig jaar geleden overleden. U kent hem niet, maar ik wil u er nadrukkelijk op wijzen dat deze persoon, dit symbool voor vele Nijmegenaren, de belichaming is van die Nijmeegse volkscultuur en u vragen dit voor hen, voor die mensen te steunen. Ik zei het al aan het begin van mijn verhaal à la Freddy Mercury: the show must go on. Maar Graodus deed dat beter en schreef ons Nijmeegse volkslied 'Al mot ik krupe'. Als Stadspartij zeggen we vandaag: al moeten we krupe en op blote voeten gaan, laten we samen zorgen dat Nimwegen deurget en blief staan. Voorzitter, dank u wel.

De **voorzitter**: Dank u wel. Dat brengt ons bij de volgende bijdrage en die wordt geleverd door de heer Van Elferen namens de D66-fractie.

De heer **Van Elferen**: Dank voor het woord, voorzitter. Onze burgemeester heb ik de afgelopen jaren meermaals dezelfde zin horen uitspreken bij herdenkingen en vieringen van vrijheid: "We leven in de langste aaneengesloten periode van vrede die onze stad ooit gekend zijn heeft". Die zin heeft impact omdat we ineens beseffen dat veel van het leven dat we leiden een verworvenheid is, geen vanzelfsprekendheid. En bepaalde vanzelfsprekendheden zijn nu tot een daverende stilstand gekomen. Voor veel mensen is het de eerste keer zijn een onvrijheid ervaren van deze omvang. Geen biertje, geen festival, niet naar kantoor. Dat de maatregel noodzakelijk is, maakt niet dat hij minder impact kan hebben. Mensen verliezen hun baan, zijn alleen en kunnen niet meer sporten. Dat de maatregel noodzakelijk is, maakt niet dat mensen er minder ongelukkig door zijn. Voorzitter, het ontroert om te zien wat de crisis doet met Nijmegenaren. Ik noemde al eenzaamheid, werkloosheid en ongeluk. Maar ook de kracht waarmee studenten een buurvrouw van eten voorzien, ondernemers nieuwe proposities ontwikkelen en collega's elkaar opbellen voor een praatje. Dat raakt me. Terwijl onze politiek, en ik kom daar zo aan toe, de vraag stelt hoe we het beleid in en uit de crisis moeten maken, gaan de Nijmegenaren door. Sommigen onder zware omstandigheden, maar een heel groot deel ook gewoon in een nieuwe wereld. Een wereld die ze aankunnen, omdat ze werk hebben en vrienden en een webcam, maar wel een wereld die van ons menselijkheid en compassie vraagt. Dat kan geen overheid ooit afdwingen of opleggen.

Voorzitter, ik begon mijn betoog met de vaststelling dat er nieuwe ongekende vrijheden zijn. Voor diegenen die recentelijk mijn bijdrage bij de afgelopen twee begrotingen hebben teruggeluisterd, die weten dat vrijheid de kern is van wat D66 bindt aan deze coalitie. Niet zozeer de vrijheid ván; juist in coronatijd zijn de bepalingen over die negatieve vrijheden aan het Rijk, maar wel de vrijheid tót het inzetten van je eigen vermogen. Die positieve vrijheid leek voor sommigen een soort luxevariant van vrijheid. Als je aanleg had voor atletiek, dan was het wel zo charmant als die aanleg kon gebruiken. Maar door de coronacrisis blijken de kansen die het leven je geeft van het allergrootste belang. Niet de vraag of atletiekles er voor iedereen is bepaalt nu of je gelukkig bent. Nee, als je nu geen goede gezondheid hebt, niet in een passend huis kunt wonen of een armoedig arbeidscontract hebt, dan ben je op dit moment in de allergrootste problemen. Het gaat voor gastviolisten van Phion om overleven. Het gaat voor de kinderen die geen thuisonderwijs konden volgen, omdat een van de ouders een verslaving heeft, om overleven. Het gaat voor mensen die excuus-zzp'er waren om overleven. Het gaat voor mensen die al jaren te weinig aan hun gezondheid deden om overleven. En daar komt wat mij betreft de overheid in beeld. Corona afschaffen per decreet kunnen we niet, maar beleid maken waar het werkt, dat kunnen we wel. En dat doet deze begroting. Met investeringen in cultuur, economie en binnenstad en woningen pakken de meest beïnvloedbare en meest prangende velden aan. Investeren. Ik vind dat het kernthema van deze begroting. Dat is dus echt iets anders dan

compenseren, waarbij je naar gaten in het dak gaat zoeken om er een pannetje onder te zetten. Daar begint dit college niet aan. Er wordt gekozen voor een aanpak van versterking. Versterking van de woningmarkt, versterking van de binnenstad en versterking van de culturele infrastructuur. Wij voegen daar graag nog de mogelijkheid voor sportclubs aan toe, om meer reclame-inkomsten op te halen. Daar hebben we een amendement voorgeschreven. Een motie. Want dat is wat we kunnen doen. Werken aan de vrijheid van mensen in deze diepe crisis door kansen gelijk te maken, door ze te helpen met preventieve gezondheid. Door ze te helpen met bijles waar dat nodig is, los van de portemonnee van hun ouders. Ook daarvoor een amendement geschreven. Voorzitter, ik ga afsluiten met de notie waarmee ik ook begon. De kracht van de aanpak van de crisis waarin we zitten ligt tussen mensen. Mensen die elkaar helpen, opzoeken, maar ook mensen die hun concertkaartje niet annuleren en lokale restaurants steunen door daar een afhaalmaaltijd te kopen. En wij als politiek moeten durven vragen waarover we nu willen gaan. Zoeken we ieder groen lijntje op om de ontevredenheid jegens de gemeente aan te wakkeren? Maken we van de nieuwe stukken beeldende kunst aan de Waalkade een wedstrijd of omarmen we Kaaisjouwer én Waterwolf? Eén ding is zeker: we kunnen corona niet uit de plannen van 2021 amenderen. Wat mijn fractie betreft is het simpel. We investeren in positieve vrijheid. De kansen van iedereen om door deze crisis te ploeteren moeten gelijk zijn. We kunnen de regen niet wegnemen, maar wel iedereen dezelfde paraplu geven. De begroting voor 2021 weerspiegelt precies die ambitie. We zullen die steunen met trots, omdat in moeilijke tijden het leiderschap van het college het meest gewaardeerd wordt.

De **voorzitter**: Dank u wel.

De heer **Van Elferen**: Voorzitter, ik weet niet of ik expliciet genoeg mijn amendementen en moties heb ingediend?

De **voorzitter**: Zeker.

De heer **Van Elferen**: Maar het was een beetje between the lines.

De **voorzitter**: Ja. Volgens mij zijn ze keurig aangekondigd, zeker. Er is nog een vraag van de heer Eigenhuijsen.

De heer **Eigenhuijsen**: Voorzitter, ja, ik had het inderdaad ook niet meegekregen. Ik had een vraag over een motie. Ik had niet begrepen dat u haar al ingediend had.

De heer **Van Elferen**: Ja, dat was allemaal te subtiel. Ik zal het even kort zeggen. We hebben dus een motie die het mogelijk maakt voor sportclubs om meer reclame-inkomsten op te halen omdat ze dan meer mogelijkheden krijgen voor 2021 en een amendement dat geld organiseert voor onze eerdere ambitie, die we in juni bij de notitie Kansengelijkheid al aankondigden om bijles vanuit bibliotheken aan te gaan bieden.

De **voorzitter**: Hebt u daar een vraag over, mijnheer Eigenhuijsen?

De heer **Eigenhuijsen**: Daar had ik inderdaad een vraag over. Over de eerste, over die sport. Het is gewoon een verduidelijkende vraag. Er staat in een van de constatering dat de huur is kwijtgescholden of niet betaald hoeft te worden. Volgens mij is dat nog niet zo. Toch?

De heer **Van Elferen**: Volgens mij hebt u daar gelijk in, dat het vooralsnog om uitstel gaat en dat daar nog definitief iets over moet worden afgesproken. Maar ik denk dat dit stukje uit de motie u misschien niet ervan hoeft te weerhouden om haar te steunen.

De heer **Eigenhuijsen**: Nee, het was even ter verduidelijking. Maar ik steun haar wel maar ik dacht even dat ik iets gemist had. Maar ik mis dus niet. Oké.

De **voorzitter**: Goed, dank u wel. Dan ga ik naar de PvdA-fractie. Ik begreep dat mevrouw Brand het woord zou voeren? Ja.

Mevrouw **Brand**: Dank u wel, voorzitter. Laten we hopen dat 2020 heel snel voorbij is. Zo sloot een bekende gisteren zijn telefoongesprek met mij af. Hij was klaar met een lange periode van quarantaine en vreesde bovendien voor zijn baan. Dat we nu weer in een wereldwijde pandemie zitten, hadden natuurlijk nooit kunnen bevroeden. Het jaar was nog maar net begonnen in de journaals werd gemeld dat de Wereldgezondheidsorganisatie ziekenhuizen waarschuwde voor een nieuw longvirus. Een mysterieus virus. De ziekte was eind december in de Chinese stad Wuhan opgedoken, maar de WHO was bang dat virus zich over de hele wereld zou verspreiden. En dat gebeurde uiteindelijk ook. Ook in Nederland en ook in Nijmegen werden wij niet overgeslagen door deed onzichtbare maar samenlevingontwrichtende virus. Het zorgt voor veel onzekerheid voor mensen. En dit was al eerder gememoreerd: de veerkracht en solidariteit van en in onze stad vallen op. En ondertussen moet onze stad wel bestuurd worden. Ik ben blij dat we vanmiddag met elkaar over de begroting van gedachten wisselen.

Laat ik beginnen met een welgemeend compliment voor de ambtelijke organisatie, die het samen met het college in deze onzekere tijden toch klaarspeelde om met een nieuwe opzet te komen van de begroting. Het maakt het geheel leesbaarder en ook beter controleerbaar en er worden duidelijke verbanden gelegd tussen ambities en doelen die zijn gebaseerd op bestaand beleid. En de wethouder zei eerder dat er verder gewerkt zou worden aan het verfijnen van deze nieuwe opzet. En u weet, de auditcommissie is graag bereid daar verder in mee te denken. Het is een lastig begrotingsjaar want corona maakt alles anders. En financieel is het onzeker, want hoe hoog zal de uiteindelijke bijdrage zijn van het Rijk? Wij onderstrepen de ambities van het college om volop in te zetten op preventie op Zorg en Welzijn en wijkontwikkeling. Dat is immers waar de PvdA altijd voor heeft gepleit. De komende periode zal duidelijk worden of de huidige stelselherziening de juiste manier is geweest om het stelsel door te ontwikkelen. Financieel kleven hier ook risico's aan. De PvdA zal het proces nauwgezet volgen, want zorg en ondersteuning blijven bieden blijft primair de verantwoordelijkheid van de gemeente. Het college kiest ervoor om extra te investeren in deze crisis en focust hierbij op wonen, cultuur en lokale economie. Wonen is een van onze belangrijkste aandachtsgebieden. Onze stad is populair om in te wonen, maar er zijn te weinig woningen om in de behoeften van heel veel mensen te kunnen voorzien. Daarnaast is er een enorme verduurzamingsopgave die wat de PvdA betreft eerlijk, toegankelijk en betaalbaar moet zijn voor iedereen. En later vanmiddag spreken we nog over de ruimtelijke inrichting en woonprogrammering bij de Omgevingsvisie. Ook op cultuur en erfgoed zien we het college een aantal goede keuzes maken. Zo is er zoveel aandacht voor het in stand houden van onze culturele basisinfrastructuur en schetst het college een coherente erfgoedstrategie om samenhang en samenwerking tussen de verschillende erfgoedpartijen te stimuleren en Nijmegen een duidelijker smoel te geven. En dat is wat ons betreft een prima focus. Om hiertoe te komen zijn er de nodige investeringen, maar wordt er vooral veel heil verwacht van de zogeheten ambtelijke erfgoedanjager. En dat terwijl diverse erfgoedpartijen de noodklok hebben geluid en concrete ondersteuning nodig hebben. In lijn daarmee steunen we de aangekondigde motie voor het stutten van ons stadsicoon, de Sint Stevens, en dienen we mede een motie in om het Gebroeders Van Lymborch Huis in de huidige vorm overeind te houden. Zo staan we voor het verleden dat onze stad ook vandaag nog zoveel moois schenkt. Zo koesteren we onze iconen.

Daarnaast hebben we gezien dat de coronacrisis de werkende Nijmegenaren die hun baan verliezen onevenredig hard raakt. Het aantal jongeren tot 27 jaar dat een WW-uitkering heeft aangevraagd is sinds het uitbreken van de crisis schrikbarend gestegen in onze stad en dan moet de ergste klap op de arbeidsmarkt nog komen, zo becijferde het CBS. Tegelijkertijd staan er met name in de publieke sector veel vacatures open. Een van de uitdagingen is dus om te kijken hoe we de mensen die door de crisis hun baan verliezen kunnen koppelen aan deze openstaande vacatures. En diverse

Nederlandse gemeenten laten al zien dat scholing hier de sleutel is tot succes. Het bieden van scholingsmogelijkheden voor inwoners helpt enorm om mensen vanuit ontslag of werk in een door corona geraakte sector door te laten stromen naar een duurzame baan in de sector waar banen zijn. En daar dienen we een motie voor in, zodat onze jongeren niet vast komt te zitten in een draaideur van uitkering naar flexbaan en weer terug, maar we het banenverlies zoveel mogelijk ombuigen naar een kans op duurzaam werk in sectoren waar hun arbeid meer dan welkom is.

Een van de maatregelen in de begroting waar we ons absoluut niet in kunnen vinden was en is de ozb-verlaging voor commerciële pandeigenaren, wat wij noemen de Nijmeegse dividendbelasting. Veel van de ondernemers die we hebben gesproken zien daar het nut niet van in en de PvdA vindt dat dit geld efficiënter kan worden ingezet en daarom dienen we een amendement in, waar, dat moet ik er even bijzeggen, abusievelijk het verkeerde jaar op staat, er staat 2019, dat moet 2020 zijn, want dat dienen we vandaag in; ja, het is een raar jaar, zullen we maar zeggen, om de voorgestelde ozb-verlaging van commerciële pandeigenaren rechtvaardig in te zetten. Voor verhoging van het ondernemersfonds, het dempen van de effecten van de coronamaatregelen voor bedrijven, scholing en het verhogen van wijkbudgetten. Kortom, voor de mensen en voor onze stad.

De **voorzitter**: En vraag van mevrouw Van Dijk.

Mevrouw **Van Dijk**: Dank u wel, voorzitter. Ik hoor mevrouw Brand een hele lijst opnoemen met wat u allemaal gaat doen. Wat u gaat afschaffen is ook heel helder, namelijk de korting die er is gegeven door het college op de ozb voor niet-woningen. Wat gaat u nu eigenlijk doen voor de ondernemers?

Mevrouw **Brand**: Voorzitter, kijk, op dit moment is het zo dat de kapitaalkrachtige pandeigenaren lastenverlichting krijgen en dat dit eigenlijk niet geldt voor kleine ondernemers, waar juist in coronatijd, kleine ondernemers het ontzettend zwaar hebben. Wij zeggen, wees daar dan gewoon eerlijk in. Laten we juist voor de kleine ondernemers dat geld inzetten, zodat zij nu verder kunnen in deze lastige tijd. Laten we daarin ook solidair zijn.

Mevrouw **Van Dijk**: Voorzitter, als ik mag? Ik zie inderdaad een amendement van de PvdA waarin ze zeggen, we gaan het ondernemersfonds opplussen. Dat doen wij ook in ons amendement. Maar u gebruikt daarvoor een korting die is gegeven op de ozb voor ondernemers. En toen wij het ondernemersfonds hebben opgericht, hebben we gezegd: we hebben zo'n torenhoge ozb, wij komen onze ondernemers tegemoet. Want dat is niet fair, dat is niet eerlijk. We willen namelijk dat er geld terugvloeit in de economie. U geeft nu eigenlijk een cadeautje terug, althans zo verpakt u het, maar u neemt iets af. Dus u geeft helemaal niks. Uiteindelijk per saldo komen ondernemers nog steeds bedrogen uit, onder de streep.

Mevrouw **Brand**: Ja voorzitter, kijk, op dit moment worden daar helaas door dit college grote cadeaus gegeven aan de grote pandeigenaren. En dat vind ik niet rechtvaardig, zeker niet in deze tijd. En ik vind juist dat we dat in moeten zetten voor de stad. Voor een deel in het ondernemersfonds, waar u het over hebt en laatst zijn ook ondernemers komen inspreken bij de inspraak en heeft mijnheer Selman ook de vraag gesteld aan de ondernemers: wat vindt u daadwerkelijk van de manier waarop dit gaat en zouden we dat geld niet beter kunnen inzetten? En dat is precies wat mijn partij hier voorstelt.

Mevrouw **Van Dijk**: Nou, die vraag ging volgens mij over de toeristenbelasting, maar daar heb ik zelf in mijn betoog ook al een en ander over gezegd. Waar het mij hier om gaat, is dat u de ondernemers, die zorgen voor onze werkgelegenheid, die zorgen dat al die Nijmegenaren aan het werk kunnen blijven, waar we nu, juist nu, op in moeten zetten, dat heb ik ook teruggehoord in uw betoog, juist nu mensen het zwaar krijgen, extra gaat belasten. Volgens mij is dat niet de juiste keuze.

Mevrouw **Brand**: De keuze die wij maken is om de kapitaalkrachtige pandeigenaren geen extra cadeautjes te geven, maar juist te investeren voor die kleine ondernemers die het nu keihard nodig hebben. En dat is iets, denk ik, waar u toch ook niet tegen kunt zijn.

De heer **Buck**: Voorzitter?

De **voorzitter**: Ja, nog een vraag. De heer Buck.

De heer **Buck**: Twee dingen. Mevrouw Brand spreekt over de grote pandeigenaren, maar volgens mij gaat het over alle eigenaren van commercieel vastgoed. Is die constatering van mij juist? En ziet mevrouw Brand, ziet de Partij van de Arbeid het risico niet dat op het moment dat wij die pandeigenaren zwaarder gaan belasten, juist ook die arme zielige vreselijk moeilijk hebbende horecaondernemer bijvoorbeeld, die nu nog kan onderhandelen over uitstel van huurbetaling, die nu nog kan onderhandelen over betere financiële behandeling, dan helemaal het deksel op de neus krijgt, omdat die pandeigenaren zegt ja sorry jongens, ik moet nog meer gaan betalen, het moet uit de lengte of uit de breedte komen?

Mevrouw **Brand**: Ja voorzitter. Ja, mijnheer Buck, dat klopt, het geldt voor alle pandeigenaren, maar hoe groter je als pandeigenaar bent, hoe meer voordeel je daaraan hebt, zo bedoel ik het. Het zou toch ook een schande zijn dat de kapitaalkrachtige pandeigenaren deze rekening gaat doorberekenen aan de huurders, dat ben ik helemaal met u eens. En dat is ook iets waar ik voor zeg: laten we dat geld nou goed inzetten en laten we dat nou echt voor de sector inzetten. En dat is voor een deel voor de bedrijven, het is voor een deel voor het scholingsfonds waar wij een motie voor hebben ingediend en dat is wat wij bedoelen met dit amendement.

De **voorzitter**: Dat was het? Ja, ik zat al op het vervolg van uw betoog te wachten. Nou, dank u zeer. Dat brengt ons bij de heer Van Hooft namens de SP-fractie.

De heer **Van Hooft**: Dank u wel, voorzitter. Het is eigenlijk een beleidsarme begroting. Er gebeurt eigenlijk vrij weinig in, behalve dat we een ding doen en dat is de crisis pareren. We zitten middenin een gezondheids crisis. Er zit toch ook al een begin van een serieuze economische crisis aan te komen. De werkloosheidscijfers en ook het aantal mensen dat in de bijstand zit, lopen toch al behoorlijk op. Nog niet in de aantallen waarvan je denkt, alles valt om, je praat nog over beperkte groei. 10% groei in een jaar tijd, in die orde van grootte. Dat valt nu allemaal nog mee. Maar als de economische crisis verder gaat doorzetten, waar nu ook veel kleine winkeliers of kleine ondernemers, met name in de horeca en de cultuur het nu heel moeilijk hebben, sommigen al omvallen, zzp'ers er al uit liggen, kan dit straks wel eens harder doorgaan knallen en dan kunnen die aantallen ook nog wel eens op werkloosheid en uitkeringsniveau fors gaan stijgen. Het zal er met name van afhangen hoelang de coronacrisis, de gedeeltelijke lockdown nog gaat duren en we kunnen daar op dit moment eigenlijk weinig zinnigs over zeggen. Behalve dat de gevolgen niet mals zullen zijn. Ze zijn nu al niet mals natuurlijk, voor al die mensen die al hun baan kwijt zijn geraakt, voor alle mensen met hun persoonlijke leed met familieleden die ze kwijt zijn geraakt, maar het zou allemaal op economisch en sociaal vlak nog wel eens harder aan kunnen tikken als het tot nu toe heeft gedaan. Tot nu toe lijkt het allemaal nog binnen de perken te blijven.

Terecht kiezen we ervoor om op een aantal terreinen waar de klappen het hardst zijn, te investeren. Investeren in de binnenstad, waar met name horeca ondernemers het zwaar te verduren hebben. Investeren in de cultuur, waar de klappen enorm zijn en te investeren in woningbouw, omdat de tekorten aan betaalbare woningen in deze stad gigantisch zijn. Nijmegen staat gewoon bovenaan de lijst van toegankelijkheid van woningen. En wij moeten daar echt flink mee aan de slag. En daarom is het ook goed dat we een woondeal hebben. Maar wat wij ons volgens mij niet allemaal realiseren, is dat de tijden enorm veranderd zijn. Als ik terugkijk: tien jaar geleden ...

De **voorzitter**: Dan ga ik u toch even onderbreken wat de heer Eigenhuijsen wilde een vraag stellen. Ik denk over een vorig punt.

De heer **Eigenhuijsen**: Over een vorig punt inderdaad, voorzitter. Dank u wel. Ik hoor de heer Van Hooft zeggen dat we gaan investeren in de binnenstad, waar met name de horeca veel aan heeft. Kan hij misschien aan mij aanwijzen welk stukje we investeren waar de horeca heel veel aan heeft?

De heer **Van Hooft**: Nou, we investeren al, ik heb dat misschien net iets te positief geformuleerd, dus ik denk dat u mij daar terecht op wijst, in de binnenstad en de horeca heeft belang bij een goed florerende binnenstad, waar van alles en nog wat te doen is. En dat doen we. En de horeca heeft ook belang bij een goede cultuur. De horeca heeft er trouwens ook belang bij dat er veel mensen in stad wonen, jonge mensen. Dat die dan straks, als alles ooit weer goed is, gewoon weer geld kunnen verdienen. Maar u hebt gelijk, ik had mij niet helemaal zorgvuldig uitgedrukt.

Even terug naar die tijden die veranderd zijn. Want tien jaar geleden zaten we ook midden in een crisis. Dat was eigenlijk na de bankencrisis. Toen lag de hele woningmarkt op zijn gat. Met hogere rentes zaten we met onze grondposities, met name in Nijmegen Noord, enorm in de knel zodat we wel voor 200 of 300 miljoen euro het schip in zouden gaan. Er kon eigenlijk nauwelijks gebouwd worden. Een van onze gedachtes was toen: dan moeten we dus echt zelf gaan bouwen. Dat was nog niet zo'n gekke gedachte, in die tijd in ieder geval. Inmiddels zijn de tijden echt veranderd en het hele paradigma rondom bouwen is ook totaal veranderd. Waar er toen bijvoorbeeld op sociale huurwoningen een onrendabele top lag van zo'n 70.000 euro per woning, vanwege die relatief hoge rente enzovoort, en er dus bij sociale huurwoningen veel geld bij moest, is de wereld nu totaal omgedraaid. De rente is nihil. De inflatie loopt gewoon door en dat betekent dus dat vanwege die rente, die maakt dat waar vroeger sociaal bouwen geld kostte, er nu rendabel sociaal gebouwd kan worden. Of bijna rendabel sociaal gebouwd kan worden. Dat betekent dus dat we in een totaal andere tijd zitten dan tien jaar geleden. Waar we toen moesten kiezen voor zelf bouwen is het dus nu eigenlijk de tijd waar woningcorporaties massaal zouden kunnen gaan bouwen, zonder daar geld op toe te leggen. Kijk, woningcorporaties moeten nog meer doen. Ze moeten investeren in duurzaamheid en dat soort dingen. Dat zijn vaak onrendabele investeringen, vanuit de woningcorporatie gerekend. Maar het realiseren van nieuwbouw kan gewoon bijna rendabel, zeg ik. En dat maakt dat wij ons eigenlijk helemaal de crisis uit kunnen bouwen. Als corporaties ook het lef hebben om daar vol in te gaan en niet bijvoorbeeld met rentes rekenen die zij gemiddeld op een totaal woningbestand rekenen, maar met de renterekeningen die zij werkelijk moeten betalen als zij een nieuwe lening aangaan. Want die rente is vrijwel nihil. Kortom, met name op het woongebied denk ik dat wij er veel meer uit kunnen slepen dan we nu doen.

Dan op cultuurgebied. Volgens mij trekken wij alles uit de kast wat we op dit moment kunnen op cultuurgebied. Maar er is een aantal dingen die we toch nog wel iets beter kunnen doen. We hebben samen met bijna de hele raad geloof ik, de motie mee ingediend over de Stevenskerk, icoon van de stad, waar wij met zijn allen volgens mij trots op zijn, waarvan we ook vinden dat daar ook in geïnvesteerd moet worden. Bij het Gebroeders Van Lymborch Huis moeten we er volgens mij ook voor waken dat we dit niet kwijt gaan raken. Dat betekent dat wij een motie daarover indienen, waarin we met name het college oproepen om met de Gebroeders Van Lymborch om tafel te gaan, met de stichting, om in ieder geval te zorgen dat zij het komend jaar gewoon door kunnen. En dat we bij de zomernota gaan kijken hoe we de plannen van de stichting versus de financiën van de gemeente op een of andere manier tot elkaar kunnen brengen en daarmee uiteindelijk ook de toekomst voor de Gebroeders Van Lymborch voor Nijmegen kunnen garanderen. Wat en op welk niveau, dat moeten we dan maar bij de zomernota bespreken, wat ons betreft. Het is niet zo gezegd dat als het Gebroeders Van Lymborch Huis zegt wij willen zoveel geld erbij hebben om dit allemaal te doen, dat wij dan zeggen u vraagt, wij als gemeenteraad te draaien. Maar het is denk ik wel goed om te kunnen garanderen, want het is ook een icoon voor onze stad dat we daarmee door kunnen.

Dan nog een ander punt op cultuur. Dat is de bibliotheekfunctie in Lindenholt. Daarover hebben we in

het coalitieakkoord een mooie zinsnede opgenomen. Wij zouden wel graag zien dat daar ook snel verdere actie op wordt ondernomen. Er is al wat onderzocht heb ik begrepen, inmiddels. Maar wij zouden wel graag zien dat daar dus ook met de bibliotheek afspraken worden gemaakt over hoe die bibliotheekfunctie in Lindenholt vorm gaat krijgen, het komende half jaar.

Tot slot hebben wij nog een motie en die heet 'De beste hulp in het stemhokje is zelfstandigheid'. Dat gaat over het stemmen voor mensen met een visuele handicap. Dat moeten ze eigenlijk gewoon zelfstandig kunnen doen en niet samen met iemand anders. Normaal zou je nog kunnen zeggen, dan neem je maar een begeleider mee, maar in coronatijd is het al helemaal niet erg wenselijk om dat op die manier in te vullen. Dus wij zouden dan ook zeggen: dat moet gewoon bij de komende verkiezingen geregeld worden. Er zijn vanuit het ministerie van Binnenlandse Zaken ook pilots voor, dus daar kunnen wij bij aansluiten, is wat ons betreft de inzet. Nou, voor de eerste termijn denk ik dat ik daar even bij laat.

De **voorzitter**: Ja dank u wel. Dat brengt ons bij de bijdrage van de heer Buck namens de CDA-fractie.

De heer **Buck**: Dank u wel, voorzitter. Graag begin ik met een compliment aan het college en het ambtelijk apparaat voor de voorliggende begroting. Nou begin ik elk jaar met die complimenten en ik meen het ook ieder jaar. Maar nu plannen maken voor 2021 vraagt heel wat. Daarom ook complimenten voor het door het college geopperde beleid om met investeringen de crisis zoveel mogelijk te dempen. Het zou makkelijker zijn geweest om te wachten wat het effect van het beleid van de Rijksoverheid is of nog erger, te ontkennen dat een crisis is waar we op dit moment mee geconfronteerd worden. Maar dat doet het college niet. Complimenten dus, dat het college keuzes durft te maken. Een solide begroting is nodig, maar tegelijkertijd zal 2021 ons nog verschillende keren verrassen. Dat roept de vraag op of het college al heeft nagedacht of dat wij samen kunnen nadenken over manieren waarop eventuele tussentijdse grote bijstellingen met de raad besproken kunnen worden. De omvang van de crisis en de impact die deze heeft zal immers naast ad hoc maatregelen ook soms stevige structurele veranderingen van ons vragen, die zich niet uit laten beperken tot 'dat zien we de volgende begroting wel'. Ons beleid kan op papier nog zo goed zijn, zodra inwoners in de stad niet ervaren wat wij beogen, is het niet goed genoeg. Deze tijd waarin onze stad aanhoudend geconfronteerd wordt met de heftige gevolgen van de coronacrisis is uitzonderlijk, maar deze tijd wil ons ook iets vertellen. Hebben we als samenleving, maar ook als raad, niet al te veel gekeken naar dat wat meetbaar is? Hebben we niet te vaak gedacht dat de welvaart en het welzijn van onze stad in harde cijfers te meten zijn, of te meten moeten zijn? En zijn we niet voorbijgelopen aan iets wat groter en belangrijker is dan wat we kunnen meten? Het is voor het CDA zonneklaar dat we in de komende jaren naast het meetbare ook veel duidelijker en dwingender moeten kijken naar het merkbare. En dat vraagt dus ook om een andere benadering van wat welvaart is. Welvaart gaat, naar het idee van het CDA, om meer dan alleen je werk en inkomen. We zullen moeten kijken naar wat we dan maar noemen brede welvaart. Heeft iedere Nijmegenaar toegang tot de voorzieningen die hij of zij nodig heeft? Kun je gezond leven in onze stad? Kun je zelf een bijdrage leveren aan een goede leefomgeving en voel je je ook vrij om die bijdrage te leveren? Brede welvaart, voorzitter, is een verantwoordelijkheid voor jezelf en voor je naaste. En als je het met elkaar niet redt, dan kan de overheid hulp bieden. En een gemeentelijke overheid moet helpen. Door de regeldruk voor ondernemers te verlagen, door te luisteren naar met welke relatief eenvoudige maatregelen ondernemers in deze crisistijd geholpen zijn en het ook uit te voeren. Door gesubsidieerde instellingen te helpen die zorgen voor een onontbeerlijk cultureel en sociaalmaatschappelijk klimaat. Door de belofte die dit college gelukkig in de gespreksronde over de begroting heeft gedaan, dat er geen enkele sportclub mag omvallen door deze crisis. Door oog te houden voor mensen die nu zo hard voor ons werken in het onderwijs en de zorg, maar natuurlijk ook onze hulpverleners, die vaker dan we zouden willen, in de figuurlijke vuurlinie staan. Door inwoners te helpen van wie de bestaanszekerheid door de huidige crisis onder nog grotere druk is komen te staan. Als we nu, de heer Van Hooft zei het,

de klap op het gebied van werkgelegenheid, armoede en schuld nog niet echt merken, niet in de omvang die we verwachten, dan is dat louter een vooruitblik op een klap die nog gaat komen. En hoewel de overheid een terecht appel doet op de samenleving, kijkt de samenleving ook naar ons. En daarom is dan goede communicatie essentieel. We moeten in onze houding als overheid flexibeler zijn dan we allicht gewend zijn. We moeten minder denken: ja maar dat heeft precedentwerking voor, maar meer denken: wat is er nu echt merkbaar voor een inwoner? We voeren straks nog een debat over de omgevingsvisie, dan gaan we daar ook nog op in, maar het gaat natuurlijk door alle lagen van onze begroting en van onze gemeentelijke overheid heen. Goede communicatie en participatie is breder dan dat. Het gaat om burgers ondersteunen bij hun corona-initiatieven. Het gaat om noden die er zijn zo goed mogelijk in kaart te brengen. Het gaat ook, ik sluit mij graag bij de heer Van Hooft aan, om het garanderen van veilige verkiezingen in maart volgend jaar.

Voorzitter, het zal geen eenvoudig jaar worden. Onze stad zal onmiskenbaar getroffen worden door de aanhoudende effecten van de huidige crisis. In het beste geval weet u die crisis zowel qua gezondheid als economisch relatief snel te keren en beperken effecten voor de stad zich tot wat we nu kunnen zien aankomen. In een erger geval komen onze inwoners, ondernemers en instellingen en daarmee de brede welvaart van alle Nijmegenaren nog meer onder druk te staan. Dat vraagt om een politiek die over zijn eigen schaduw heen springt. En in alle eerlijkheid, met de aanstaande Tweede Kamerverkiezingen hoeven we van Den Haag het heil niet te verwachten, voor zover we dat ooit al moeten. Dus laten we het waar het kan lokaal doen. Laten we lokaal samenwerken aan de brede welvaart van Nijmegen. Dat vraagt keuzes, maar geen blokkades. Het vraagt duidelijke politieke uitspraken, maar geen taboes. Het vraagt samenwerking zonder te verworden tot een grijs gebied waarin de grootste gemene deler altijd wint. Als we samen verantwoordelijkheid nemen, dan doen we als overheid een krachtig appel op alle Nijmegenaren. Het is daarom ook dat het CDA deze begroting zal steunen. Niet omdat we het eens zijn met iedere keuze die het college maakt, niet omdat er geen ruimte is voor verbetering. Maar wel omdat de stad alleen geregeerd kan worden als we samen onze verantwoordelijkheid nemen. Op die manier bouwen we aan brede welvaart van Nijmegen in de wetenschap dat het belangrijkste wat we als overheid doen niet in cijfers te vatten is, niet meetbaar is, maar wel ontzettend merkbaar. In de wetenschap dat de gemeente aan de slag moet, maar dat alleen kan samen met en voor inwoners. In de wetenschap dat de realiteit van deze begroting alweer veranderd is als we vanavond naar huis gaan en vanuit het besef dat brede welvaart een opdracht is voor de stad, voor ons als gemeentelijke overheid en voor onze inwoners. Dank u wel.

De **voorzitter**: Dank u wel. Dat brengt ons bij de heer Van Deurzen namens 50Plus.

De heer **Van Deurzen**: Dank u wel, voorzitter. Ja, we leven in een heel moeilijke tijd. Het is vanavond al over tafel gegaan, dus ik ga dat niet herhalen en ik ga ook geen persoonlijke ervaringen delen, want dat maakt me alleen maar heel erg verdrietig. Ook dat is vanavond al over tafel gekomen. Dus ik ga me beperken tot de inhoudelijke stadsbegroting, zal ik maar zeggen.

Voorzitter, daar lezen we in dat niet zo lang geleden de stad financieel op koers was. Maar dat maatregelen om de gevolgen van corona in te dammen groot zijn. Verder hebben we te maken met de onzekerheid waarmee het Rijk ons zal compenseren. Hierbij valt te denken aan economische verliezen, tekorten in de zorg, opschalingstekorten en herverdeling van het gemeentefonds. En we weten ook niet hoelang deze crisis doorgaat, want inmiddels zijn we al in een tweede coronagolf beland, die nog heftiger is dan de eerste. Nu al hebben we te maken met een gedeeltelijke lockdown en wordt zelfs met de gedachte gespeeld om de stad volledig op slot te zetten. Terwijl de financiële buffer die we hebben niet onbeperkt is. Voor de korte en lange termijn wordt nu 25 miljoen euro extra of versneld geïnvesteerd om de problemen te boven te komen. Daarnaast wordt de saldireserve versterkt en wordt vastgehouden aan de ingeschatte meerjarige koers. Dit roept dan natuurlijk wel de vraag op, als je 25 miljoen euro extra wilt investeren en daarnaast ook nog de saldireserve wilt versterken, waar die extra miljoenen vandaan gaan komen. En naast bestaand beleid zijn er drie domeinen waar extra geld naartoe gaat. Dat zijn wonen, cultuur en lokale economie. De keuze van het

college. Met deze impuls verwacht het college de gevolgen van de crisis te verzachten. Vervelend alleen, dat van 25 miljoen euro het merendeel naar de grote culturele podia gaat, terwijl sommige daarvan zonder extra steun hun broek kunnen ophouden. Dat is naar onze mening een verkeerde keuze, want de grote namen en publiekstrekkingen waar deze instellingen het van moeten hebben zijn ooit op kleine podia begonnen. Door onvoldoende te investeren in de kleine podia investeer je dus niet in de toekomst, maar in een uitstervend verleden. Dat is vergelijkbaar met het onderwijs. Want als je te weinig investeert aan de basis, dan kun je in de toekomst geen topprestaties verwachten. Wat we ook willen opmerken is de onjuistheid dat er bij de schouwburg sinds '61 minimale aanpassingen zijn geweest. Dat is vreemd, want er is nadien een miljoeneninvestering gedaan aan decor, techniek en inventaris. Dus naar onze mening is hier geen historicus geraadpleegd. Dus dit kan ook geen sterk argument zijn om daar nu weer een 4,5 miljoen euro voor uit te trekken ten koste van de kleine podia. Bovendien zou je mogen verwachten dat deze grote instellingen reserves aanleggen voor innovaties en tegenvallers. Kennelijk heeft dat geen prioriteit en is het makkelijker om weer een beroep te doen op gemeenschapsgeld. Wat bij ons ook wringt, is de keuze van de drie domeinen waar extra geld naartoe gaat. Onze keuze zou meer gericht zijn op zorg, onderwijs, sport en duurzaamheid, want die staan voor ons op een hogere trede dan de culturele podia waar het college voor kiest. Want in deze crisistijd geven wij liever voorrang aan het noodzakelijke in plaats van het gemakkelijke. Waar we ons wel in kunnen vinden is om toekomstige investeringen naar voren te halen, om het rendement door cofinanciering te vergroten. Zeker in de huidige tijd waarin de rentestand zeer laag is. Dat werd ook al gezegd vanavond. Wat we toejuichen is de ontwikkeling rondom het stationsgebied en in het bijzonder waar het gaat over de bouw van 650 woningen. Die ontwikkelplannen lopen al jaren en hebben feitelijk veel te lang geduurd. De vraag is alleen of het om betaalbare woningen gaat, want daar is de grote vraag naar. Datzelfde geldt voor de Winkelsteegh waar 1300 woningen in de planning staan en wij zijn benieuwd naar het eindresultaat, want daar draait het uiteindelijk om. Verder wordt er een overbruggings- en herstelfonds in het leven geroepen waar 2,4 miljoen euro in wordt gestopt en in 2022 nog eens 1,3 miljoen euro. Dat is naar onze mening een goede zaak, zeker in deze crisistijd. Maar hier wordt ook gesproken over dat er minder ozb-inkomsten zouden zijn en dat is toch vreemd, want er wordt veel gebouwd, waardoor de komende jaren juist meer ozb-inkomsten te verwachten zijn. Wel delen we de zorg dat er een gatenkaas aan leegstand kan ontstaan in de binnenstad vanwege de coronacrisis, want door minder bezoekers bij horeca en modezaken bijvoorbeeld, zullen grote klappen vallen en ook de gemeente zal dit merken door minder inkomsten. Dat voor cultuur en lokale economie in de binnenstad jaarlijks 12,6 miljoen euro wordt vrijgemaakt kunnen we dus steunen, mits een substantieel deel daarvan ook naar de kleine podia gaat.

Dan voorzitter, het interactief online communiceren met de Nijmegenaar. Zoals we kunnen lezen wordt daarop extra ingezet om online het gesprek te voeren met burgers. Hier begint een probleem, naar onze mening. Heel veel mensen kunnen niet online communiceren, bijvoorbeeld ouderen, digibeten, mensen die geen internet of computer kunnen betalen. Als hiermee bedoeld wordt dat je dichterbij de Nijmegenaar staat, dan is beslist niet het geval voor veel van die Nijmeegse burgers. Integendeel, die afstand wordt daardoor steeds groter. Hier wordt dan wel verwezen naar tevredenheidsonderzoeken, maar die worden dan vaak digitaal gedaan, waardoor veel van die mensen niet eens worden betrokken bij het onderzoek. Van laagdrempeligheid is dan geen sprake, zoals wel wordt gesuggereerd. Tel daarbij op dat er bij de Stips al lange wachtlijsten zijn voor een fysieke afspraak, terwijl die juist in het leven zijn geroepen om wachtlijsten weg te werken. Dus, voorzitter, de gestelde ambities kunnen onderschrijven op dit programma en dit geldt ook voor de geformuleerde doelen, maar we constateren wel een probleem als het gaat om de dienstverlening naar de burger.

Dan merk ik op dat er een forse verhoging is van de inwonersbijdrage voor de regionale samenwerking van € 1,50 naar € 3,50. De vraag is dan: wat levert dit de inwoners op? Want helaas is dat onvoldoende duidelijk gemaakt. Ook zien we dat de inhuur van externen de laatste jaren fors is toegenomen. Dit zal ongetwijfeld een forse kostenpost zijn, die niet nader gespecificeerd in het

papieren programma.

Voorzitter, ook voor het programma Veiligheid geldt wat ons betreft dat we de gestelde doelen en ambities kunnen onderschrijven. Toch zijn er kanttekeningen die we vaak te horen krijgen van burgers. Zo is er te weinig terugkoppeling tussen burger en handhavers als er melding wordt gedaan van overtreding, overlast of klachten. Ook over gereguleerde wietteelt zouden we meer duidelijkheid willen hebben, want hoe staat het daarmee? Misschien is het beter om het gedoogbeleid af te schaffen, want dan schep je meer duidelijkheid, hoewel ik begrip dat dit landelijk moet worden geregeld. Dan zijn er ook nog de veel te hard rijdende herrieschoppers met snelle auto's en motoren. Hierover is veel onbegrip bij burgers en dat daar niet veel strenger tegen wordt opgetreden. Tijdens de kamerronde gaf de wethouder te kennen dat voor motorrijders geen wettelijke geluidslimiet is vastgesteld. Dit is niet alleen voor mij maar ook voor veel burgers onbegrijpelijk.

Bij het programma Bereikbaarheid hebben we toch enige moeite met de formulering van doelen en ambities. We lezen daar onder andere dat er een goede balans is tussen vervoersmodaliteiten, maar wij moeten toch vaststellen dat met name het autoverkeer regelmatig vastloopt. En zolang het forensenverkeer toeneemt, zal dat niet minder worden. Dit is niet alleen slecht voor de doorstroming, maar ook voor het milieu en de leefomgeving van onze burgers. Daar komt bij dat in het ambitiedocument Mobiliteit staat dat de autonome toename van het autoverkeer niet zal verder zal worden gefaciliteerd. Dit vinden wij erg verontrustend, omdat daarmee niet alleen de files zullen toenemen, maar ook de plaatselijke milieuproblematiek, waarmee we de gezondheid van onze burgers op het spel zetten. Want als we kijken naar de gezondheidsverkeerseffecten in relatie tot de luchtverontreiniging, dan worden we daar niet vrolijk van. Dit probleem zal worden versterkt als we ook nog het fietsverkeer steeds meer groen licht gaan geven ten koste van de doorstroming van het autoverkeer. Ook zijn er steeds meer klachten over openbaar vervoer. Het gevolg daarvan is dat de verkoop van auto's toeneemt en dus ook het autoverkeer. Voeg daaraan toe dat Nijmegen een groeistad is, dan kun je verzekerd zijn van nog grotere problematiek als je dit niet in goede banen gaat leiden. Dan ontken je de realiteit van de toekomst en dat heet dan naar ons idee gebrek aan visie. En dat is nou precies wat wij niet willen. Verder voorzitter, als we kijken naar de begrotingscijfers in het programma, dan valt ons op dat de suggestie wordt gewekt dat het fietsparkeren per saldo een nettoresultaat van 10 miljoen euro oplevert. Ik wil hier toch opmerken dat het fietsparkeren gratis is en het de Nijmeegse burger alleen maar veel geld kost. Het nettoresultaat heeft alleen betrekking op de opbrengsten die wij van de automobilist ontvangen, die ook het gratis fietsparkeren betaalt. Wat ons betreft zou hier een campagne op zijn plaats zijn om de fietser daarvan meer bewust te maken. Misschien wordt dan vaak ook het provocerende fietsgedrag richting automobilist wat beter en worden de verkeersregels door fietsers beter nageleefd.

Voorzitter, dan nog een paar opmerkingen bij het programma Openbare Ruimte. De meeste doelen en ambities in dit programma kunnen wij ondersteunen. Toch wil ik er een punt uitlichten bij de tweede formulering van ambitie en doelen, daar waar staat "we beheersen, voorkomen en verminderen omgevingslawaai, luchtverontreiniging en bodemverontreiniging, conform vastgestelde norm." Dit moet dan wel breed geïnterpreteerd worden, want lawaai of luchtkwaliteit laat zich meestal niet stoppen met een tuinhek of deur. Want lawaai en luchtkwaliteit, het is al eerder gezegd, zijn grote veroorzakers van gezondheidsklachten. Toch worden die normen vaak overschreden op lokaal niveau en Nijmegen vormt daar geen uitzondering op, terwijl hier toch te weinig wordt gedaan. Maar er is hoop, want misschien kan een stadsecoloog daar verandering in brengen en dan is 100.000 euro per jaar een koopje. Ten slotte wil ik nog opmerken, voorzitter: met het oog op de crisistijd waarin wij ons bevinden en de financiële inspanningen die het college heeft verricht en nog zal moeten doen, staan wij niet negatief tegenover deze begroting. Echter onder voorbehoud van de kanttekeningen die hiervoor zijn genoemd en de moties en amendementen die ons door ons worden gesteund. Dank u wel.

De **voorzitter**: Dank u wel. Dan geef ik het woord aan de heer Jaspers voor Gewoon Nijmegen.

De heer **Jasper**: Dank u wel, voorzitter. Ik zal het kort houden na al deze lange inleidingen. Een aantal gevoeligheden die over tafel zijn gebracht leeft uiteraard bij ons ook. Het gaat nu wat ons betreft over de begroting en we zijn het niet met alle onderdelen van deze begroting eens, maar in grote lijnen kunnen we hem wel steunen. Het betreft natuurlijk een verantwoordelijkheid voor het totaal. Drie onderdelen, het wonen, de cultuur en de lokale economie, kunnen wat ons betreft wel een prioriteit krijgen en die eerste prioriteit zou wat ons betreft bij het wonen moeten liggen. Een verantwoordelijkheid met name voor de woningcorporaties. De heer Van Hooft heeft al gezegd, heel terecht: op dit moment is er een prachtig mooie mogelijkheid voor de corporaties om snel de handschoenen op te nemen en tegen de klippen op te bouwen op de sociale woningbouw. De cultuur is een prachtig mooi onderdeel van onze maatschappij, maar ik denk dat op dit moment zeker rondom de corona de lokale economie nog veel belangrijker is, en dan met name de kleine ondernemers, die erg veel problemen hebben om nu hun hoofd boven water te houden. Ik zou dan ook de twee onderdelen die al eerder genoemd zijn, nog een keertje aan willen stippen. Dat is ten eerste de toeristenbelasting die maar doorloopt en die wat ons betreft omlaag gebracht moet worden, misschien zelfs helemaal moet verdwijnen en dat geldt eigenlijk ook voor de WOZ. Ik vind het een merkwaardige verdeling wat betreft de pandeigenaren die ik uit de mond van de PvdA heb gehoord. Wat ons betreft zijn die allemaal gelijk en is dat een en dezelfde discussie met de hoogte van de huren en de mogelijkheid van de pandeigenaren om die huren te verlagen voor de kleine ondernemers. Het gaat wat ons betreft ook om de binnenstadseconomie en het college heeft ook aangegeven dat men het verbeteren en gezond houden van de lokale economie belangrijk vindt. Ik leg dat lijntje meteen naar de binnenstadseconomie. En dat zullen wij dan ook heel nauwkeurig blijven monitoren, een bruisende en vooral bereikbare binnenstad en niet een dode binnenstad, zonder werkgelegenheid of zonder winkels of zonder horeca. Daar heeft de gewone Nijmegenaar helemaal niets aan. Dank u wel.

De **voorzitter**: Ik dank. En ten slotte in de eerste termijn geeft het woord aan de heer Eigenhuijsen voor Nijmegen.Nu.

De heer **Eigenhuijsen**: Ja dank u wel, voorzitter. Met beleid uit de crisis investeren, kent u die uitdrukking? Met beleid uit de crisis investeren. Dat wil dit college doen. De coronacrisis en onzekerheden die daarbij horen zorgen ervoor dat het maken van deze stadbegroting anders voelt en anders is dan andere jaren. Mijn complimenten voor het college en ambtenaren die deze begroting er ligt. De toekomst is onzeker en wie zuinig is heeft wat voor later. De verleiding is daarom groot om de stad financieel gezien op slot te zetten. Dat doet dit college gelukkig niet, dit college kiest ervoor om met beleid uit de crisis te investeren. Een zeer verstandige keuze. Maar dat moet je ook wel doen! Als je met investeren uit de crisis wilt komen, moet je ook investeren daar waar de crisis het hardst heeft toegeslagen. De horeca, de middenstand, de evenementensector en de culturele sector zijn keihard getroffen. De culturele sector voorzitter, wordt gesteund door een overbrugging en herstelfonds ter hoogte van 3,7 miljoen euro. Daarnaast wordt er 240.000 euro uitgegeven aan de voortzetting van de culturele academie en de schouwburg krijgt een cadeautje van 4,5 miljoen euro. Een cadeautje. Maar je kan niet met droge ogen zeggen dat dit een investering is die nodig is om de stad uit de crisis te halen. Nee voorzitter, dit willen we dus veranderen. De schouwburg kan nog steeds investeren, alleen zetten we het cadeautje om in een lening. Een lening onder de meest gunstige voorwaarden, maar wel een lening. Het vrijgekomen bedrag willen we graag inzetten om ook een overbruggings- en herstelfonds in te richten voor horeca, middenstand en evenementensector. Want voorzitter, deze sectoren komen er maar bekaaid vanaf. Jazeker, er wordt geïnvesteerd in de binnenstad en winkelcentrum Dukenburg krijgt ook een financiële injectie, maar bij de investeringen in de binnenstad wordt gedacht aan onder andere een extra investering in de vergroening van de openbare ruimte, meer ruimte voor ontmoeten, duidelijke routing en ontwikkeling van Valkhofkwartier. Nergens wordt er gesproken over financiële tegemoetkoming van de ondernemers. Ook dat willen wij veranderen. We schrappen de toeristenbelasting, marktgelden en precario voor 2021 en o, wat hadden we nu graag nog een het gebruikersdeel van de ozb gehad voorzitter, omdat we daarmee ook onze ondernemers

hadden kunnen ondersteunen. Helaas, deze is afgeschaft.
Voorzitter, dan de Graafseweg.

De **voorzitter**: De heer Van Hooft.

De heer **Van Hooft**: Ja, even bij interruptie, dat was dus eigenlijk al een coronasteun voordat het nodig was, door namelijk de ozb voor gebruikers af te schaffen. Overigens zit 80% van de ondernemers gehuurd en hoeft dus 0 euro ozb te betalen. Die hebben dus al de coronasteun gehad voordat corona bestond, al zes jaar geleden. Goed hè?

De **voorzitter**: Gelukkig was er een vraagteken. De heer Eigenhuijsen.

De heer **Eigenhuijsen**: Gelukkig was dat een vraagteken hè? Voorzitter, dan de Graafseweg. Bij het programma Bereikbaarheid werd duidelijk dat er een significante afname was van het aantal reizigers in het openbaar vervoer en dat vele inwoners een tweede auto hebben aangeschaft, waardoor de druk op de Nijmeegse binnenwegen behoorlijk is toegenomen. Dit heeft zeer nadelige gevolgen voor de bereikbaarheid van de stad en ook de milieubelasting neemt hierdoor toe. Wij stellen dan ook voor om de versmalling van de Graafseweg uit te stellen, waardoor stad bereikbaar blijft en die 2,3 miljoen euro die hierbij vrijkomt te besteden aan de economische stabiliteit van de stad. Als de crisis dan straks voorbij is, kan de Graafseweg alsnog versmald worden. Om wijlen de heer Hulskorte maar te citeren: eerst het noodzakelijke, dan het gemakkelijke. En als laatste, voorzitter: wat zou het toch verschrikkelijk gaaf zijn als we een Graodus fan Nimwegenstraat zouden krijgen. Dus ook hiervoor een motie die ik mede namens de twee anderen Nimweegse partijen indien.

De **voorzitter**: Dank u wel. Dat brengt ons, dames en heren, bij het eind van de eerste termijn. Dat is een behoorlijk snel tijdschema. Ik stel voor dat we schorsen, het is nu iets na 17.30 uur, tot in ieder geval 18.30 uur. Dat zou wel moeten lukken hè, om nog wat te kunnen smikkelen, voor degenen die dat willen, en ook de moties en amendementen nog te bespreken in eigen kring. Dus dan schorsen we de vergadering bij dezen tot 18.30 uur. Tot zo.

Schorsing.

De **voorzitter**: Eens even kijken hoe compleet we zijn. Ik heb het idee dat er nog een aantal raadsleden moet komen. Misschien helpt zoiets, als het gehoord wordt. Misschien heeft deze of gene het advies om het ergens af te halen bij een snackbarretje toch letterlijk genomen. Kijk, daar is ze. Dames en heren, dan heropen ik de vergadering van onze gemeenteraad. En aan de orde is de reactie van de college op de eerste termijn van de raad ten aanzien van de stadsbegroting. We doen dat in de gebruikelijke volgorde. Dus ik zal zo meteen eerst de wethouder Financiën het woord geven, dan de overige leden van het college daar waar er vragen of moties en amendementen op de respectievelijke portefeuilles aan de orde zijn. Misschien mag ik vooraf even namens het college ook wat algemeen reageren op de zorgen en de uitdrukking die u geeft rondom het coronavirus, dat ons natuurlijk al meer dan zeven maanden op een of andere manier raakt. En ik denk dat het heel juist en terecht is dat iedereen daar in zijn of haar eigen woorden aandacht voor heeft gevraagd. En u hebt ook denk ik uitstekend geschetst welke nuances aan te brengen zijn. Dat is altijd heel apart bij een crisis, zeker van deze lange duur, die voor ons allemaal nieuw is en zonder weerga in onze levens, dat je dan over nuances gaat spreken, daar waar de crisis zulke ingrijpende gevolgen heeft. Terecht hebt u ook aangegeven en dat deelt het college ook, dat de impact op mensen in onze stad heftig is. Die impact is wel heel divers heftig, als ik het zo mag uitdrukken, zonder nu in de voorbeelden te vervallen. U hebt er zelf een aantal genoemd, maar wat ons opvalt, wat mij ook persoonlijk opvalt, is juist hoe sterk de samenleving is. Ik heb sommige gehoord van 'het is ontwrichtend' om het woord van mevrouw Brand te gebruiken. Jazeker, er zijn heel stevige gevolgen. Maar wat opvallend is, is dat eigenlijk het geheel van de samenleving, het systeem, gewoon blijft functioneren. Dat is geen garantie

dat over, u mag het zeggen, een aantal maanden laten we het niet nog langer hopen, het allemaal zo blijft doorlopen en daarmee is dus ook niet gezegd dat in individuele levens, huishoudens en gezinnen die effecten niet desastreus zijn. Het zal je maar te doen zijn dat je je baan helemaal kwijtraakt, je bedrijf dat je misschien net begonnen bent, eigenlijk nu al quasi kunt opdoeken of in ieder geval een tijdje stil moet leggen. En wat dacht je van al die mensen die zich verheugen op allerlei zaken? Dat hoeft niet per se de pret dingen van het leven te zijn, je kunt je ook verheugen op bijvoorbeeld een nieuwe uitdaging, een nieuwe baan, een nieuw samenzijn en dat kan dan nu even niet. En ik denk dat ik namens u allen spreek, het meest frustrerende is nog wel dat je niet weet waar dit eindigt. Als je nu kunt zeggen nou, het wordt een wat sobere kerst, zoals we onze premier ook wel hebben horen zeggen, en als het dat dan was en op 27 december gaan we verder, maar we voelen natuurlijk met zijn allen aan, zonder dat ik hier nu in scenariodenken ga vervallen, vergeef mij dat: dan is het op 27 december natuurlijk ook niet een, twee, drie bij het oude. Als het al zo blijft en als er niet nog ingrijpender zaken zijn. Maar die sterkte van onze samenleving, zeker onze stedelijke samenleving, zou ik graag met u willen onderschrijven en daar kunnen we ook allemaal aan bouwen. Niet alleen in deze raadzaal maar dat kan men ook juist buiten deze raadzaal flink aan bouwen en ik zie ook dat heel veel mensen echt wel naar elkaar blijven om kijken. Niet alleen omdat ze dat als hun werk zien, maar gewoon omdat ze dat normaal vinden om te doen. En laten we hopen dat dit normaal in ieder geval blijft bestaan, hoe vreselijk de inbreuk van die crisis ook is. Dat gezegd zijnde geef ik voor de verdere antwoorden en reactie op moties en amendementen allereerst het woord aan wethouder Esselbrugge.

Wethouder **Esselbrugge**: Dank u wel, voorzitter. Ja, zo'n coronacrisis vergt veel veerkracht en geeft heel veel onzekerheid en die veerkracht en die onzekerheid zie je ook weerspiegeld in onze begroting. Het lastige is, en dat gaf de voorzitter ook al aan en meerdere van jullie, dat we niet weten wanneer deze crisis voorbij is en wat uiteindelijk bijvoorbeeld de effecten zijn voor het sociaalmaatschappelijk domein of de economie. En daarom is het ook belangrijk om samen met u op te blijven trekken en de dialoog te voeren en samen, zoals de woorden van CDA, de verantwoordelijkheid te nemen voor onze stad. Dat vraagt van ons als stadsbestuur ook zorgvuldig beleid en de durf om gericht te blijven investeren in onze stad en te kijken naar wat er wel kan. Samen met onze inwoners en ondernemers. En dat doen we volgens mij vanuit de bedoeling niet alleen meetbaar maar zeker ook merkbaar. En dat kan, want we hebben de afgelopen jaren ook heel verstandig beleid gevoerd en daarom is ons huishoudboekje op orde en hebben we een solide buffer en we verwachten ook nog reële compensatie van het Rijk. En er is ook heel goed beleid, een consistent beleid gevoerd op grote posten, zoals beschermd wonen. Kunnen we daarmee achterover leunen? Nee, zeker niet. Dat had u ook niet verwacht. Opnieuw strengere controle maatregelen zijn niet uit te sluiten. Op termijn wellicht minder compensatie van het Rijk. De tekorten op de jeugdzorg, dat zijn allemaal ook risico's waar de auditcommissie op wees in haar brief en de nog niet beslechte discussie en ik herhaal hem toch nog maar een keer, over de herverdeling van het gemeentefonds. Dat vereist permanente bestuurlijke scherpste. We proberen te doen wat nodig is, wat broodnodig is: blijven werken aan onze toekomst. Dat doen we dit keer met een totale begroting, maar ook met een extra impuls van 25 miljoen euro in wonen, in cultuur, in lokale economie en de binnenstad. Daarmee investeren we in onze inwoners, ondernemers en instellingen. Wij geloven dat we met deze begroting de crisis wat kunnen dempen, de gevolgen daarvan en er ook sterker uitkomen en dat is waarom we de alternatieve begroting, het amendement van de VVD, afraden. Natuurlijk complimenten voor de VVD dat u die inspanning hebben gepleegd, maar wij staan achter de begroting zoals wij die aan u aanbieden vandaag. Natuurlijk willen we op allerlei manieren onze ondernemers steunen en dat gaan we ook doen, door een extra impuls in de lokale economie, in de binnenstad. Ook indirect door te investeren in wonen en cultuur en in al die andere programma's van de begroting, maar ik zou willen afraden op dit moment al de lasten zoals precario en marktgelden voor 2021 te schrappen. Laten we nou gewoon kijken, op dat moment dat er coronamaatregelen in 2021 wellicht doorspelen of nieuw worden aangekondigd, wat

nodig is. We kunnen snel schakelen, dat hebben we het afgelopen jaar bewezen. En dat wil ik eigenlijk voortzetten en daarover de hele tijd met u de dialoog voeren. Dus ik wil daarmee ook het amendement 'Steun de ondernemers' ontraden.

Dan hebben we nog een amendement 'Wisselkoers' genaamd, waar ik nog even op in wil gaan. Ik kan natuurlijk daar inhoudelijk op ingaan, maar ik ga toch even vooral in op de dekking die daaraan wordt gegeven. De dekking ozb niet-woningen. Onverstandig. Ten eerste is dat natuurlijk ook een afspraak die wij in deze coalitie hebben gemaakt, maar het is echt onverstandig om die nog verder te verhogen, want het is al de hoogste van Nederland en het is echt een instrument voor je ondernemersklimaat. Dus nog verder verhogen is absoluut onverstandig. Dan raken we juist onze ondernemers in plaats van dat we ze helpen en dat willen we toch met zijn allen.

Daarmee heb ik drie amendementen behandeld die in mijn portefeuille liggen en geef ik graag het woord aan iemand anders.

De **voorzitter**: Ik denk dat hierna wethouder Visser komt. Er waren geen amendementen en moties rechtstreeks op het terrein van wethouder Thieme. Maar er is nog een vraag. Ja, mevrouw Van Dijk.

Mevrouw **Van Dijk**: Voorzitter. Dank u wel. Ja, ik was aan het zwaaien, maar u was naar de stoelendans aan het kijken. U kunt niet alles zien. In mijn eerste termijn heb ik ook een pleidooi gehouden voor de inzet de vrijetijdseconomie. We hebben daar ook in de kamerronde al over gesproken. Ik heb nogmaals duidelijk gemaakt waarom deze sector zo belangrijk is, ook dat het een enorme groeisector is en dat daar kansen liggen voor Nijmegen. Ik had daar nog graag een reactie op van de wethouder.

De **voorzitter**: Wethouder Esselbrugge.

Wethouder **Esselbrugge**: Ja, prima. De nee was natuurlijk wel in een context geplaatst tijdens de politieke avond. Natuurlijk investeren we ook in het toerisme en dat doen we ook door extra te investeren in de binnenstad. Want dat is eigenlijk de belangrijkste locatie waardoor toeristen naar onze stad komen. Maar we doen dat ook met het Rijk van Nijmegen. Op dit moment zijn we samen met Toerisme Veluwe Arnhem Nijmegen een uitvoeringsprogramma aan het opstellen voor 2021 en verder. Het probleem is daar wel dat natuurlijk ook altijd ondernemers meebetaalden aan zo'n uitvoeringsprogramma, dus we zullen het volgend jaar met iets minder budget moeten doen. Maar we gaan er met zijn allen voor.

De **voorzitter**: Oké. Dan is het woord om wethouder Visser.

Wethouder **Visser**: Ja dank u wel, voorzitter en dank u ook voor de mooie bijdragen allemaal. Ik heb daarin een vraag gehoord die ik graag wil beantwoorden. Dat is de vraag die GroenLinks stelde over het monitoren van hoe het nu gaat met de vrijwilligers. Heel regelmatig hebben wij allerlei gesprekken met verschillende vrijwilligersorganisaties. Over twee weken heb ik met de vrijwilligerscentrale weer een gesprek. Ik heb eerlijk gezegd geen signaal dat het slecht gaat met de vrijwilligers. Er verschuift wel een heleboel. Een doelgroep die eerst misschien heel actief was, is nu minder actief, maar de contacten zijn er. Als u signalen hebt dat het anders is, dan mail mij dat. Maar het is mij niet bekend dat ik daar extra op in zou moeten zetten, op dit moment.

En wil ik graag reageren op de motie van D66 'Aan de slag met kansengelijkheid ...', het is een amendement, moet ik zeggen '... in het Nijmeegse onderwijs'. Dat is natuurlijk een ondersteuning aan de eerder aangenomen motie met de naam 'Meer kansengelijkheid in het Nijmeegse onderwijs', waarin gevraagd wordt om te inventariseren of het mogelijk is om een pilot te starten over huiswerkbegeleiding. Het is oké om vanuit het onderwijsachterstandenbeleid dat we nu aan het evalueren zijn, te kijken of we daarvoor eventueel geld kunnen reserveren, als uit de inventarisatie zou blijken dat de pilot een goed idee is. Dus deze motie kan wat ons betreft gesteund worden. En dat waren volgens mij de vragen die aan mij gesteld zijn.

De **voorzitter**: Oké. Dank u wel. Dan geef het woord aan wethouder Velthuis of waren er geen vragen? Ja, wethouder Velthuis.

Wethouder **Velthuis**: Dank u wel, voorzitter. Ik heb even een antwoord te geven op een de motie die is ingediend, 'De teugels laten vieren'. Het gaat over sportverenigingen en er is mij een vraag gesteld van GroenLinks ten aanzien van het huren ook door sportverenigingen. Ik wil een zin toch vooraf zeggen: ook sportverenigingen hebben het in deze coronatijd niet altijd even makkelijk. Tegelijkertijd waardeer ik zeer hoe we met deze problematiek omgaan en hoe we met ze in gesprek zijn om te kijken hoe we gezamenlijk tot oplossingen kunnen komen. Dan de motie. De motie gaat eigenlijk over de vraag of sportclubs nu extra reclame-uitingen kunnen invoeren of dat soort zaken. Ik sta daar echt heel positief tegenover, ik heb dat in de kamerronde ook al even aangegeven. Dus laten we echt zoeken, als ze op deze manier geholpen worden, dan wil ik ze graag daarin steunen. Het moet natuurlijk wel zo zijn dat inhoudelijk de reclames aansluiten bij de wettelijke mogelijkheden, laat dat ook even gezegd zijn. In de reactie is ook aangegeven dat het een beperkte duur zal hebben. We hebben het hier over de periode die de coronatijd betreft.

Dan wat betreft de vraag van de GroenLinks ...

Mevrouw **Van Dijk**: Voorzitter, mag ik nog even een vraag stellen?

De **voorzitter**: Jazeker, mevrouw Van Dijk.

Mevrouw **Van Dijk**: Ja dank u wel. Even een vraag. Ik ben even in verwarring, want ik hoor de wethouder zeggen, op de motie van D66, wij willen dat best toestaan, die reclame uitingen, maar binnen wat de wet daarover zegt. We hebben natuurlijk een verordening, dus dat is de geldende regel. Dus daar moeten we van afwijken als we deze motie willen uitvoeren, lijkt mij.

Wethouder **Velthuis**: Ja, dat klopt. Maar dat heb ik in de kamerronde al gezegd. Ik vind dit dus een uitzonderlijke situatie en als wij hier de sportclubs mee kunnen helpen, gaan we dat doen. Dan de vraag die werd gesteld door GroenLinks. We zijn dus met de sportclubs in overleg gegaan en we hebben ze in ieder geval verzekerd dat uitstel van huurbetalingen gegarandeerd is tot 31 december. Dat blijft zo. En het blijft ook waar dat er sommige sportclubs zijn die daar echt gebruik van moeten maken en andere sportclubs die toch nog wel enige ruimte hebben en zelfstandig ook nog oplossingen kunnen bedenken. Dus niet iedereen meldt zich bij ons. En ik wil ook opmerken, daar ging de vraag natuurlijk ook al over van wat is er dan na 31 december aan de orde, dat die onzekerheid, dat werd net ook al door wethouder Esselbrugge naar voren gebracht, natuurlijk ook hier het sportgebeuren treft. We moeten gewoon heel even afwachten. We zijn in voortdurend gesprek met de clubs. Dat blijven we en we moeten gewoon heel even kijken of we bijvoorbeeld ook van de Rijksoverheid hier nog hulp krijgen en anders gaan we ook hier maatwerk aanbieden. Dat is in ieder geval de inzet.

De **voorzitter**: Dank u wel. Dan geef ik vervolgens het woord aan wethouder Vergunst.

Wethouder **Vergunst**: Ja dank u wel, voorzitter. Ik zal reageren op vijf moties en een amendement. Ik begin met de motie over Graodus fan Nimwegen. Ik ben zelf een groot liefhebber, ik heb zelfs ook een elpee van Graodus fan Nimwegen, dus ...

De **voorzitter**: U hoort wel namens het college te spreken.

Wethouder **Vergunst**: Ik zal hem een keer meenemen naar de collegevergadering. Maar even het voorstel om een straatnaam te vernoemen: dat willen we op ons pakken en kijken of we daar een goed plekje voor kunnen vinden. Dus dat is in die zin een uitstekend idee, een uitstekende suggestie. Dan zijn er drie moties die liggen op het terrein van erfgoed. We hebben nu natuurlijk een

erfgoedstrategie gemaakt, naast de cultuurvisie Groei en juist bij deze begroting maken wij ook middelen vrij daarvoor. Dat is voor de komende vier jaar 2 miljoen euro. Dat is best een behoorlijk bedrag, vind ik. En dan begin ik toch even met een motie van de Stadspartij Nijmegen, motie 9m10 is dat, de erfgoedsubsidieregeling. Ja kijk, wij zijn niet principieel tegen een subsidieregeling, maar we hebben nu eenmaal financiële keuzes gemaakt in deze begroting voor erfgoed. En als u een subsidieregeling wilt voor erfgoed, dan zult u daar toch echt middelen voor vrij moeten maken en het moment om daar middelen voor vrij te maken is bij deze begroting. Dus in die zin stelt u eigenlijk de discussie uit tot een later moment.

De **voorzitter**: Daar is een vraag over. Mevrouw Grutters.

Mevrouw **Grutters**: Als de voorzitter het toestaat, een toelichting. Volgens ons kun je dit nu opzetten met de middelen die nu gereserveerd zijn voor ... ja, ik vind het heel gek dat ik nu met mijn rug naar u toe praat wethouder, maar anders kan ik niet bij de microfoon. Het is een beetje een rare manier van debatteren. Volgens ons zou je dit nu kunnen opzetten met de middelen die daar nu in de stadsbegroting voor zijn opgenomen. En als wij ooit later met elkaar meer middelen kunnen vinden of kunnen schuiven, is dat een tweede. Dus u zou dit kunnen doen met de middelen die u nu hebt opgenomen.

Wethouder **Vergunst**: Nee, volgens mij is dat niet mogelijk, want met de middelen die wij nu hebben opgenomen in de stadsbegroting maken wij ook een aantal keuzes als het gaat om erfgoed. En daar zit geen subsidieregeling erfgoed bij. Dat zouden we in de toekomst best willen doen, maar dan zouden we extra middelen moeten reserveren voor zo'n subsidieregeling. Nou, dat is niet aan de orde, dus in die zin zit er ook geen dekking bij deze motie.

Dan ga ik naar motie M3 heet ze, 'Young vibe, old city met de Gebroeders Van Lymborch'. Dan pak ik even de versie zoals nu in IBabs staat, want ik heb verschillende versies gezien vandaag. Dat we het toch even over dezelfde materie hebben. Het gaat om drie beslispunten. En misschien is het ook wel handig om duidelijk vooraf zeggen wat de situatie is, want ik heb ook wel eens mensen horen roepen, we moeten het Gebroeders Van Lymborch Huis openhouden. Nou, om heel precies zijn: zij kregen en krijgen geen subsidie voor het huis. Zij kregen en krijgen subsidie voor de activiteiten, publieksgerichte activiteiten, waaronder het festival. Zij hebben twee jaar geleden dat huis gehuurd. We zijn het gesprek aangegaan en daarover hebben we ook gezegd, let wel, kunt u dat ook straks structureel dragen, die huur? Maar daar geven wij u geen subsidie voor. Dus in die zin, het eerste besispunt om de vrijheid geven over de toekenning van het toegekende bedrag, ja wij hebben een besluit genomen over de subsidie, we hebben een subsidiebeschikking afgegeven en die subsidie is voor de activiteiten. Dus als ik dit heel precies zou interpreteren, zou u eigenlijk de Gebroeders Van Lymborch de gelegenheid willen geven om in plaats van activiteiten een deel te gebruiken voor de huur van het huis. Volgens mij is dat niet de afspraak die we nu hebben met de stichting. Zij hebben natuurlijk wel meer subsidie gevraagd, iets meer dan 144.000 euro per jaar, maar dat hebben ze niet gekregen. Het tweede punt, om de samenwerking te zoeken ...

De **voorzitter**: Een vraag over dat eerste punt, van de heer Van Deurzen.

De heer **Van Deurzen**: Ja, ik heb een vraag aan de wethouder. Zou er een mogelijkheid zijn om de Gebroeders Van Lymborch onder te brengen bijvoorbeeld bij het Valkhofmuseum? Want dat wordt behoorlijk verbouwd. Zou het mogelijk zijn om daar ruimte te creëren daarvoor of bij De Bastei? Is daarover nagedacht en zou dat mogelijkheid kunnen zijn?

Wethouder **Vergunst**: Het is prima, ik wil best in gesprek. Op zich is het natuurlijk wel de verantwoordelijkheid van de stichting om te kijken naar andere locaties, maar volgens mij gaat de discussie nu juist over het huis en de huur van het huis. Daar gaat de hele discussie over. Maar op zich, ja die mogelijkheid is. Dat is natuurlijk ook afhankelijk van wat de stichting wil. Volgens mij wil de

stichting juist op deze plek blijven.

Het tweede punt, ja om de aansluiting te zoeken bij de erfgoedstrategie: natuurlijk. Vanzelfsprekend. Ze hebben daar een rol in. En het derde punt, om bij de zomernota te kijken naar mogelijkheden voor een erfgoedsubsidieregeling: ik zei net al dat die subsidieregeling er niet is, anders dan het huidige Verleden Verbeeld, want die is er natuurlijk wel. Maar er is geen aanvullende subsidieregeling.

De **voorzitter**: De heer Van Hooft.

De heer **Van Hooft**: Ja. Nu gaat het helaas scheef met al ons digitaal vergaderen en dingen. Want de wethouder heeft nu een versie ...

Wethouder **Vergunst**: Ja, die staat in IBabs.

De heer **Van Hooft**: Ja precies. Maar ik heb mij laten vertellen dat die versie net nog weer is aangepast, dus u hebt weer een versie die van daarvoor is. Digitaal maakt dit het allemaal wat ingewikkelder. Ik zal heel even voorlezen wat dat besispunt is. Ik heb het u trouwens ook geappt, vanmiddag. "Met de stichting in gesprek te gaan om voortbestaan in 2021 te garanderen en uiterlijk bij de zomernota 2021 met een voorstel te komen voor structurele invulling en bijbehorende subsidie voor de activiteiten van de Stichting Maelwael van Lymborch."

Wethouder **Vergunst**: Helder. Ja, die versie heb ik ook gezien.

De heer **Van Hooft**: Ja, en dat is de definitieve versie.

Wethouder **Vergunst**: Nee prima, maar dat was niet de versie die in IBabs stond. Dan zal ik daarop reageren. Wij kunnen het voortbestaan niet zomaar garanderen. Dat is natuurlijk afhankelijk van de subsidiemogelijkheden. Kijk, zij zeggen dat ze nu een tekort hebben en ik wil best het gesprek aangaan met de stichting. Dat is voor mij geen enkel probleem. Maar om nu te zeggen dat het voortbestaan gegarandeerd moet worden, dat vind ik wel een heel sterke uitspraak voor dit moment. Dan ga ik naar motie ...

De heer **Van Hooft**: Voorzitter?

De **voorzitter**: Ja, het wordt wel heel verwarrend. Ik vind het sowieso al storend dat er hier geen correcte motie beschikbaar is.

De heer **Van Hooft**: Ja, daar kan ik ook niets aan doen hè.

De **voorzitter**: Dat weet ik niet, of u daar niets aan kunt doen. Mij is namelijk opgevallen dat er de afgelopen paar uur al verschillende versies zijn rondgegaan. En daar kunt u dus wel wat aan doen. Maar het geeft verder niet.

De heer **Van Hooft**: Ja, ik nog wel even doorgaan, maar dat is onzin wat u nu zegt. Dus laten we gewoon even op de inhoud ingaan en niet op het proces.

De **voorzitter**: Maar ik maak nu even mijn zin af. Ik kijk even naar u en mevrouw Van Dijk, want die wilde een vraag stellen. De heer Van Hooft.

De heer **Van Hooft**: Dat lijkt mij beter ja. Ja kijk, wethouder, u zegt nu: wij kunnen het voortbestaan niet garanderen. Ja, in zoverre dat als zij morgen besluiten om de tent te sluiten, u daar dan machteloos tegenover staat. Maar het gaat erom, in alle redelijkheid en billijkheid, ook binnen corona, de huidige subsidieregeling en de huidige kosten, dat we de problemen oplossen. En volgens mij is dat ook wel wat wij eerder mondeling en u ook wel hebben gezegd: ik wil in gesprek gaan om te kijken

hoe we de problemen oplossen. Kijk, de problemen oplossen betekent per definitie dat het voortbestaan daarmee gegarandeerd is. Dus je moet dat op die manier interpreteren.

De **voorzitter**: Mevrouw Van Dijk, ook nog een interruptie op dit punt?

Mevrouw **Van Dijk**: Ja, u nam mij de woorden uit de mond. Ik heb ook een verkeerde motie, dus als wij deze nu gaan aanpassen, heb ik graag wel even duidelijkheid over welke het nu precies is. Dus of die op internet kan verschijnen of rondgedeeld kan worden, want ik heb ook een verkeerde versie.

De **voorzitter**: Ziet u mijnheer Van Hooft, zo raar was de opmerking van uw voorzitter niet. Nee, u krijgt nu niet het woord, want u hebt genoeg hierover gezegd. Ik kijk even naar de griffier hoe wij de goede motie, zoals de heer Van Hooft aangeeft, bij iedereen beschikbaar kunnen krijgen op korte termijn. Of zegt iedereen: ik heb haar inmiddels? Want dan is het probleem opgelost. Maar blijkbaar niet. Oké. De griffier zegt zelfs dat we een versie op papier hebben die weer anders is dan werd voorgelezen. Dan hebben we dus drie versies, concludeer ik. Dat helpt niet, mevrouw de griffier. Ik vraag maar gewoon om de motie. De heer Van Hooft gaat over zijn eigen motie, als de tekst die hij voorleest de tekst is, moet die motie verspreid worden. Als dat nog geregeld kan worden, de komende tijd, in ieder geval voordat we gaan stemmen, zou dat hartstikke handig zijn. Ja? Dan gaan we verder en ik kijk naar de wethouder.

Wethouder **Vergunst**: Ja. Dan ga ik naar de motie over Stevenskerk. Ik snap heel goed dat er breed draagvlak is om een bijdrage te leveren aan de restauratie. Dat past op zich ook heel mooi want ze hebben ook een rijkssubsidie gekregen, dus die kan dan ook heel mooi gematcht worden. Ik moet dan wel even zeggen over de dekking, op zich staat dit ook wel goed in de motie geformuleerd, dat wij wel enige vrijheid willen hebben, de komende jaren, over die drie posten. Om bijvoorbeeld toch maar even de erfgoedaanjager te noemen, daar zit maar voor twee jaar geld en niet voor tien jaar. Dus wij moeten wel de komende tien jaar een deugdelijke dekking hebben voor die drie posten, zoals ze zijn genoemd.

Tot slot het amendement 'Geld lenen kost geld'. Dit heeft te maken met de schouwburg. Ja, toch wel heel cruciaal is dat de schouwburg eigendom is van de gemeente Nijmegen. Dus wij zijn verhuurder, wij hebben de keuze gemaakt om de theatertechnische installatie, met name de trekkenwand en een aantal andere installaties in het gebouw te vervangen. En dat dekken wij door de kapitaallasten op te nemen in onze begroting. Ja, als u dat zou omzetten in een lening, zou dit leiden tot een heel grote exploitatieaanslag op de schouwburg, die zij op dit moment niet zouden kunnen dragen. We kunnen dat ook niet vragen van ze, want wij zijn eigenaar van het gebouw. En toch even een stukje techniek. Dit zijn kapitaallasten zoals ze nu in de begroting staan voor een investering in een eigen gebouw. Stel dat u daar niet voor kiest, dan speelt u niet meteen een bedrag vrij van 4,5 miljoen euro.

De **voorzitter**: Dank u wel. Er is nog een interruptie op van mevrouw Grutters.

Mevrouw **Grutters**: Ja dank u wel, voorzitter. Ja, ik kom nog even terug op onze motie, want ik hoorde de wethouder ook net tegen de heer Van Hooft zeggen: een aanvullende erfgoedsubsidie. Maar we hebben het niet over een aanvullende regeling, het kan naar ons idee uit de bestaande cultuursubsidieregeling door die breder te trekken en ook voor erfgoed open te stellen. En dan doe je het kostenneutraal. Dan heb je geen dekking nodig. Maar dan heb je wel het aparte proces voor erfgoed, dat je ook voor de andere cultuur hebt. Dus het kan naar mijn idee wel budgetneutraal. Tenzij de wethouder in zijn hoofd heeft dat het een aanvullende subsidieregeling is. Maar zo is het dus niet bedoeld.

Wethouder **Vergunst**: Oké, dan snap ik het. Dan wilt u eigenlijk een bredere doelgroep aanspraak kunnen laten maken op de subsidieregeling. Ja. Nou ja, dan blijft er dus minder over voor die andere instellingen die daar nu een beroep op doen, dus dat gaat wel ten koste van andere subsidies.

De **voorzitter**: Helder. En kijk ik even naar wethouder Molenaar.

Wethouder **Molenaar**: Ja, aan mij om nog twee moties te bespreken. Allereerst is dat de motie van GroenLinks met nummer 5. Die gaat over toegankelijke overheid. Uiteraard onderschrijft het college net als de raad dat waar dat kan, de overheid natuurlijk open en transparant moet zijn en dat die informatievoorziening daarvoor op orde moet zijn. Daar zijn wij overigens ook al dagelijks mee bezig natuurlijk, als gemeentelijke organisatie. Misschien in dat kader ook even goed om te benoemen dat we sinds 1 juli van dit jaar ook gestart zijn met de uitvoering van archiefverbeterplannen. Volgens mij past dat heel goed in de lijn die hier wordt voorgesteld. Daarnaast ook goed voor u om te weten: op korte termijn verwachten we de import van raadsinformatie uit periode 2001-2018 in iBabs te zetten en daarmee wordt het ook een stuk toegankelijker dan via actiefweb, zoals het nu geregeld is. Dus de conclusie: we zijn er hard mee bezig, maar we gaan daar natuurlijk ook graag over met u in gesprek, of met de auditcommissie zoals u voorstelt, geen probleem. Dan een tweede motie die ik wil benoemen is die van de PvdA. De PvdA noemde terecht dat we oog moeten hebben voor mensen, we kunnen niet in een glazen bol kijken maar die mogelijk in de problemen komen als het gaat over werk. En dat de gemeenten daar volop mee bezig zijn. En dat geldt voor onze gemeente niet anders, kan ik u zeggen. Dus de motie die voorligt is eigenlijk heel erg in lijn met wat we al doen en waar we al mee bezig zijn. We zijn al met de regio bezig als het gaat om scholingsvouchers. Dat doen we overigens niet alleen met de regiogemeenten, maar ook in samenwerking met onderwijs en werkgevers en dat wordt specifiek toegespitst op kansberoepen. Dat geldt eveneens voor de leerwerktrajecten die ook al lopen en ook gericht zijn op kansrijke sectoren. Dan is er nog een derde punt dat u stelt in de motie en dat gaat over de middelen en daarvan kan ik zeggen dat het misschien wat meer over de langere termijn gaat. Daar komen ook middelen vrij bijvoorbeeld van de Provincie, waar dit voorstel ligt voor die vouchers. We hebben Perspectief op werk, waar middelen zijn voor dit soort trajecten vanuit de landelijke overheid in de vorm van een steun- en herstelpakket, alleen weten we daar nog niet precies van hoeveel er voor onze gemeente beschikbaar wordt gesteld. Maar daarvoor zullen wij u uiteraard weer via de gebruikelijke kanalen op de hoogte houden.

De **voorzitter**: Dank u wel. Dan blijft er nog een tweetal moties over waar ik nog kort op wil ingaan. Dat betreft allereerst de motie 'De beste hulp in het stembokje is zelfstandigheid'. Het college is zeker voornemens, als deze motie mocht worden aangenomen, haar ook uit te voeren. Op 7 oktober is al aangegeven dat wij de mogelijkheden voor een pilot zeker willen bekijken. Sterker nog, wij hebben u in een brief van 26 mei jongstleden ook al toegezegd om zelfs breder dan dat te kijken naar hoe we de mogelijkheden voor mensen met een beperking, dat gaat is ook veel verder dan blinde en slechtziende medemensen, te bekijken. En dat heeft er in ieder geval toe geleid dat we in overleg met het zelfregiecentrum zijn om hun locatie wellicht als voorwerp van zo'n pilot te nemen. Dat moeten we de komende tijd bekijken, maar dat is dus al in volle gang.

Tweede motie waar ik nog even op in wil gaan, is de motie met de wel luidende titel 'Participatie is informatie'. We laten het uiteraard aan uw oordeel over. Een enkele opmerking. We hebben al sinds medio 2012 gewoon generaal het beleid in deze gemeente dat alle vergunningsaanvragen, bouwaanvragen digitaal beschikbaar zijn. Dus sinds 2012, dat is al ruim acht jaar, publiceren wij die al niet meer in De Brug. Wij krijgen daar echt niet massaal klachten op, integendeel. Als je kijkt naar de digitale bereikbaarheid van een Nijmegenaar, dan zit die waarschijnlijk op 97% voor iedereen die twaalf jaar en ouder is. Met één klik kun je dat goed regelen. Uiteraard zullen er mensen zijn die dat daardoor missen, ik wijs u er wel op, ik ga niet helemaal terug in de geschiedenis, dat er ook best veel mensen waren die voor 2012, u kunt zich dat niet voorstellen, De Brug misten en ook niet de procedures volgden. En ten slotte, en dan laat ik het in uw wijze handen: participatie is natuurlijk wel veel meer dan een vergunning die gepubliceerd wordt. We proberen ergens op in te zetten, aan de voorkant mensen erbij betrekken. Als het afhankelijk zou moeten worden van de eventuele inspraakprocedure over een formele vergunning, zou het wat schaars zijn. Dat wil ik nog even, om het af te ronden, hieraan toevoegen. Het is aan u.

Goed, dan kijk ik naar uw raad. O wacht, wethouder Vergunst heeft nog een nabrander namens het college. Nou, ik ben benieuwd waar dat over gaat, misschien wel over Graodus.

Wethouder **Vergunst**: Nou, ik was nog een motie vergeten over de bibliotheek, volgens mij. U vraagt om afspraken te maken met de bibliotheek over een bibliotheekfunctie in Lindenholt en daarover te rapporteren. Dat willen we. We zijn in gesprek met de bibliotheek daarover. Er zijn ook al wat activiteiten georganiseerd door de bibliotheek, onder andere in Lindenholt, op het gebied van lezen en taal. Dus daar wil ik u over rapporteren. De vraag is natuurlijk wel dat we precies onder een bibliotheekfunctie verstaan, maar daar zal ik u uiteraard van op de hoogte brengen.

De **voorzitter**: Goed. Dan kijk ik naar uw raad voor een tweede termijn. Mevrouw Van Dijk allereerst.

Mevrouw **Van Dijk**: Ja dank u wel, voorzitter.

Mevrouw **Brand**: Voorzitter? Zou ik heel even nog iets mogen vragen over de motie die wij zo meteen gaan bespreken en waar nu ook wat verwarring over is? Ik zou graag heel even willen schorsen daarvoor, als dat mag.

De **voorzitter**: Welke motie bedoelt u?

Mevrouw **Brand**: Dat is de motie die de heer Van Hooft net benoemde over de erfgoedregeling.

De **voorzitter**: Oké, ja. Nou, dan schorsen we voor een drietal minuten.

Mevrouw **Brand**: Dank u.

Schorsing.

De **voorzitter**: Goed, ik zou iedereen weer willen oproepen naar zijn of haar plaats te gaan. De betreffende motie ... Voordat ik verder spreek moet de vergadering natuurlijk geopend zijn. Als iedereen wil gaan zitten? Kijk, sommigen gaan zelfs al staan met dat mondkapje op, dat is wel heel netjes. Ik heropen de vergadering. Over de tekst van de motie, 'Young vibe, old city met de gebr. Van Lymborch'. Ik heb hier een herschreven dictum, dus ik hoop dat iedereen dat heeft kunnen zien. Geeft dit aanleiding tot vragen? Ja mevrouw Van Dijk, u had toch al het woord van mij gekregen hè, bij aanvang van de tweede termijn. Dus laat ik dat maar wederom doen.

Mevrouw **Van Dijk**: Ja dat klopt, ik ga daar zo nog wel even op in, maar eerst wil ik even reageren op wat er is gezegd door onze burgemeester, naar aanleiding van de gezondheids crisis waar we in verkeren. Het is ontzettend mooi om de kracht van Nijmegen te zien en te zien hoe iedereen voor elkaar klaar staat, ondernemers nieuwe initiatieven verwelkomen en uit kunnen rollen. Dat is ontzettend mooi en ik heb in mijn eerste termijn ook al gezegd dat ik hoop dat we die kracht met elkaar kunnen blijven opbrengen en ervoor kunnen zorgen dat we samen deze crisis onder controle gaan krijgen.

Dat als reactie op ons amendement: het is natuurlijk heel jammer om te horen dat het college onze alternatieve begroting niet omarmt. Wij denken natuurlijk wel dat daar heel veel kansen liggen voor Nijmegen. Kansen als het gaat om het investeren in lokale economie, in een betere bereikbaarheid, in een veiligere stad, meer sportfaciliteiten, zodat we gezond en in beweging kunnen blijven. En we hopen natuurlijk ook dat er ooit een keer een mogelijkheid gaat komen hier om ook de lasten voor woningeigenaren naar beneden bij te stellen.

Ik hoor de wethouder Velthuis en ook een reactie geven op sport en dat hij hoopt dat er ook vanuit de landelijke politiek steun gaat komen. Nou is het inderdaad in het derde steunpakket zo geregeld dat er een tegemoetkoming gaat zijn voor sportclubs. Dus ik hoop dat dit een beetje verlichting met zich mee gaat brengen, want ook deze sector, de sportsector, heeft het ontzettend zwaar tijdens deze crisis.

Dan aandacht voor de motie 'Stut de Stevenstoren'. Het is al door een aantal collega's genoemd, 750 jaar bestaat dit mooie symbool van Nijmegen, want dat is het, iedereen die over de Sint Anna aankomt en in de verte die mooie toren ziet, of dat je nu met de trein Nijmegen in komt vanaf de andere kant van de Waal, die Stevenstoren roept een gevoel van thuis en herkenning op. Dus zo mooi is het dat wij daar geld voor vrij kunnen maken, zodat die ook behouden blijft voor onze stad en dat we over 750 jaar nog steeds met trots naar dit icoon kijken.

Ik heb twee moties waar ik een vraag over heb. Dat is allereerst de motie met betrekking tot waar we het net over hadden, de Gebroeders Van Lymborch en mijn vraag aan de indieners is of die gescheiden in stemming kan worden gebracht. En dan heb ik het over beslispunt 1 en 2 en vervolgens 3 apart. Dus misschien dat de SP als indiener daar dadelijk op kan reageren. En de tweede motie waar ik een vraag over heb, het is eigenlijk een amendement waar ik een vraag over heb, is het amendement 'Geld nuttig besteden in coronatijd is een keuze'. Dat is van voor Nijmegen.Nu, waarin zij oproepen om de verdere versmalling van de Graafseweg uit te stellen. Mijn vraag is of dat amendement eventueel zou kunnen worden aangepast. Want natuurlijk zijn wij als VVD, dat heb ik ook in mijn termijn al gezegd, tegen de versmalling van de Graafseweg, maar de bestedingen die u in uw amendement oproept om dat dan aan de Nijmeegse economie te besteden, lijkt ons niet de juiste weg. Wij zien liever dat het besteed wordt aan bijvoorbeeld de bereikbaarheid en verbetering van de S100, om daar eens iets te noemen. Dus mijn vraag is, zou u na 2025 een punt willen zetten en de rest van de zin eventueel willen schrappen. Dank u wel.

De **voorzitter**: Goed. Daar zal dan zo door de indieners nog op worden gereageerd. Dank u wel mevrouw Van Dijk. Mevrouw Ranshuijsen namens GroenLinks.

Mevrouw **Ranshuijsen**: Ja dank u wel, voorzitter. Ik heb goed geluisterd naar het college. Dat doe ik altijd graag. Fijn om ook te horen dat het college open blijft staan om snel te schakelen, mocht dat nodig zijn als er nieuwe maatregelen nodig zijn. Ik vertrouw erop dat wij dat als raad ook weer open en transparant met elkaar doen. Dank voor de beantwoording over de vrijwilligersorganisaties. We hebben inderdaad, ik zoek naar de wethouder, wat signalen ontvangen van organisaties, maar die zal ik hier verder niet bij naam noemen, maar ik zal wel zorgen dat deze signalen aankomen bij de wethouder. Fijn dat ze het oppakt in elk geval.

En natuurlijk stemmen wij mee met de motie over toegankelijkheid in het stembokje en verder zullen wij ook voorstemmen voor de moties, ik kan het niet uitspreken maar de straatnaam te geven, 'Young vibe, old city met de gebr. Van Lymborch', 'Het coalitieakkoord is te mooi om niet uit te voeren' en natuurlijk onze eigen motie 'Stut de Stevens', 'Een toegankelijke overheid', onze eigen motie. Ik had geen tijd meer, en 'De teugels laten vieren'. Dat zijn ze. Dank u wel.

De **voorzitter**: Ja, dank u. Dan mevrouw Grutters.

Mevrouw **Grutters**: Ja voorzitter, dank u wel. Ik hoorde mevrouw Ranshuijsen struikelen over Graodus van Nimwegen. Ik denk dat ik mede namens de andere twee Nijmeegse lokale partijen best wel een middagje een cursus Nimweegs aan kan bieden aan rest van de raad. Bij dezen. Ik ben even de kluts, om het op zijn Nimweegs te zeggen: nou ben ik even de kluts kwiet.

De heer **Buck**: Daar wil ik wel een cursus overgeven, mevrouw Grutters. Dat is geen probleem. Dan bent u voortaan helemaal bij de les.

Mevrouw **Grutters**: Nou, nog even en we zijn hier een trainingsbureau in plaats van een raad. Ik kom graag even terug op onze ingediende motie over de erfgoedsubsidierегeling. Ik haal nog maar even aan, nu moet ik het er weer even wij zoeken, ik ben vandaag toch echt helemaal in de war met al die blaadjes en die veranderingen. Ik haal nog maar even aan dat uiteindelijk wel is aangegeven dat erfgoed niet apart is benoemd en het ook heel moeilijk is voor de commissie om te beoordelen. En wij zijn ervan overtuigd dat, als je het ook gaat labelen en je daar een apart subsidietraject voor inzet, je

daarmee ook zaken als alle moties die vandaag ingediend worden ondervangt.

Dan heb ik nog een opmerking over onze motie 'Participatie is informatie'. Het klopt wat onze burgemeester zegt, ik geloof zonder meer dat de Nijmegenaar voor aanvragen de digitale weg wel weet. Maar wij hebben het hier niet over de aanvragen, we hebben het hier over mensen die niet weten wat er in hun omgeving speelt en die de aangevraagde stukken niet zien, omdat zij niet de aanvrager zijn. Dat is een heel andere insteek. Het gaat erom dat mensen proactief moeten weten dat, als zij überhaupt willen weten dat er in hun omgeving iets gebeurt, zij zich aan moeten melden en een straal op moeten geven van waar zij wonen. En dan krijgen ze mails. Dat is heel wat anders dan dat jij een vergunning aan wilt vragen, want dan wil jij iets van de gemeente. Maar dit is andersom. De gemeente hoort het aan de burger te vertellen. Ja, ik zie u bedenkelijk kijken.

De **voorzitter**: Ja, want dat was niet wat ik zei.

Mevrouw **Grutters**: Oké, nou ja goed. Dan gebruik ik nog even mijn laatste minuten daarvoor. De vraag die mevrouw Van Dijk stelde aan de heer Eigenhuijsen over de motie over het uitstellen van de Graafseweg: daar hoor ik ook graag antwoord op van de heer Eigenhuijsen. Ik zal best iets vergeten, maar ik weet het niet meer.

De **voorzitter**: Dat was het toch? Ja goed. Oké. Dank. Dan geef ik het woord aan de heer Van Elferen.

De heer **Van Elferen**: Voorzitter, ik had me voorgenomen om een tweede termijn niets te zeggen, maar ik ga even mevrouw Grutters helpen. Middels 'berichten over uw buurt' kunt u een straal om uw eigen huis zetten. Je kunt het zo groot maken als u wilt en dan krijgt u alle vergunningaanvragen ten aanzien van uw plek in de mailbox netjes geleverd. U kunt dan ook doorklikken naar alle inhoud van aanvragen en zo mist u nooit meer wat. En zo voorzitter, zo ziet u maar weer dat de echte Nijmeegse partijen soms gewoon geen Nijmegen in de naam hebben. Want dat echte Nijmeegse, dat Graodus van Nimwegen het enige is wat overblijft als je een politieke partij bent die niet meer doet dan een politieke partij uit Nijmegen zijn, dat wordt dan op zo'n avond als deze pijnlijk duidelijk. Ik denk dat het mooi zou zijn als we elkaar allemaal Nijmeegse partijen zouden noemen.

De **voorzitter**: Mevrouw Grutters bij interruptie.

Mevrouw **Grutters**: Ja voorzitter, die partij die zich kennelijk niet echt Nijmeegs voelt in dezen, heeft niet heel erg goed geluisterd. Ik heb gezegd dat het op zich goed loopt, als je maar weet dat je daar moet zoeken. Als je maar weet dat dit de plek is waar je dat moet invullen. Maar ik zou wel eens met u de straat op willen gaan en de markt op willen gaan en met u en Nijmegenaren, die kennen we natuurlijk allemaal, ad random willen vragen of zij weten waar zij die informatie vandaan moeten halen. Of zij allemaal dat stuk hebben ingevuld dat u net omschreef. Daar ben ik wel benieuwd naar.

De heer **Van Elferen**: Ik hoorde geen vraag aan mij, voorzitter. Dus ik laat het hierbij.

Mevrouw **Grutters**: Ik nodig u uit om met mij op de markt te gaan. Samen, in Nijmegen.

De heer **Van Elferen**: Ik ga gegarandeerd met u de markt op. En u gaat gegarandeerd voor mij eens zo'n Brug opduikelen waar die pagina's na pagina's aan publicaties van vergunningaanvragen in stonden waar geen hond naar keek.

De **voorzitter**: Oké. Ik ga verder met de volgende. Wellicht mevrouw Brand voor een tweede termijn?

Mevrouw **Brand**: Ja dank u, voorzitter. Dank voor de antwoorden aan het college. Het is ook al gezegd, corona raakt ons allemaal, dus dat kunnen we ook alleen met elkaar en met de stad oppakken en dat deden we en dat blijven we doen. Dat getuigt ook van veerkracht en flexibiliteit van

ons stadsbestuur. Ik reageer ook even op de reactie van het college op onze motie rondom de scholing. Ja, er gebeurt inderdaad al erg veel. We zien deze motie dan ook echt als een steun in de rug van het college en we zitten in een ongekende tijd en ik zei ook al eerder, de echte klap op de arbeidsmarkt moet nog komen. Dus laten we ook naar de maximale capaciteit zoeken om deze doelgroep te helpen en juist dat beetje extra te doen om deze crisis om te buigen in een kans. Dan de cultuurmoties. Daar hebben we het ook al over gehad. Die dienen wij mee in. Het Gebroeders Van Lymborch Huis, het stutten van de Sint Stevens en we zullen ook mee instemmen met de nieuwe straat naar Graodus fan Nimwegen. Verder dienden wij ook de motie mee in over de toegankelijkheid en de archivering en dossiervorming, want dat vinden wij van groot belang voor ons democratische proces, nu en in de toekomst. En ook ons amendement, al eerder aangekondigd, zullen wij gewoon indienen.

De **voorzitter**: Dank u wel. De heer Van Hooft.

De heer **Van Hooft**: Ja, om nog even alle onduidelijkheid rond onze motie, onze gezamenlijk ingediende motie 'Young vibe, old city met de gebr. Van Lymborch' duidelijk te stellen: de garantie die wij vragen, is natuurlijk altijd een garantie binnen alle redelijkheid. Het kan dus niet zo zijn dat de Gebroeders Van Lymborch tegen u gaat zeggen: wij moeten zoveel geld hebben en anders doen we de deur op slot. Dat gaat op basis van de cijfers die zij hebben, waarbij we met goed fatsoen en in redelijkheid kunnen zeggen op deze manier kunt u in ieder geval dit jaar, 2021 volmaken en valt u niet om. Ik verwacht dus dat dit aan de ene kant inspanning betekent voor de wethouder, wellicht ook dat er wat geld bij moet, maar geen onredelijke eisen, ook niet van de andere kant, om te honoreren. Dus het is een garantie, maar in zoverre zou je grappigerwijs kunnen zeggen: een garantie tot aan de voordeur. Het gaat erom dat u daar het gesprek mee aangaat. En wat betreft het voorstel om bij de zomernota te kijken hoe we daar activiteiten verder gaan subsidiëren: dat kan in het hele brede spectrum van een minimum tot een maximum variant, waar dan op dat moment maar een politieke keuze moet plaatsvinden over hoe wij de Gebroeders Van Lymborch in de toekomst in Nijmegen zien. Dus om dat gewoon op tafel te leggen, bij de zomernota, dan kunnen we daar een besluit over nemen. Dat hoeven wij niet nu te doen, want dat is nu te snel en te vroeg. Dat is wat de motie behelst en volgens mij zijn dat twee redelijke dingen waar de wethouder mee uit de voeten kan. Ik heb dezelfde vraag als de VVD aan de heer Eigenhuijsen over 'Het geld nuttig besteden in coronatijd is een keuze' wat betreft de Graafseweg, om die besteding te schrappen. Al was het maar omdat je bij uitstel alleen maar de kapitaalslasten bespaart en niet het hele bedrag. Dus het gaat hooguit om enkele honderdduizenden euro's in het gunstigste geval. Maar de keus helemaal te schrappen betekent dat, mocht er een meerderheid voor zijn, ik vermoed dat het dezelfde verhoudingen zullen zijn als bij de Graafseweg zelf toen we daarover gesproken hebben, het dan hooguit enkele honderdduizenden euro's zijn die in de saldireserve vallen. Zijn er nog meer dingen waar ik iets over wil zeggen? Nee, ik denk dat ik het hier maar even bij laat. Dat was het zo.

De **voorzitter**: Er was nog een verzoek voor het gescheiden in stemming brengen van uw motie 'Young vibe'.

De heer **Van Hooft**: Ja, als de mede-indieners Stadspartij DNF en de PvdA daarmee akkoord gaan om de motie Gebroeders Van Lymborch gescheiden in stemming te brengen.

Mevrouw **Grutters**: Stadspartij DNF niet, Stadspartij Nijmegen wel.

De heer **Van Hooft**: O ja.

De **voorzitter**: Kijk eens aan.

De heer **Van Hooff**: Ik speel die oude plaat nog af van vroeger.

De **voorzitter**: Dat betekent dus beslispunt 1 en 2 enerzijds en beslispunt 3 anderzijds. Ja, dat is dan ook helder. Dank u zeer. De heer Buck.

De heer **Buck**: Dank u wel, voorzitter. Steun van het CDA voor een groot deel van de moties en twee amendementen, te weten het amendement 'Kansengelijkheid' en het amendement 'Geld nuttig besteden in coronatijd' als het wordt aangepast zoals VVD en SP hebben verzocht. In het bijzonder zijn we blij met de motie over de Stevenstoren, het veilig stemmen en natuurlijk de mogelijkheden dankzij het inzetten van D66 om sportclubs in deze moeilijke tijd nog een extra steuntje in de rug te geven. Ik heb lang getwijfeld of ik iets zou zeggen over Graodus van Nimwegen als niet-Nijmegen-geborene en volgens sommigen ook nog jongere, maar laat ik het volgende zeggen: volgens mij moet het met Nijmegenaren niet zo zijn als in het onderwijs met katholiek, dat er de bisschoppen zijn, in dit geval een aantal kleine partijen, die bepalen of je Nijmegenaar bent of niet. Iedereen die in deze stad woont en iedereen die zich Nijmegenaar voelt überhaupt, al woont hij in Alverna, die is gewoon Nijmegenaar. En zo is dat. Voorts wil ik melden ...

De **voorzitter**: Nee, mevrouw Grutters wij gaan hier geen identiteitspolitiek voeren. Want u ziet wat ervan komt als u naar de Verenigde Staten kijkt. Dat gaan we niet doen. De heer Buck gaat verder.

De heer **Buck**: Zij doet een onschuldig knipoogje hè, voorzitter. Voorts wordt ondergetekende geacht niet te stemmen bij motie M3, 'Young vibe, old city met de gebr. Van Lymborch' en mevrouw Mijling wordt geacht niet mee te stemmen met 9M4, 'Het coalitieakkoord is te mooi om niet uit te voeren, deel 2' en amendement 3, 'Aan de slag met kansengelijkheid in het Nijmeegse onderwijs'.

De **voorzitter**: Mevrouw Grutters?

Mevrouw **Grutters**: Moeten de fractievoorzitters het aankondigen als raadsleden niet meestemmen?

De **voorzitter**: Ja, dat is wel handig. Ja, het is ook wel binnenskamers aangegeven, maar het is wel goed. Mevrouw Grutters?

Mevrouw **Grutters**: Dan vul ik graag even aan dat mevrouw Thomassen niet meestemt op de motie van de SP over de Gebroeders Van Lymborch en op onze eigen motie over de erfgoedsubsidie.

De **voorzitter**: Helder. Dat brengt mij bij de heer Van Deurzen.

De heer **Van Deurzen**: Dank u wel, voorzitter. Ja, dank aan het college voor de beantwoording van de diverse vragen en toelichtingen daarop en aanvullingen op moties en amendementen. Wij zullen diverse moties en amendementen steunen en dat zult u straks bij de stemming wel zien.

De **voorzitter**: Ja, daar komt het uiteindelijk op aan, dat klopt. De heer Jasper, Gewoon Nijmegen.

De heer **Jasper**: We hebben geen aanvullende opmerkingen.

De **voorzitter**: Dank u zeer. De heer Eigenhuijsen neem ik aan ook niet. Toch wel? Jawel, gaat uw gang hoor, mijnheer Eigenhuijsen.

De heer **Eigenhuijsen**: Wat flauw weer, voorzitter. Vier partijen hebben gevraagd of ik het amendement wil aanpassen. Daar heb ik heel lang over nagedacht, maar ik ben toch bereid om dat te doen. Dus na 2025 komt een punt en de rest daarachter schrap ik.

Heel veel moties ga ik steunen, heel veel amendementen ga ik steunen. De motie 'School Nijmegen' van de Partij van de Arbeid ga ik niet steunen. Het amendement van de VVD: ja, ik ga het niet steunen, maar ik vind het wel weer echt verschrikkelijk tof. Volgens mij zit er een verschrikkelijke bult

werk in. Er staan een hoop dingen in die ik van ganser harte kan steunen, maar ook een aantal dingen waarvan ik denk nou, hoe links wil je het hebben. Hoe rechts wil je het hebben, sorry. En het amendement van de Partij van de Arbeid over de wisselkoers ga ik ook niet steunen, omdat ik vanaf dag één in deze coalitie heb gezegd dat het enige wat deze coalitie in het begin goed heeft gedaan is het verlagen van de ozb niet-woningen. En als je die nu terug gaat draaien, dat vind ik niet zo'n goed idee. Dan de motie over Graodus. Het doet mij deugd dat de wethouder een elpee in zijn kast heeft staan. Hij heeft ook al een Nuilerd-trui, dus ik kan niet wachten tot wij samen in een Nuilerd-trui naar de Sint Steven toe walsen. Dank u wel, voorzitter.

De **voorzitter**: Goed, dank u zeer. Ik kijk nog even naar het college. Ik heb niet heel veel aanvullende vragen of opmerkingen gehoord, dacht ik zo. Nee. Nou, ik stel dan voor dat we overgaan naar de stemming, dat gezegd zijnde. Ja?

En we beginnen bij alles wat met de stadsbegroting te maken heeft, want nogmaals, we hebben ook nog het raadsvoorstel 'Bestemmingsreserve beschermd wonen', maar dat doen we dan daarna. Allereerst de moties. Die zijn mooi genummerd door de griffie, dus ik volg ze zo. Motie 1, dat is de motie 'De beste hulp in het stemhokje is zelfstandigheid'. Die is dus daarmee ook het eerste in stemming en we moeten het weer bij handopsteken doen. Of, nog steeds. Ja motie 1, 9M1, dat is een code.

Motie 9M1: De beste hulp in het stemhokje is zelfstandigheid

De gemeenteraad van Nijmegen, in vergadering bijeen op 28 oktober 2020,

Constaterende, dat:

1. Blinden en slechtzienden momenteel hulp krijgen in het stemhokje tijdens verkiezingen;
2. Zij zelf aangeven de voorkeur te geven aan zelfstandig kunnen stemmen;

Overwegende, dat:

1. In het kader van stemgeheim en zelfbeschikking, zelfstandig kunnen stemmen de voorkeur heeft boven hulp in het stemhokje;
2. Het bij de Europese Parlementsverkiezingen van 2019 in reeds twintig gemeenten mogelijk was voor blinden en slechtzienden om zelfstandig te stemmen, waarbij gebruik wordt gemaakt van een speciale mal in combinatie met een audioapparaat;
3. Er tevens een pilot loopt vanuit het ministerie van Binnenlandse Zaken;
4. Nijmegen ondanks een breed scala aan inspanningen om de stad toegankelijker te maken voor mensen met een fysieke beperking nog ontbreekt in dit rijtje;
5. De COVID 19-maatregelen mogelijk nog van kracht zijn tijdens de Tweede Kamerverkiezingen van 17 maart 2021;
6. Hulp in het stemhokje moeilijk te realiseren is met inachtneming van de RIVM-richtlijnen tegen de verspreiding van COVID19;
7. Zelfstandig stemmen voor deze groep hiermee niet alleen intrinsiek wenselijk is, maar ook een noodzaak met oog op de eigen gezondheid;

Roept het college op:

1. Een pilot met zelfstandig stemmen voor blinden en slechtzienden te organiseren bij de Tweede Kamerverkiezingen van 17 maart 2021;
2. Dit te bekostigen uit de Rijksbijdrage voor de verkiezingen, bijvoorbeeld door aan te haken bij de BZK-pilot;
3. De raad te informeren over het verloop van de pilot bij de evaluatie van de verkiezingen;

4. Bij een positief resultaat van de pilot deze voorziening te continueren bij volgende verkiezingen;
5. In samenwerking met relevante organisaties als het MuZieum en het Zelfregiecentrum Nijmegen te inventariseren of er nog andere groepen kiezers geholpen kunnen worden bij een onafhankelijke(re) toegang tot deelname aan het democratische proces;

Motie unaniem aanvaard

De **voorzitter**: Ondertussen tellen wij alvast te stemmen. Volgens mij is het betrekkelijk unaniem, hè. Ja, dat dacht ik al. Die motie is daarmee aanvaard.

Dan komen we bij de motie onder 2, dus 9M2 mevrouw Grutters, 'Graodus fan Nimwegen' getiteld. Wie is voor die motie?

Motie 9M2: Graodus fan Nimwegen

De gemeenteraad van Nijmegen, in openbare vergadering bijeen op 28 oktober 2020

Overwegende dat;

- Graodus fan Nimwegen (pseudoniem van Theo Eikmans) Nijmeegs bekende tonpraoter en artiest was die 20 jaar geleden op 78-jarige leeftijd is overleden;
- Graodus fan Nimwegen oud prins Theo den Eerste van Knotsenburg en later Heer van Knotsenburg de grondlegger is van bekende Nijmeegse liederen als; "Moeder, het is weer mis, omdat 't een Nimweegse jonge is" maar vooral van het ons aller bekende Nimweegse volkslied Al mot ik kruupe
- Graodus fan Nimwegen niet alleen bekend is binnen carnavalminnend Nijmegen maar ook ver daarbuiten.
- De Nijmeegse volkscultuur een plaats verdient in onze stad en het daarin past om Graodus fan Nimwegen een stadseerbetoon te geven.
- Een naamgeving voor Graodus fan Nimwegen in de Nijmeegse openbare ruimte de hartenkreten vervult van vele Nimwegenaoren.
- Nijmegen voldoende nieuwe ontwikkelgebieden, straten maar ook naamloze rotondes en pleinen en/of viaducten binnen het grondgebied kent die dit eerbetoon kunnen uitdragen.
- Een naamgeving daardoor kostenneutraal kan worden uitgevoerd.
- Dit recht zou doen aan de impact die Graodus fan Nimwegen (Theo Eikmans) heeft op onze stad.

Roept het college op om:

Te onderzoeken welke bestaande naamloze rotondes en pleinen en/of viaducten binnen het grondgebied van de gemeente Nijmegen inzetbaar zijn voor de naamgeving Graodus fan Nimwegen of vanuit de toekomstig te ontwikkelen locaties, waaruit nieuw te benoemen straten, wegen, pleinen, rotondes en/of viaducten voortvloeien, maar nog niet als zodanig zijn geadviseerd aan het college van B&W, inzetbaar zijn voor de naamgeving Graodus fan Nimwegen en hierover aan de raad een voorstel te doen.

Motie unaniem aanvaard

De **voorzitter**: Ik heb de indruk dat ook dat unaniem is. Alle Nijmeegse partijen hebben meegestemd. Want mevrouw Grutters, elke partij die ingeschreven is voor de verkiezingen, is per definitie een Nijmeegse partij.

Mevrouw **Grutters**: Maar voorzitter, dat hebt u mij niet horen zeggen. Dan had u allemaal beter moeten luisteren.

De **voorzitter**: Dat is correct. U hoort mij dat nu zeggen, dat klopt. Dat is helemaal waar. Dus, ja. We gaan snel verder. Dan de motie onder nummer 3 is dat dan, 'Young vibe, old city met de gebr. Van Lymborch'. Allereerst beslispunt 1 en 2.

Motie 9M3: Young vibe, old city met de gebr. Van Lymborch

De gemeenteraad van Nijmegen, in vergadering bijeen op 28 oktober 2020;

Constaterende dat,

- De raad afgelopen december de Erfgoedstrategie voor Nijmegen heeft aangenomen;
- Het subsidiebedrag van de gemeente tot en met 2020 steeds 85.000 euro bedroeg en nu slechts 67.500 euro bedraagt, terwijl de activiteiten toenemen.
- Het gebroeders van Lymborch huis 67.500 euro aan subsidie ontvangt, maar dit onvoldoende is om het gebroeders van Lymborch huis te blijven ontwikkelen.
- Er een jaarlijks bedrag van 45.000 euro wordt vrijgemaakt uit de provincie. Een verlaging vanuit de gemeente stimuleert het werven van ander fondsen in negatieve zin en komt vreemd over bij de Staten.
- Het gebroeders van Lymborch huis nu onvoldoende steun krijgt om blijvend te investeren in wisselende tentoonstellingen in het gebroeders van Lymborch Huis, aantrekken van jeugd, het uitdagen van kunstenaars waarbij de gebroeders van Lymborch als inspiratie dienen, de belevingsroute rondom de Canon, samenwerken met 024 Geschiedenis en de Openmonumenten dagen.

Overwegende, dat

- De gebroeders van Lymborch en Johan Maelwael de eerste schilders van allurewaren in Noord Nederland en daarom van grote betekenis voor Nijmegen.
- Rondom de gebroeders van Lymborch in de afgelopen 20 jaar spraakmakende tentoonstellingen zijn georganiseerd in o.a. het Louvre, maar ook in ons Valkhofmuseum.
- Het verhaal van de gebroeders van Lymborch verteld moet blijven en een plek verdient in de Nijmeegse geschiedenis, zodat jong en oud dit verhaal kunnen beleven.
- Het huis van de gebroeders van Lymborch aan de Burchtstraat de werkplek is geweest van de familie Van Lymborch/Maelwael en daarbij bij uitstek de plek is om dit verhaal te vertellen aan een breed publiek, naast alle andere activiteiten die georganiseerd worden.
- Een fysieke plek weliswaar helpt om het verhaal te vertellen, maar dat het zorgen voor een sluitende exploitatie voor de huur van het huis aan de Burchtstraat primair de verantwoordelijk is van de stichting.
- Extra ondersteuning en daarmee erkenning voor het huis zorgt ervoor dat ook ander fondsen overtuigd worden van de toegevoegde waarde.
- Het subsidiebedrag van de gemeente tot 2018 steeds 85.000 euro bedroeg en nu slechts 67.500 euro bedraagt, terwijl de activiteiten toenemen.

Roept het college op:

- Om de stichting Maelwael Van Lymborch, binnen de randvoorwaarden van het subsidieadvies van de commissie Groei, de vrijheid te geven om het toegekende bedrag van 67.500 voor de komende twee jaar in brede zin in te zetten voor de "ontsluiting van waardevol erfgoed".

- Om samen met de stichting te zoeken naar een meer structurele oplossing om de activiteiten van de stichting Maelwael Van Lymborch een passende plek te blijven geven in de Nijmeegse erfgoedstrategie en het Nijmeegse cultuurhistorisch landschap.
- Met de stichting in gesprek te gaan om voortbestaan in 2021 te garanderen en uiterlijk bij de zomernota 2021 met een voorstel te komen voor structurele invulling en bijbehorende subsidie voor de activiteiten van de stichting Maelwael van Lymborch.

Beslispunten 1 en 2

2 stemmen onthouden: mevrouw Thomassen (Stadspartij Nijmegen) en de heer Buck (CDA)
onthouden zich van stemming

Beslispunten 1 en 2 unaniem aanvaard

De **voorzitter**: Ja uiteraard, mevrouw Thomassen onthoudt zich van stemming, maar dan is er toch nog een riante meerderheid. Ja, volgens mij is dat dan wel unaniem. Ja. Die is dus aanvaard daarmee. Dat deel althans. Dat brengt ons bij beslispunt 3 van deze motie. Wie is voor beslispunt 3 van 'Young vibe, old city met de gebr. Van Lymborch'?

Beslispunt 3

2 stemmen onthouden: Mevrouw Thomassen (Stadspartij Nijmegen) en de heer Buck (CDA)
onthouden zich van stemming

29 stemmen voor: GroenLinks, D66, SP, Stadspartij Nijmegen, PvdA, CDA, 50Plus, Gewoon Nijmegen, VoorNijmegen.Nu

4 stemmen tegen: VVD

Beslispunt 3 aanvaard

De **voorzitter**: Dat is in elk geval een meerderheid, maar die is niet unaniem, zo te zien. 29, hoor ik zeggen. Dan is ook dat deel van de motie aanvaard. Goed.

Dat brengt ons bij de motie onder nummer 4, 'Het coalitieakkoord is te mooi om niet uit te voeren, deel II'. Mevrouw Mijling onthoudt zich van stemming. Uw stemmen graag.

Motie 9M4: het coalitieakkoord is te mooi om niet uit te voeren, deel II

De gemeenteraad van Nijmegen, in vergadering bijeen op 28 oktober 2020

Constaterende, dat:

- Uit recent onderzoek blijkt dat een kwart van de 15-jarigen onvoldoende geletterd is om bijsluiter een brief van de overheid of een geschreven bericht van school te begrijpen.

Overwegende, dat:

- Een bibliotheekfunctie in ieder stadsdeel wenselijk is, dus ook in Lindenholt;
- Ook Lindenholt een plek nodig heeft waar iedereen zich kan ontwikkelen op het gebied van taal voor jong en oud;
- De bibliotheek op het gebied van laaggeletterdheid een grote rol speelt en daarom in iedere Nijmeegse wijk aanwezig dient te zijn;
- Bibliotheken het voorkomen en bestrijden van laaggeletterdheid als speerpunt hebben.
- Een bibliotheekfunctie in Lindenholt toe te voegen aan een bestaande wijkvoorziening in het coalitie akkoord van 2018-2022 is opgenomen;
- De leesvaardigheid van mensen impact heeft op het dagelijks leven en een bibliotheek een bijdrage levert om hier iets aan te doen;
- Je taalachterstanden dichtbij in de wijk moet aanpakken;

- Een bibliotheekfunctie in de buurt aanzet tot meer lenen en dus ook lezen voor jong en oud.

Roept het college op:

Om voor 1 januari 2021 met de OBGZ afspraken te maken over de implementatie van een bibliotheekfunctie in Lindenholt voor 1 juli 2021 en de gemeenteraad te rapporteren over de voortgang.

1 stem onthouden: Mevrouw Mijling (CDA) onthoudt zich van stemming

30 stemmen voor: GroenLinks, D66, SP, Stadspartij Nijmegen, PvdA, CDA, 50Plus, Gewoon Nijmegen, VoorNijmegen.Nu

4 stemmen tegen: VVD

Motie aanvaard

De **voorzitter**: Met 30 stemmen voor is die motie aanvaard. De motie onder nummer 5, dat is de motie 'Een toegankelijke overheid is als een parachute. Het werkt niet als het niet open is'. Kijk. Uw stemmen graag.

Motie 9M5: Een toegankelijke overheid is als een parachute

De gemeenteraad van Nijmegen in openbare vergadering bijeen op 28 oktober 2020,

Constaterende dat:

- Er met het OpenData-portaal een goede stap is gezet om informatie van de gemeente proactief openbaar te maken.
- In de dagelijkse praktijk blijkt dat de vindbaarheid en onderlinge structuur van 'Nijmeegse bestuurlijke informatie' via onze gemeentelijke website nog te wensen overlaat. Daarbij kan worden gedacht aan terugvinden van onze vergaderstukken, actuele wetten en regels, beleidsstukken of aan de informatie op ons OpenData-portaal (vanaf hier: bestuurlijke informatie).
- De Rekenkamer' als rode draad uit de afgelopen 20 jaar heeft vast gesteld dat uit meerdere rapporten van de rekenkamer is gebleken, dat de informatievoorziening van de gemeente Nijmegen onvoldoende is en het dossierbeheer gebrekkig.
- Bij migraties van websites en documentenbeheersystemen in het verleden archieven niet of onvoldoende raadpleegbaar zijn overgezet.
- De auditcommissie zich de afgelopen jaren intensief heeft beziggehouden met archivering, dossiervorming, informatievoorziening en toegankelijkheid.
- De accountant al meerdere jaren op lacunes in de gemeentelijke informatievoorziening heeft gewezen.

Overwegende dat:

- In de Grondwet (artikel 110) staat dat de overheid bij de uitvoering van haar taak openbaarheid betracht.
- Beschikbare en goed vindbare bestuurlijke informatie bijdraagt aan de openbaarheid van bestuur, en daarmee aan het dichten van de kloof tussen mens, bestuur en politiek.
- Als we over 32 jaar willen kunnen terugvinden wat we morgen beslissen, we onze systemen daar vandaag al op moeten inrichten.

- Een toekomstbestendig protocol voor archieven ervoor zorgt dat deze goed kunnen worden geïntegreerd in eventuele toekomstige systemen.
- Een open protocol archieven bovendien toegankelijk kan maken voor nieuw te ontwikkelen digitale toepassingen.
- De huidige website van de gemeente Nijmegen recent is aangepast en bewust is ingericht op een goede dienstverlening aan Nijmegenaren, maar referenties naar onderliggende bestuurlijke informatie ontbreken.
- Dergelijke referenties' kunnen bijdragen aan een betere ontsluiting van bestuurlijke informatie, zonder dat de focus wordt verlegd van dienstverlening in begrijpelijke taal.

Verzoekt het college:

- Aan de gemeenteraad een voorstel te doen op welke wijze bestuurlijke informatie toekomstbestendig, toegankelijk (betere ontsluiting) en openbaar (online) beschikbaar kan worden gesteld en kan worden gearhiveerd.
- Dit proces af te stemmen met de auditcommissie.

Motie unaniem aanvaard

De **voorzitter**: Volgens mij is het unaniem, hè. Daarmee is die motie aanvaard, uiteraard. Dat brengt ons bij de motie onder nummer 6, dat is de motie 'School Nijmegen van baan naar baan in coronatijd'. Wie is voor die motie?

Motie 9M6: School Nijmegen van baan naar baan in corona-tijd

De gemeenteraad van Nijmegen, in de vergadering bijeen op 28 oktober 2020

Constaterende dat:

- Sinds de start van de coronacrisis het aantal WW-uitkeringen na een lange periode van gestage afname, weer is toegenomen. De groei het sterkst was in de maanden april en mei en zich met name voordeed bij jongeren tot 27 jaar;
- De TOZO-regeling per 1 oktober is afgelopen en de regeling nu voor een kleinere groep beschikbaar is, hetgeen waarschijnlijk grote gevolgen voor de toestroom richting de bijstand.
- De onvoorspelbaarheid m.b.t. de duur van de huidige crisis en de daarmee gepaard gaande incidentele en structurele gevolgen voor de arbeidsmarkt mogelijk vergaand zullen zijn;
- Het komende jaar cruciaal is voor de arbeidsmarkt: de grote klap op de arbeidsmarkt in 2021 wordt verwacht, met een sterk dalend aantal banen en een mogelijk grote instroom in werkloosheidsuitkeringen;

Overwegende dat:

- We als gemeente alles moeten doen wat in onze macht ligt om de structurele gevolgen van de corona-crisis voor de Nijmeegse arbeidsmarkt en werkzoekenden inwoners van onze stad zo beperkt mogelijk te laten zijn;
- Er veel mensen zijn die in de evenementbranche, horeca of cultuursector die hun baan zijn kwijtgeraakt en die momenteel niet over de juiste diploma's beschikken om in te stromen in een kansrijk beroep (in bijvoorbeeld zorg of onderwijs);
- Tegelijkertijd er met name in de publieke sector veel vacatures open staan. Een van de uitdagingen dus is om te kijken hoe we de mensen die door de crisis hun baan verliezen, kunnen koppelen aan deze openstaande vacatures;
- De SER adviseert om mensen juist in de overgangsfases (van baan naar uitkering, van

- uitkering naar bijstand) te ondersteunen, omdat dit meer succes genereert;
- Scholing veelal onontbeerlijk is voor een duurzame arbeidsmobiliteit;
- Diverse Nederlandse gemeenten middels vergaand maatwerk scholingsmogelijkheden bieden aan inwoners om vanuit ontslag of werk in een door corona geraakte sector door te stromen naar een duurzame baan in een sector waar banen zijn.

Verzoekt het college:

1. Deze crisis aan te grijpen om Nijmegenaren die hun baan kwijt raken te helpen aan duurzaam nieuw werk door ze op te leiden voor kansrijke sectoren.
2. De mogelijkheden te onderzoeken om een scholingsfonds in het leven te roepen dat middels scholing vouchers Nijmegenaren die door de corona-crisis hun baan zijn kwijt geraakt helpt in het vinden van een nieuwe baan in kansrijke sectoren, om zo de gevolgen van de crisis zoveel mogelijk te dempen en om te buigen naar kansrijke arbeidsmobiliteit.
3. Te onderzoeken welke financiële middelen hiervoor beschikbaar en bereikbaar zijn en te onderzoeken hoe Rijk, provincie, ROC's en Opleidings- en Ontwikkelingsfondsen (O&O-fondsen) kunnen co-financieren.

En gaat over tot de orde van de dag.

29 stemmen voor: GroenLinks, D66, SP, Stadspartij Nijmegen, PvdA, CDA, 50Plus

6 stemmen tegen: VVD, Gewoon Nijmegen, VoorNijmegen.Nu

Motie aanvaard

De **voorzitter**: Volgens mij met uitzondering van de VVD-fractie is iedereen voor. Of niet? 29? Met 29 stemmen voor is ze aanvaard.

Dan de motie 'Stut de Stevens'. Nummer 7 is dat, 9M7. Dat is een code, hè.

Motie 9M7: Stut de Stevens

De gemeenteraad van Nijmegen in openbare vergadering bijeen op 28 oktober 2020,

Constaterende dat

- De raad afgelopen december de Erfgoedstrategie voor Nijmegen heeft aangenomen;
- De voorliggende begroting maar gedeeltelijk in de benodigde financiële middelen van de aangenomen Erfgoedstrategie voorziet;
- De Stevenskerk aan de vooravond van haar 750-jarig bestaan staat en één van de meest herkenbare en belangrijke iconen van Nijmegen is;
- De Stevenskerk in 2022 zijn 750-jarig bestaan zal vieren en daarvoor graag een aantal restauratiestappen, zoals de renovatie van de Zuider- en Noorderkapel, de restauratie van de Orgelhal en het vervangen van de oude CV-ketels door HR-ketels afgerond wil hebben;
- In de erfgoedstrategie het volgende becijferd was:
 - Restauratie Stevenskerk: € 150.000 vier jaar op een rij (2021 t/m 2024)
 - Professionalisering Stevenskerk € 75.000 vier jaar op een rij (2021 t/m 2024); en dat
- De Stevenskerk in de voorliggende begroting niet het bedrag krijgt wat nodig is voor uitvoering van het Masterplan.

Overwegende dat

- De Stevenskerk voor veel Nijmegenaren samen met de Waalbrug hét stadsicoon is.

- We nog lang niet zijn uitgekeken op de Stevenskerk en deze nog minstens 750 éxtra jaren willen behouden, en hier als stad ook een bijdrage aan willen leveren;
- Het Masterplan van de Stevenskerk voldoet aan de criteria die worden gehanteerd voor investeringen (goede kansen op cofinanciering, het draagt bij aan het versterken van een keten en heeft een korte en lange termijn effect in de stad);
- Het voltooiën van de restauratie fase West uit hun Masterplan in grote mate bij gaat dragen aan een succesvol 750-jarig bestaan; en dat
- De Stevenskerk een aanvraag kan indienen bij het Nationaal Restauratiefonds waarbij zij ook met een kleine bijdrage van de gemeente nu een groter bedrag direct ter beschikking krijgen middels een lening die 10 jaar loopt.

Verzoekt het college:

- Financieel bij te dragen aan restauratie, toegankelijkheid en verduurzaming van de Stevenskerk, zodanig dat de Stevenskerk de komende twee jaar in totaal €300.000 investeringsbudget vrij kan maken voor het Masterplan Stevenskerk.
- De jaarlijkse gemeentelijke kosten a €32.500 hiervoor kunnen voor de komende 10 jaar gedekt worden uit de middelen ten behoeve van de erfgoedstrategie ten laste van de posten: aanwijzen gemeentelijke monumenten, masterplan Limes/Valkhofkwartier en de erfgoedaanjager*.

* Een suggestie voor het verdelen van de middelen over de posten het eerste jaar: € 20.000 van aanwijzen gemeentelijke monumenten, € 5.000 van Masterplan Limes / Valkhofkwartier en € 7.500 van de Erfgoedaanjager.

Motie unaniem aanvaard

De **voorzitter**: Die is unaniem aanvaard. Ja dat klopt, die is unaniem aanvaard.

Dat brengt ons bij de motie onder nummer 9 geloof ik, want 8 hadden we maar die is vervallen, als ik het goed heb begrepen. Ja, onder nummer 9, 'De teugels laten vieren' heet die motie. Ingediend door D66.

Motie 9M9: De teugels laten vieren

De gemeenteraad van Nijmegen, in de vergadering bijeen op 28 oktober 2020

Constaterende dat:

- Amateursportverenigingen sinds de start van de Corona-crisis minder inkomsten genereren;
- Amateursportverenigingen een belangrijke rol hebben in de bestrijding van sportarmoede, zoals vermeldt in de stadsbegroting;
- Er in Nijmegen wordt gewerkt met een '*gebiedsgericht reclamebeleid*' zoals vermeldt in de Uitwerkingsnota Reclame;
- Er in Nijmegen wordt gewerkt met een '*less is more*' principe zoals vermeldt in de Uitwerkingsnota Reclame;
- De huur voor de afgelopen maanden is kwijtgescholden of hoefde niet betaald te worden maar de inkomsten flink zijn teruggelopen;

Overwegende dat:

- Amateursportverenigingen veelal lokale ondernemers als sponsors hebben;
- Sponsors in deze tijd ook alle zeilen moeten bijzetten om inkomsten te genereren;

- Alle kleine beetjes helpen om zowel de lokale ondernemers als de amateursportverenigingen nog meer te ondersteunen;

Spreekt uit:

- Dat de amateursportverenigingen een belangrijke maatschappelijke rol hebben voor onze stad;
- In deze Corona-crisis amateursportverenigingen een vitale rol hebben om onze jongeren een plek van ontmoeting te bieden;

Verzoekt het college:

1. In overleg te gaan met de amateursportverenigingen over hun wensen met betrekking tot het plaatsen van reclame-uitingen die niet passen binnen de spelregels van het huidige reclame beleid';
2. De amateursportverenigingen op basis van de overleggen toe te staan af te wijken van de voorwaarden in het reclamebeleid en in het bijzonder de volgende voorwaarden:
 - i. De reclame-uitingen zijn geconcentreerd op één plek aan één zijde van het sportcomplex.
 - ii. De reclame-uitingen zijn niet gericht naar of zichtbaar vanuit direct omliggende woningen of vanuit een aanliggend groengebied.
3. Hier een tijdelijkheid aan te koppelen, tot december 2021;

Motie unaniem aanvaard

De **voorzitter**: En volgens mij is dat ook unaniem. Ja. Die motie is ook aanvaard.

Dan de motie onder nummer 10, 'Na 2020 jaar tijd voor een goede erfgoedsubsidiereregeling'. Die gaat niet die titel winnen, kan ik u aankondigen. En mevrouw Thomassen onthoudt zich van stemming, bij dezen.

Motie 9M10: Na 2020 jaar tijd voor een goede erfgoedsubsidiereregeling

De gemeenteraad van Nijmegen, in openbare vergadering bijeen op 28 oktober 2020

Constaterende dat:

- De Gemeenteraad onlangs een Erfgoedstrategie heeft aangenomen, die ook duidelijk maakt dat extra investeringen en financiën noodzakelijk zijn om de erfgoedambities van Nijmegen te kunnen waarmaken.
- Deze gemeente geen erfgoedsubsidiereregeling heeft, vergelijkbaar met de Meerjarige Culturele Programma's (MCP) regeling of de Subsidiereregeling Culturele Projecten, maar enkel een subsidiereregeling Verleden Verbeeld waarin er gemiddeld 15.000 euro per jaar beschikbaar is voor particuliere initiatieven.
- In de Subsidiereregeling Cultuur Nijmegen (collegebesluit 28-1-2020) het zichtbaar maken van erfgoed of het in verbinding stellen van cultuur met erfgoed niet als bijzonder criterium is verwoord.
- De Cultuurvisie Groei wel het volgende als uitgangspunt heeft genomen: "Door een betere koppeling tussen erfgoed en cultuur krijgen we een sterker en zichtbaarder erfgoedaanbod in de stad".
- De commissie Groei in haar rapport Smaakt Naar Meer constateerde dat aanvragen op het gebied van erfgoed zijn beoordeeld maar zonder uitzondering als problematische aanvragen

werden gezien, omdat erfgoed als integraal onderdeel van de cultuurvisie niet is uitgewerkt en geen onderdeel is van de deelsubsidieregeling Meerjarig Culturele Programma's. In dat zelfde rapport doet de commissie deze aanbeveling: "De commissie meent dat de aanvragen van erfgoedinstellingen onderdeel moeten zijn van dit integrale erfgoedbeleid. Ze stelt een aparte subsidieregeling erfgoed voor".

Overwegende dat:

- Het college bij alle MCP aanvragen het advies van de commissie Groei heeft overgenomen maar deze aanbeveling voor een aparte subsidieregeling erfgoed nog niet.
- Er wel een erfgoedbezoek wordt aangesteld maar dit nog niet betekent dat er een erfgoedsubsidie komt die gelijkwaardig is aan de MCP en Culturele Projecten subsidie en gebaseerd is op dezelfde systematiek.
- Dit niet getuigt van het volledig werken vanuit het uitgangspunt dat erfgoed en cultuur beter aan elkaar gekoppeld moeten worden.
- De gemeenteraad nu regelmatig geconfronteerd wordt met erfgoedinstellingen die aankloppen voor budget, en we dan niet werken met een onafhankelijke inhoudelijke beoordeling door een externe commissie, zoals dat als principe wel is ingebed in de Subsidieregeling Cultuur Nijmegen.
- Het college heeft aangekondigd dat het in het winterseizoen 2020-2021 met een uitvoeringsprogramma erfgoed zal komen.

Verzoekt het college om:

1. In het uitvoeringsprogramma Erfgoed een voorstel op te nemen voor een dergelijke erfgoedsubsidie en dit in te bedden in de Subsidieregeling Cultuur Nijmegen.
2. Er op in te zetten dat deze erfgoedsubsidie uiterlijk met ingang van de volgende tranches voor MCP (volgende deadline maart 2022) en Culturele Projecten (volgende deadline september 2021) in werking treedt.

En gaat over tot de orde van de dag,

1 stem onthouden: Mevrouw Thomassen (Stadspartij Nijmegen) onthoudt zich van stemming

9 stemmen voor: Stadspartij Nijmegen, PvdA, CDA, Gewoon Nijmegen

25 stemmen tegen: GroenLinks, D66, SP, VVD, 50Plus, VoorNijmegen.Nu

Motie verworpen

De **voorzitter**: Die motie heeft in ieder geval geen meerderheid. Nee. 11 stemmen voor? Dat is onvoldoende, dus die is dan niet aangenomen.

Dan de motie onder nummer 11, 'Participatie is informatie'. Uw stemmen graag voor die motie.

Motie 9M11: Participatie is informatie

De gemeenteraad van Nijmegen, in openbare vergadering bijeen op 28 oktober 2020

Constaterende dat:

- De gemeente Nijmegen officieel haar besluiten en vergunningen als bijvoorbeeld bouwvergunningen, sloopmeldingen bekend maakt via overheid.nl op het Gemeenteblad Nijmegen.
- In het verleden deze publiceert op de gemeentepagina in het gratis in huis-aan-huisblad "De Brug".

- Uit de stadsbegroting blijkt dat de gemeente verder inzet op uitbreiding van digitalisering en tegelijkertijd erkent dat het: "De afname van diensten laagdrempeliger en makkelijker wilt maken", "Klantgerichter wilt denken en handelen, door zich nog beter te verplaatsen en te verdiepen in de behoeften van de Nijmegenaren en aandacht te willen geven aan o.a. slechtzienden, motorisch beperkten, laaggeletterden, ouderen en migranten met een taalachterstand."

Overwegende dat:

- Een publicatie in De Brug een laagdrempelige en proactieve wijze van communiceren is waardoor Nijmegenaren weten binnen welke termijn ze bij de gemeente bezwaar kunnen maken tegen een aangevraagde vergunning.
- Overheid.nl een proactieve benadering van de Nijmegenaar vraagt in plaats van een proactieve benadering van de gemeente.
- De website overheid.nl burgers de mogelijkheid geeft op de hoogte te worden gehouden middels e-mails waardoor burgers niet steeds hoeven te zoeken naar bekendmakingen op de site. En als dusdanig volledig is.
- Dit echter onvoldoende bij Nijmegenaren bekend is en het belangrijk is Nijmegenaren te bereiken die geen internet hebben, niet digitaal vaardig zijn en/of niet van digitale communicatie gebruik kunnen maken. Deze groepen derhalve belangrijke informatie missen.
- Burgers nu regelmatig worden overvallen door verleende vergunningen in hun directe omgeving en daardoor te laat zijn met indienen van bezwaren.
- Dit negatief bijdraagt aan de door de gemeenteraad gewenste burgerparticipatie omdat zij dan niet meer kunnen participeren in dergelijke processen.
- Een combinatie van overheid.nl én publicaties in De Brug daarom zeer wenselijk is.
- Uit de collegeantwoorden op onze technische vragen blijkt dat in de Stadsbegroting 2021-2024 jaarlijks een bedrag voor Media (61392) is € 354.000 opgenomen. Hierin is opgenomen een vierjarige tijdelijke aanvullende subsidie RN7 terwijl deze aanvullende subsidie naar alle waarschijnlijkheid per 2021 komt te vervallen en daarmee als bevestigd in de technische antwoorden er vanaf 2021 een vrijval op de post Media (61392) van €188.086 per jaar is te verwachten.
- Uit de collegeantwoorden op onze technische vragen blijkt dat de gemeente Nijmegen alle aangevraagde/verleende vergunningen weer openbaar zouden maken via De Brug, dat ongeveer €20.000 extra per jaar kost.

Verzoekt het college om:

Vergunningverleningen en vergunningsaanvragen openbaar te publiceren op de gemeentepagina in gratis huis-aan-huis blad De Brug en de kosten hiervoor te dekken uit de vrijval door beëindiging tijdelijke aanvullende subsidie RN7 in post Media 61392. Ofwel te dekken vanuit de diverse planexploitaties c.q. Toekomstige GREX

En gaat over tot de orde van de dag,

9 stemmen voor: Stadspartij Nijmegen, PvdA, 50Plus, Gewoon Nijmegen, VoorNijmegen.Nu

26 stemmen tegen: GroenLinks, D66, SP, VVD, CDA

Motie verworpen

De **voorzitter**: Ik zie 9 stemmen, klopt dat? 9 stemmen voor, dat is onvoldoende. Daarmee is die motie niet aanvaard.

Dat waren de moties. Dat brengt ons beide amendementen op de stadsbegroting. Allereerst het amendement onder A1, dus 9A1, het amendement 'Sterker uit de crisis' van de VVD.

Amendement 9A1: Sterker uit de crisis

De raad van Nijmegen, in vergadering bijeen op 28 oktober 2020,

Constaterend dat het college van B&W op een aantal terreinen onwenselijke keuzes maakt; en

Overwegend dat de VVD Nijmegen in de Alternatieve begroting *Sterker uit de crisis* deze onwenselijke keuzes herstelt (zie aangehechte tabel 1 en 2);

Besluit aan beslispunt 1 van het raadsvoorstel "Stadsbegroting 2021-2024" toe te voegen "met dien verstande dat de Stadsbegroting wordt aangepast conform de aan dit amendement gehechte tabellen".

En gaat over tot de orde van de dag.

Tabel 1: Programma begroting.

Besparingen	Programma	Taakveld	2021	2022	2023	2024
Versobering openbare optredens	Bestuur en Organisatie	0.1 Bestuur	40	40	40	40
Democratiefestival	Economie en Toerisme	3.1 Economische ontwikkeling	150	150	150	150
Korting wijkbudgetten	Welzijn, Wijkontwikkeling en Zorg	6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	150	250	250	500
BBB voorziening	Welzijn, Wijkontwikkeling en Zorg	6.81 Geïscaleerde zorg 18+	445	318	318	318
Taakstelling maatwerkdienstverlening 18+	Welzijn, Wijkontwikkeling en Zorg	6.71 Maatwerk dienstverlening 18+	500	750	1.000	1.000
Inkomensgrens CAZ verlagen naar 110%	Werk en Inkomen	6.3 Inkomensregelingen	500	500	500	500
Meedoenregeling afschaffen (aanvullende op taakstelling)	Werk en Inkomen	6.3 Inkomensregelingen	500	500	500	500
Stoppen inzet wijkveggers	Bereikbaarheid	2.1 Verkeer en vervoer	350	350	350	350
Fietsparkeren à 0,50 euro	Bereikbaarheid	2.2 Parkeren	110	110	110	110
Extra uitgaven	Programma	Taakveld	2021	2022	2023	2024
Extra geld veiligheid	Veiligheid	1.2 Openbare Orde en Veiligheid	500	500	500	500
Gratis plastic inzameling	Openbare Ruimte	7.3 Afval	260	260	260	260
Economische visie en ondernemersfonds	Economie en Toerisme	3.3 Bedrijfstoket	500	500	500	500
Inzet toeristenbelasting voor promotie	Economie en Toerisme	3.4 Economische promotie	250	250	250	250
Toeristenbelasting AIR BNB (onderzoek)	Economie en Toerisme	3.4 Economische promotie	-	25	25	25
Extra geld investeringsbudget (bastion, hardlooproute, zwembad)	Sport	5.2 Sportaccommodaties	250	500	750	1.000
Verbeteren doorstroming oa S100	Bereikbaarheid	2.1 Verkeer en Vervoer	500	500	500	500
Verlagen OZB woningen	Financiën	0.61 OZB woningen	1.100	1.100	1.100	1.100
		TOTAAL	3.360	3.635	3.885	4.135
Uitgaven			2021	2022	2023	2024
Toevoeging saldireserve	Financiën		-5	308	463	463

Lokaal VVD stemmen. Heel normaal. Tegenbegroting 2021-2024

Tabel 2: Investeringsen.

Investeringsen (bedragen x 1 mln.)	Oorspronkelijk	Mutatie
Programma Bereikbaarheid		
S100	0	7,3
Traianusplein	0	7,7
Minder uitgaven aanleg snelfietspaden	4,5	-4,5
Aanpak laatste wegvak Graafseweg	0,8	-0,8
Terugdraaien fietsparkeren Kelfkensbos	1,5	-1,5
Openbare Ruimte		
Stop plan Luchtkwaliteit	0,9	-0,9
Programma Sport		
Bastion	0	1
Sporthal noord	0	1
Zwembad	0	12

4 stemmen voor: VVD

31 stemmen tegen: GroenLinks, D66, SP, Stadspartij Nijmegen, PvdA, CDA, 50Plus, Gewoon Nijmegen, VoorNijmegen.Nu

Amendement verworpen

De **voorzitter**: Met vier stemmen voor is dat amendement verworpen.

Dat brengt ons bij het amendement onder nummer 2, het amendement 'Steun voor de ondernemers'. VoorNijmegen.Nu heeft dat ingediend.

Amendement 9A2: Steun voor de ondernemers

De gemeenteraad van Nijmegen, in vergadering bijeen op 28 oktober 2020,

Constaterende dat:

- Het college kiest voor vullen van een fonds voor culturele instellingen
- Ook de gewone ondernemers keiharde klappen hebben gekregen

Besluit:

In de paragraaf Lokale heffingen op blz. 87 van de stadsbegroting de inkomsten Toeristenbelasting, Precariobelasting en marktgeden voor 2021 te schrappen. Dit te bekostigen uit de saldireserve 2021:

Toeristenbelasting	-800.000
Precariobelasting	-500.000
Marktgeden	-300.000
<u>Saldireserve</u>	<u>1.600.000</u>
Totaal	0

5 stemmen voor: PvdA, Gewoon Nijmegen, VoorNijmegen.Nu

30 stemmen tegen: GroenLinks, D66, SP, VVD, Stadspartij Nijmegen, CDA, 50Plus

Amendement verworpen

De **voorzitter**: Met vijf stemmen voor is dat amendement ook verworpen.

Dan het amendement onder nummer 3, 'Aan de slag met kansengelijkheid in het Nijmeegs onderwijs'.

Amendement 9A3: Aan de slag met kansengelijkheid in het Nijmeegs onderwijs

De gemeenteraad van Nijmegen in openbare vergadering bijeen op 28 oktober 2020

constaterende dat:

- in de Stadsbegroting 2021-2024 op pagina 42 de volgende staat: 'we geven invulling aan de inventarisaties die voortkomen uit de motie[s] 'Meer kansengelijkheid in het Nijmeegs onderwijs';

- een van de doelen van het onderwijsbeleid is: 'We bevorderen samen met de schoolbesturen en kinderopvanginstellingen kansengelijkheid, taal- en talentontwikkeling en welbevinden van kinderen en jongeren met een rijke en passende ontwikkelomgeving';
- er vooralsnog geen signalen zijn dat uit de bovengenoemde inventarisatie komt dat de samenwerkingspartners niet met de strekking van de motie uit de voeten zouden kunnen.

Overwegende dat:

- de motie: 'meer kansengelijkheid in het Nijmeegs onderwijs' bijdraagt aan een van de doelen van het onderwijsbeleid;
- de coronacrisis nog steeds niet voorbij is en de kans op achterstanden bij scholieren mede veroorzaakt door de coronacrisis nog steeds aanwezig is;
- college aangeeft invulling te willen geven aan de (inventarisatie) uit de motie maar vooralsnog geen geld is vrijgemaakt voor deze invulling;
- college eerder heeft aangegeven dat de uitslag van de inventarisatie er naar verwachting weliswaar zal zijn voor 1-1-2021 maar niet zoals gevraagd in de motie voor 1-10-2020.

Besluit:

1. om in de Stadsbegroting 2021-2024 voor 2021 eenmalig een bedrag van 60.000 euro te reserveren voor een pilot huiswerkbegeleiding met de uitgangspunten uit de motie 'Kansengelijkheid in het Nijmeegs onderwijs' d.d. 8 juli 2020;
2. wanneer uit de inventarisatie in de genoemde motie duidelijk blijkt dat de daarin genoemde pilot niet van toegevoegde waarde is, het gereserveerde bedrag in te zetten voor bestaande of voorgenomen initiatieven voor huiswerkbegeleiding en/of het nastreven van kansengelijkheid in de stad en daarvoor met een voorstel naar de raad te komen;
3. Dit bedrag van 60.000 euro eenmalig te dekken uit het bedrag dat beschikbaar is voor onderwijsachterstandenbeleid (p. 42 van de begroting).

En gaat over tot de orde van de dag.

1 stem onthouden: Mevrouw Mijling (CDA) onthoudt zich van stemming

27 stemmen voor: GroenLinks, D66, SP, PvdA, CDA, 50Plus, Gewoon Nijmegen, VoorNijmegen.Nu

7 stemmen tegen: VVD, Stadspartij Nijmegen

Amendement aanvaard

De **voorzitter**: Dat is in ieder geval aanvaard, als ik het zo zie. Een duidelijke meerderheid. 27 stemmen, zijn zo snel geteld. Dus dat amendement is inderdaad aanvaard.

Dan het amendement onder nummer 4, 'Let op, geld lenen kost geld'. U we stemmen graag.

Amendement 9M4: Let op, geld lenen kost geld

De gemeenteraad van Nijmegen, in openbare vergadering bijeen op 28 oktober 2020,

Constaterende dat:

- Het college wil investeren;
- Het college kiest voor wonen, cultuur en lokale economie/binnenstad;
- Het college daar ruim € 24 min de komende 2 jaar voor inzet;

Overwegende dat:

- Niemand tegen investeren in wonen, cultuur en binnenstad kan zijn;

- Met name cultuur, evenementensector, horeca en de lokale economie/binnenstad harde klappen hebben gekregen;
- Deze sectoren onze steun keihard nodig hebben;

Concluderende dat:

- Er een significant deel van de investeringen toekomt aan 1 partij, de schouwburg;
- De schouwburg voor haar misgelopen inkomsten in 2020 volledig wordt gecompenseerd en dit waarschijnlijk ook voor 2021 gaat gelden
- Het college ook nog een compensatie fonds inkomsten culturele instellingen a € 3,7 min wil instellen

Besluit:

1. De investering in het vervangen van de trekkenwand Schouwburg en het groot onderhoud en verbouwing Schouwburg om te zetten in een lening aan Keizer Karel podia tegen de meest gunstige condities.
2. Het bedrag dat vrijkomt ad € 4.535.000,- in te zetten voor steun aan de lokale (niet culturele-) ondernemer conform de regels voor overheidssteun van de Europese Unie.

En gaat over tot de orde van de dag.

2 stemmen voor: Gewoon Nijmegen, VoorNijmegen.Nu

33 stemmen tegen: GroenLinks, D66, SP, VVD, Stadspartij Nijmegen, PvdA, CDA, 50Plus

Amendement verworpen

De **voorzitter**: 2 stemmen voor, daarmee is het amendement verworpen.

En dan het amendement 'Geld nuttig besteden in coronatijd is een keuze'. Dat is aangepast, zoals de heer Eigenhuijsen net aangaf. Dus over dat amendement uw stemmen graag.

Amendement 9M5: Geld nuttig besteden in coronatijd is een keuze

De gemeenteraad van Nijmegen, in openbare vergadering bijeen op 28 oktober 2020

Constaterende dat:

- Het college met beleid uit de crisis wil komen;
- Het college kiest voor uitgaven en investeringen die niet essentieel zijn;
- Het college voor de versmalling van de Graafseweg 2,3 miljoen euro uittrekt;

Overwegende dat:

- De verdere versmalling geen zaak van leven en dood is;
- De lokale economie nu harde klappen krijgt;
- Dit waarschijnlijk in 2021 niet anders is;
- Deze sectoren onze steun hard nodig hebben;

Concluderende dat:

- Het aantal reizigers in het OV significant is afgenomen;
- Veel inwoners gekozen hebben voor een tweede auto;
- Dit gegeven de druk op het wegennet aanzienlijk verzwaard;
- De drukke verkeersstromen tot verkeersopstoppingen kunnen leiden;

- De milieu last toeneemt als de doorstroming stagneert;

Besluit:

Aan beslispoint 3 van de Stadsbegroting 2021-2024 toe te voegen: "met dien verstande dat de verdere versmalling van de Graafseweg uitgesteld wordt tot na 2025 en de 2,3mi1j0en euro in te zetten voor de verdere broodnodige versterking van de Nijmeegse economie".

En gaat over tot de orde van de dag.

16 stemmen voor: SP, VVD, Stadspartij Nijmegen, CDA, 50Plus, Gewoon Nijmegen, VoorNijmegen.Nu

19 stemmen tegen: GroenLinks, D66, PvdA

Amendement verworpen

De **voorzitter**: We moeten nog eens goed kijken, want volgens mij hangt het er wel om, hoor. Ik ga zelf persoonlijk meetellen. Niet dat dat beter gaat, maar ... Nee, mijnheer Bakker, maak het nou niet lastiger. 16 stemmen tellen wij hier. Niet? 16 stemmen? Dat zou net onvoldoende zijn. Ja, daarmee is het dus verworpen, dat amendement onder nummer 5.

Dan het laatste amendement, 'Wisselkoers' geheten, van de PvdA.

Amendement 9A6: Wisselkoers

De gemeenteraad van Nijmegen, in de vergadering bijeen op 28 oktober 2019

Constaterende dat:

- Belastinggeld effectiever ingezet kan worden dan een generieke OZB verlaging voor commerciële pandeigenaren;
- Armoede met 4% is gestegen en een groeiend probleem is onder werkenden (CPB);
- De coronacrisis veel Nijmegenaren financieel hard raakt;
- Het CBS voorspelt dat het aantal beschikbare banen in 2021 in diverse sectoren sterk zal afnemen;
- Het aantal jongeren tot 27 jaar dat een WW-uitkering aanvraagt sinds het uitbreken van de corona-crisis schrikbarend is toegenomen in onze stad;
- Deze doelgroep succesvol en duurzaam naar nieuw werk in kansrijke sectoren geholpen kan worden door ze concrete scholingsmogelijkheid te bieden;
- De Meedoenregeling van groot belang is om maatschappelijk participeren te bevorderen;
- Veel mensen wanneer zij de uitkering uitstromen en gaan werken het risico lopen op een inkomensterugval door een vermindering of verlies van inkomensafhankelijke toeslagen;
- Mensen met een inkomen tussen de 110% en 130% van het minimum vaak onder de streep netto minder overhouden dan uitkeringsgerechtigden;
- Armoede een grote risicofactor is voor het ontstaan van schulden, gezondheidsrisico's en daarmee samenhangende problematieken;
- Investeren in de wijken meer goede maatschappelijk effecten en burgerinitiatieven vergroot en stimuleert.;

Besluit:

Aan beslispoint 1 van het raadsvoorstel "Stadsbegroting 2021-2024" toe te voegen: "Met dien verstande dat

1. In het jaar 2021 475K wordt ingezet ter bestrijding van de negatieve coroneffecten voor de ondernemers.
2. Vanaf het jaar 2022 Het Ondernemersfonds structureel met 500k wordt verhoogd.
3. In het 2022 de inkomensgrens voor de Meedoenregeling wordt verhoogd naar 130% van de minimum inkomen 185k,
4. Een (Om)Scholingsfonds wordt opgericht met het volgende budget, in 2022 200k, in 2023 500k en 2024 500k, om mensen duurzaam aan het werk te helpen en te houden.
5. De wijkbudgetten in 2022-2024 respectievelijk wordt verhoogd met 65k, 240k, en 240k
6. Bovenstaande punten worden gedekt uit vrijgevallen middelen van het niet verlagen OZB niet-woningen (in 2021 475k, in 2022 950k, in 2023 1425k; en 2024 1425k)

3 stemmen voor: PvdA

32 stemmen tegen: GroenLinks, D66, SP, VVD, Stadspartij Nijmegen, CDA, 50Plus, Gewoon Nijmegen, VoorNijmegen.Nu

Amendement verworpen

De **voorzitter**: Enthousiast stemmen die voor. Met 3 stemmen voor is dat onvoldoende. Dat amendement is daarmee ook verworpen.

Beste mensen, dat brengt ons dan bij de stemming over de stadsbegroting. Ik weet niet of daar nog stemverklaringen aan de orde zijn? Mevrouw Grutters? Na afloop van de stemming? Verder nog stemverklaringen? Dat is niet het geval. Dan gaan we stemmen over de stadsbegroting voor de komende vier jaar, 2021- 2024. Uw stemmen graag.

Besluit raadsvoorstel

24 stemmen voor: GroenLinks, D66, SP, CDA, 50Plus, Gewoon Nijmegen

11 stemmen tegen: VVD, Stadspartij Nijmegen, PvdA, VoorNijmegen.Nu

Voorstel aanvaard met inachtneming van een stemverklaring van Stadspartij Nijmegen

De **voorzitter**: Met 24 stemmen voor is stadsbegroting daarmee aanvaard. Mevrouw Grutters voor een korte stemverklaring.

Mevrouw **Grutters**: Ja voorzitter, dank u wel. We hebben nee gestemd, omdat daar nog zoveel coalitieonderdelen in zitten die wij niet steunen, maar we willen toch aan het college meegeven dat wij een groot deel van de stadsbegroting steunen en ook de inzet ten aanzien van het coronabeleid.

De **voorzitter**: Dank u wel. Dan hebben we nog het raadsvoorstel met betrekking tot de bestemmingsreserve beschermd wonen onder agendapunt 11. Ik neem aan dat daar verder geen stemverklaringen bij nodig zijn, dus we brengen het gelijk in stemming. We stemmen graag over dat raadsvoorstel.

31 stemmen voor: GroenLinks, D66, SP, VVD, PvdA, CDA, 50Plus, Gewoon Nijmegen

4 stemmen tegen: Stadspartij Nijmegen, VoorNijmegen.Nu

Voorstel aanvaard

De **voorzitter**: Dat is in ieder geval een duidelijke meerderheid. Op 3 stemmen na, is mijn indruk, is mij voor het voorstel. Niet? 31 stemmen. 4. Nou, 31 stemmen voor, dus dat is voldoende. Daarmee is dat raadsvoorstel dus ook aanvaard, waarvoor dank.

8. raadsvoorstel Omgevingsvisie (77/2020)

De **voorzitter**: Dan stappen we over naar het volgende agendapunt en dan moet ik hier ook even wat ordenen. De omgevingsvisie is uiteraard nu aan de orde. En wie mag ik allereerst het woord geven? Monsieur Rachid, jazekeer.

De heer **El Hafi**: Dank u, voorzitter. Bij de voorbereiding van het debat had ik gemengde gevoelens. De omgevingsvisie is een mooi vergezicht voor onze stad tot 2040 en tegelijkertijd zitten we nu in een periode waar onzekerheid hoogtij viert en men bijna elke dinsdagavond om klokslag 19.00 uur voor de buis zit om te kijken welke maatregelen er weer worden genomen om het dekselse virus te verslaan. Maar voorzitter, de aanwezigheid van u allen in deze kamer, de energie die ik zie bij bijvoorbeeld ondernemers in de stad en docenten in het onderwijs sterken mij om ook in deze tijden over plannen te spreken waar we in 2040 in Nijmegen willen zijn. Immers, we zijn een stad in beweging. En wat mijn fractie betreft is de omgevingsvisie een prachtig vergezicht waar we de komende twintig jaar met onze stad heen willen. Een stad waar mensen wonen, werken en plezier hebben. Een soort van functiemenging in optima forma. In mijn bijdrage wil ik focussen op twee thema's, wonen en werken. En laat ik beginnen met wonen. We zijn een aantrekkelijke stad, een groeistad. Het inwonersaantal stijgt en tegelijkertijd worden de gronden om woningen op te bouwen steeds minder. Dus we verplaatsen onze focus steeds meer van Waalsprong en Waalfront naar andere plekken in de stad. Daarbij ontkomen we er niet aan om steeds meer de hoogte in te gaan, met de daarbij behorende uitdagingen. Denk hierbij aan voldoende parkeervoorzieningen, maar daar gaan we het vast later nog wel uitgebreid over hebben. En wat hebben we een ambitie uitgesproken als het gaat om het aantal woningen! We willen minimaal vijfduizend woningen toevoegen tussen 2030 en 2040 en dat allemaal in de bestaande stad. Een ambitie die ook conform het coalitieakkoord is. In de uitvoeringsagenda Wonen staat ook een en ander over welke woningen we de komende jaren gaan realiseren. Maar om dit nog nader te onderzoeken dient mijn fractie een motie in om dit beter in beeld te krijgen. De motie heeft als titel 'Zorgvuldig kijken naar wonen met zorg' en focust zich op woonvraag en -aanbod van en voor ouderen, diverse bijzondere doelgroepen en statushouders. Dit jaar is ook de woondeal ondertekend, waarin onder andere staat dat wij als stad vijfhonderd tijdelijke woningen gaan realiseren in de Kanaalzone voor een brede doelgroep, zoals internationale kenniswerkers, studenten en spoedzoekers. En wat betreft deze woningen heeft mijn fractie een aantal vragen aan het college. Het gaat met name over het gebied van circulariteit. Hoe circulair zijn deze woningen? Worden deze woningen nieuw gebouwd of wordt er elders gekeken naar bestaande tijdelijke woningen die ervoor gebruikt kunnen worden? En wat gebeurt er na vijftien jaar met deze woningen? Want dat is de termijn, waar deze woningen aan zijn gekoppeld.

Voorzitter, nu het thema werken. Wat werk betreft hebben we torenhoge ambities uitgesproken. Duizend banen per jaar en in totaal tienduizend banen, staat er in deze omgevingsvisie. Een ambitie die je ook mag verwachten bij een stad die almaar groeit. We willen steeds meer richting een circulaire economie gaan, een ambitie die D66 van harte ondersteunt, maar dat kunnen we niet alleen. Om aan tienduizend extra banen te komen en de ambitie om een circulaire economie te realiseren, hebben we bedrijven nodig die bij deze ambities horen. En ik wil daarom op twee locaties ingaan die hierbij een cruciale rol spelen en in de toekomst ook nog meer kunnen gaan spelen, namelijk de Winckelsteegh en Oostkanaalhavens. De Winckelsteegh is op dit moment een super toffe plek om te ondernemen waar ook werk wordt gecreëerd voor mensen van allerlei opleidingsniveaus. Tevens spelen de bedrijven daar een leidende rol op het gebied van hightech en innovation. Echter, in gesprekken met de vertegenwoordigers van deze bedrijven, hoor ik dat zij de ambities van omgevingsvisie omschrijven, maar wel angst hebben dat met het toevoegen van bijvoorbeeld woningen in dit gebied, hun huidige en toekomstige ontwikkelingen in gevaar komen. En in deze omgevingsvisie staat al het een en ander hierover en de gebiedsvisie wil hier uiteraard nader op ingaan, maar desalniettemin dien ik een amendement in met titel 'Werken moet niet beperken' om de positie van het bedrijf in de Winckelsteegh te benadrukken. Een andere belangrijke locatie als het gaat over werkgelegenheid is de Oostkanaalhaven. Daar vinden nu al mooie dingen plaats als gaat over duurzaam ondernemen en

D66 omschrijft ook de ambitie van het college om te kijken welke mogelijkheden tot transformatie in dit gebied mogelijk zijn in de toekomst. En wat mijn fractie betreft kan deze verkenning al plaatsvinden, maar zou een eventuele realisatie pas na 2040 in moeten gaan. Dus samen laten optrekken met de omgevingsvisie. Vandaar dat we een motie indienen met titel 'Ook de Kanaalhaven hoort bij de omgevingsvisie'. Bedrijven doen immers langetermijninvesteringen en laat investeringen voor deze bedrijven dan ook rendabel zijn. Voorzitter, ik kom tot een afronding. Ik begon mijn bijdrage met het verklaren van mijn dubbele gevoelens maar wat betreft deze omgevingsvisie zijn mijn gevoelens zeer positief eenzijdig. Laten we samen bouwen aan een Nijmegen waar mensen met nog meer plezier kunnen wonen, werken en vertoeven. Dank u wel.

De **voorzitter**: Dank u wel, mijnheer El Hafi. Wie kan ik voorts het woord geven? De heer Buck.

De heer **Buck**: Dank u wel, voorzitter. Ik kan mij in grote lijnen aansluiten bij hetgeen de heer El Hafi over de omgevingsvisie heeft gezegd. Ik wil ons debat én de stadsbegroting van zojuist niet tekort doen, maar ik denk dat we vanavond spreken over een van de meest impactvolle raadsvoorstellen die we in deze raadsperiode, en misschien ook in de komende raadsperiodes gaan meemaken. Een raadsvoorstel dat inderdaad gaat over de manier waarop we als Nijmegen stad willen zijn, want onze stad groeit. En ik denk dat er minstens driehonderd gemeenten in dit land zijn die daar heel erg blij mee zouden zijn en die graag met ons in die positie zouden willen ruilen. Maar groei is niet alleen maar eenzijdig positief, ik citeer de heer El Hafi alweer. Aan groei zitten ook een heleboel vraagstukken, zeker op het moment dat je grondgebied weliswaar nog niet helemaal uitgeput is maar wel beperkter dan andere en omliggende gemeenten. Dus dat vraagt om een opgave. Het vraagt om een opgave om tegelijkertijd te vergroten en te vergroenen. Het vraagt ook om nog een aantal andere opgaven waar ik zo op zal ingaan, maar de fractie van het CDA vindt dat het college de goede balans heeft weten te vinden tussen vergroten en vergroenen, want dat ook die groeiende stad nog altijd duurzaam is en zal moeten blijven, dat is voor ons van het grootste belang. Het proces is ook oprecht in de grote lijn heel erg goed gelopen. Heel veel mensen zijn betrokken, maar het kan bijna niet anders, dus ik zeg dan ook niet in heel zwaar verwijtende zin naar het college, maar het kan bijna niet anders dan dat als je met zoveel partijen praat, als er zoveel belangen spelen, als er zoveel op het spel staat ook, er altijd mensen en groepen zijn die zeggen ja, maar hier voelen we ons toch tekortgedaan. Of hier gebeurt iets wat eigenlijk tegen onze wens ingaat en wat ook niet in het belang van de stad is. Daar komen we op een aantal discussies die bijvoorbeeld gaan over de werkgelegenheid, de heer El Hafi heeft daarvoor een motie aangekondigd die wij met veel plezier zullen ondersteunen en er zal ook nog een aantal collegepartijen moties en amendementen worden ingediend, die wij daarin mee steunen. Want het ons betreft mag de groei van de stad nooit ten koste gaan van werkgelegenheid, zeker als het werkgelegenheid is die onze stad zo uniek maakt als onze stad is. En dat er allerlei vormen van werkgelegenheid. Dat gebeurt in een aantal gebieden, bijvoorbeeld rondom de Oostkanaalhaven, bijvoorbeeld in de Winckelsteegh. Naast vergroten en vergroenen ligt er ook nog een taak om te verleiden. Een heleboel Nijmegenaren wonen in een huis waar ze op zich wel tevreden mee zijn, maar zouden graag willen doorstromen naar een ander huis. Een heleboel Nijmegenaren zouden ook graag een huis willen kopen of een huis willen bewonen, maar kunnen dat niet door lange wachtlijsten. Een van de oplossingen voor dat probleem is doorstromen. En doorstromen gebeurt mondjesmaat door de markt zelf, maar het CDA is van mening dat je daar nog meer aan kunt doen, door mensen ook te verleiden om die doorstromen mogelijk te maken, bijvoorbeeld door de wat oudere Nijmegenaren die nu nog in een wat grotere woning worden, maar stiekem wel liever in iets kleinere woning zouden willen wonen om hun laatste dagen in het leven te slijten, ook te verleiden. Daarom dienen wij samen met de Partij van de Arbeid de motie 'Zet de woningmarkt in beweging met seniorenwoningen en doorstroommakelaars' in. Daarin vragen we om samen de woningbouwcorporaties te kijken hoe doorstroommakelaars kunnen helpen om senioren te verleiden om te verhuizen naar kleinere en levensloopgeschiktere woningen, om scenario's uit te werken om ouderen te ontzorgen bij een verhuizing, omdat wij denken dat dat helpt, omdat het ook

een nood is die we veel horen uit deze doelgroep, en om te kijken hoe we in Dukenburg en Lindenholt nog meer levensloopgeschikte woningen kunnen bouwen, zodat ouderen ook in hun buurt blijven wonen, omdat we van Dukenburg en Lindenholt in bijzonder weten dat er een heleboel ouderen wonen die daar ook graag zouden willen blijven wonen.

En daarnaast, dus naast vergroten en vergroenen en verleiden, gaat het ook om verbinden. De verbinding wordt gemaakt tussen wonen en werken en dat is heel goed. De verbinding zal moeten worden gemaakt tussen verschillende inwoners en verschillende mensen die een bedrijf hebben in wijken en specifieke zones van onze stad. Die verbinding zal continu gemaakt moeten worden en nogmaals, in het proces om hier te komen, heeft het college die verbinding ook al voor een groot deel gemaakt en dat is mooi en dat helpt. Toch is het op een onderdeel wat minder gegaan. Ik zeg dat maar even zoals ik zeg. En dat heeft te maken met de gebiedsvisie TPN-West. Daar is in de kamer ook wel van alles over gedeeld, ik wil dat hele debat niet overdoen, maar daarin voelt een aantal groepen zich onvoldoende gekenschetst in de tekst die er in het uiteindelijke voorstel geland is. Dan kun je zeggen, dat is hun probleem en kijk nou naar wat eigenlijk de geest van de tekst is en dan kan toch iedereen daar heel erg blij mee zijn, maar deze mensen hebben in de inspraak ook aangegeven: ja maar dit doet naar ons gevoel afbreuk aan een heel mooi proces dat we met elkaar doorlopen hebben. Dus verander die tekst nu. Nou, de enige die dat kan, zijn wij als raad. Dus inderdaad, ik dien vanavond een amendement in, 'Een goede weergave van een dialoog' dat vraagt om een zin te veranderen. En je kunt zeggen, Buck daar heb je toch echt goed werk gedaan. Maar nogmaals, in het kleine toont zich het grote. Want als wij gaan zeggen, ook tegen inwoners, ja maar jongens, je moet kijken naar de grote opgave van de stad en we doen zoveel goede dingen, en nogmaals in het merkbare zegt een aantal groeperingen ja maar hier zijn wij tekortgedaan, en daar is aan tegemoet te komen met het aanpassen van één zin, waarom zouden we dat dan niet doen? Ook al is het iets heel kleins. In het kleine toont zich het grote. Als we, met andere woorden, de geest die in deze omgevingsvisie zit kunnen uitwerken om te zorgen dat deze stad vergroot, om te zorgen dat deze stad vergroent, om te zorgen dat onze stad ook blij verleiden en om te zorgen dat onze stad ook blijft verbinden, dan nemen we vanavond niet alleen maar een historisch besluit voor de boeken, maar ook een historisch besluit voor de verdere ontwikkeling van onze stad in de komende twintig jaar en dat zou ontzettend mooi zijn.

De **voorzitter**: Dank u wel. Mevrouw Smit namens GroenLinks.

Mevrouw **Smit**: Volgens mij ben ik zo goed te horen. De heer Buck zei het net al, dit is een document met heel veel impact, waarbij wij plannen gaan maken voor Nijmegen tot helemaal in 2040. Inderdaad een behoorlijk belangrijk document dus. En we praten bij deze visie niet alleen over hoe Nijmegen er uit gaat zien in de toekomst maar voor GroenLinks gaat de inrichting van de stad vooral over hoe iedereen goed kan wonen en hoe we ervoor zorgen dat de bouw van de stad bijdraagt aan gezondheid van onze inwoners, dat we kiezen voor schone lucht, natuur en een omgeving die uitnodigt om te bewegen en te ontspannen. Dit is wat we dan ook terugzien in deze visie waarbij het college de lat hoog legt en niet bang is om scherpe keuzes te maken. We zetten in op veel nieuwe betaalbare woningen, die broodnodig zijn en door ons te beperken tot het bouwen in de bestaande stad, geven we ruimte aan onze mooie uiterwaarden, natuur en de biodiversiteit. Met de gedurfde ambities op het gebied van mobiliteit zorgen we voor een goed bereikbare stad, met duurzaam en schoon openbaar vervoer. En we starten nu eindelijk met de ontwikkeling van het stationsgebied, waar we al zo lang op wachten. Ook kiezen we voor verduurzaming en vermindering van de milieudruk in onze industriegebieden, waardoor ook de inwoners van Nijmegen-West de wijken zien verbeteren en gezonder zien worden. Daarom zullen wij dus ook vast gaan houden aan de gebiedsvisie voor de Oostkanaalhavens tot 2030 om juist ruimte te bieden aan deze ontwikkelingen. Maar we kunnen plannen en bouwen wat we willen, uiteindelijk wordt Nijmegen gemaakt door de Nijmegenaren zelf. Zij werken keihard aan die bruisende binnenstad met al haar evenementen, maken de wijken fijne plekken om te wonen en zorgen dat alle stenen en alle gebouwen verhalen en betekenis krijgen. Wat

GroenLinks betreft willen wij daar nog wat extra's aan toevoegen om te zorgen dat de stad ook echt van iedereen is. Daarom dienen we de volgende motie in. Met de motie 'Help de doe-het-zelver' ondersteunen wij Nijmegenaren die graag zelf hun droomwoning of woningen collectief willen bouwen met idealen over duurzaamheid, betaalbaarheid en zorg voor elkaar. We zien dat kansrijke initiatieven nog vaak tegen belemmeringen aanlopen waardoor mooie projecten vaak niet tot realisatie komen of niet kunnen concurreren met commerciële ontwikkelaars. Met deze motie willen we zorgen dat deze initiatieven toch een plek krijgen. Ook willen we dat er direct een einde komt aan de discriminatie op de woningmarkt. Helaas zijn er nog te veel verhalen van mensen die lastig een woning krijgen, omdat zij geen Nederlandse achternaam hebben of uit hun wijk worden weggepest vanwege hun geaardheid. We zouden graag horen hoe het college dit wil stoppen. Tenslotte betekent een inclusieve stad ook een stad waarin niet alleen het recht van de sterkste telt, maar waar we ervoor zorgen dat iedereen mee kan doen. Hiervoor moeten we zorgen voor voldoende zorgwoningen en woningen waar mensen zo lang mogelijk zelfstandig kunnen wonen met de hulp of de aanpassing die zij hiervoor nodig hebben. Een echt inclusieve stad betekent dus ook dat wij niet alleen oog hebben voor toegankelijkheid, maar vooral ook advies vragen aan ervaringsexperts en hen constant bij de ontwikkelingen betrekken. We willen ook graag van het college horen hoe dit kan garanderen dat wij deze ervaringsdeskundigheid ook echt kunnen borgen. Als GroenLinks zijn wij ervan overtuigd dat wij op deze manier echt een plek kunnen geven aan de Nijmegenaren die onze stad juist zo mooi maken. Dank u wel.

De **voorzitter**: Dank u wel. Wie kan ik voorts het woord geven? Mevrouw Brand namens de PvdA.

Mevrouw **Brand**: Dank u wel, voorzitter. De omgevingsvisie gaat eigenlijk over de vraag: hoe wil je dat de stad eruit ziet? De PvdA kiest voor een dynamische stad, waar niet alleen de focus ligt op het centrum maar ook op Dukenburg, Lindenholt en Hatert. Een stad waar gewoond en gewerkt kan worden. Laat ik daarom eens stilstaan bij de plannen voor Winckelsteegh-Noord. Nijmegen heeft de ambitie om de komende jaren groei van 10.000 banen te stimuleren, maar tegelijkertijd wil het college functiemenging ten noorden van de Nieuwe Dukenburgseweg toestaan. En dat terwijl daar nu een groot aantal bedrijven zit en er ook een nieuwe bedrijven voornemens zijn zich hier te vestigen, waar veel werkgelegenheid is voor tal van mensen. Een strategische plek ook om deze ambities waar te maken met de ondernemers en om nu al vol in te zetten op functiemenging gaat ons te ver. Er zou nu toch eerst meer onderzoek moeten worden gedaan naar onder andere de mogelijke uitbreiding van reeds bestaande bedrijven en nieuwe te vestigen bedrijven. En is het nou wel zo'n goed idee om ook op een bedrijventerrein woningen te vestigen? Daarom vragen wij nadrukkelijk ook om in de bestaande bouw van Dukenburg te kijken naar mogelijkheden voor inbreiding en herstructurering van bestaande bouw, als mogelijk aanvulling dan wel vervangende optie voor de woonprogrammering in het gebied ten noorden van de Dukenburgseweg. En dat doen we met een motie. Dan zorg je ook echt dat er ingezet wordt op dit stadsdeel. En als we verder kijken naar wonen zijn er ambitieuze plannen. We spreken al jaren over het versneld uitgeven van woningen en het vergroten van plancapaciteit. Of dat het werkelijk lukt? Ik hoop het. Wij zullen dat blijven volgen. Want dat Nijmegen een gewilde stad is om te wonen, dat staat buiten kijf. Na Amsterdam en Utrecht willen mensen in onze stad wonen en we zien helaas een groot tekort aan beschikbare, betaalbare en duurzame woningen, voor zowel starters, gezinnen als voor mensen die een toekomstbestendige zorgwoning nodig hebben. Dat vraagt naast bouwen om het stellen van prioriteiten, extra bouwen en aanvullende maatregelen. We waren dan ook verheugd dat het college na herhaaldelijk vragen van onze partij nu ook aan de slag gaat met tiny houses in onze gemeente. Hoe klein ook, ook dit zorgt voor meer woningen. Verder heeft de PvdA net als Voornijmegen.nu gepleit voor een woonplicht voor nieuwbouwwoningen in onze gemeente en het college heeft toegezegd dat te willen onderzoeken. Maar zou het college de raad ook kunnen aangeven wanneer wij de resultaten van dit onderzoek mogen verwachten? Wat ons betreft, hoe eerder wij hiervoor regelgeving kunnen invoeren, hoe beter. Om onze moeizame woningmarkt in de weg te brengen dienen wij bovendien samen met het CDA,

de heer Buck zei dat al, een motie in om in te zetten op doorstroommakelaars voor senioren. Onlangs sprak ik in Dukenburg nog met een ouder stel dat momenteel in een eengezinswoning woont. Hun kinderen zijn allang uit huis en ze willen wel verhuizen maar ze zien enorm op tegen de verhuizing en ze vrezen ook zware financiële lasten. En in diverse gemeentes in het land wordt momenteel al met succes ingezet op doorstroommakelaars, die het gesprek aangaan met senioren. Nadrukkelijk vragen wij ook om te onderzoeken hoe we de huursprong kunnen dempen. Zo komen er meer eengezinswoningen bij in de voorraad voor starters en gezinnen. En vergis je niet, het aantal ouderen zal de komende jaren alleen maar toenemen, dus dat vraagt om actie op dit moment, want anders lopen we achter de feiten aan.

Verder dienen wij met een groot aantal partijen opnieuw de motie 'Vergroot het marktaandeel van de SSH&' in. Studenten horen bij onze stad. Ik heb het al vaker gezegd, maar ze moeten wel goed veilig en betaalbaar kunnen wonen en dat is het beste gewaarborgd bij de SSH&. Door dit marktaandeel te vergroten neemt de druk bovendien af op de particuliere markt. Daarbij vragen we expliciet aan het college om te kijken naar Dukenburg, Lindenholt en Hatert en hier nieuwe studenteneenheden te vestigen. Nijmegen is immers groter dan het centrum en de campus. En ook is er vanuit onze fractie steun voor de motie over zelfbouw, waar ook veel ouderen en wooncollectieven gebruik van willen maken. Kortom, we hebben een enorme opgave die op verschillende wijzen moeten gaan tackelen met elkaar.

De **voorzitter**: Dank u wel. De heer Van Hooft, SP.

De heer **Van Hooft**: Ja, ik wil graag mijn bijdrage delen met mevrouw Markovic, die de woondeal doet. Ja, de omgevingsvisie is een groot verhaal met veel impact. Het gaat over wonen, werken, bereikbaarheid, niet alleen met de fiets of lopend, maar met de auto of busvoorzieningen in elke wijk. Het gaat over parkeren, moet je daar straks wel of niet voor betalen? Het gaat over het voorzieningenniveau in de wijk. Wat moet er wel, wat moet er niet in een wijk beschikbaar zijn? Het gaat over een gezonde stad met voldoende groen, een schone leefomgeving, het gaat eigenlijk over alles waar we in deze stad een politieke mening over kunnen hebben. De hoofdlijnen zijn wel duidelijk en in details worden er straks allerlei zaken besproken, in de RES, in de woondeal, in de erfgoedstrategie. Ook weer in de parkeernota, waarbij weer allerlei dingen die nu in omgevingsvisie staan op die manier nader worden ingevuld. En in die zin is het een soort steeds door groeiend vehikel.

Het lijkt erop alsof die omgevingsvisie nu vooral gefocust is rondom de ontwikkelingen bij de Winckelsteegh en TPN West. Daar is eigenlijk toch de discussie heel veel over gegaan. Ik begrijp de zorg van ondernemers bij de Winckelsteegh, aan de andere kant kan de functiemenging daar denk ik geen kwaad, zolang het huidige en toekomstige ontwikkelingen van ondernemers niet in de weg zit. Dingen als een sportveld, een mooi zwembad daar organiseren, zou zomaar moeten kunnen. Aan de noordkant woningbouw zou toch zomaar moeten kunnen, denk ik. Het wordt bijvoorbeeld anders als je gaat praten over woningbouw tegen het kanaal. Dat is denk ik een lastig ding als daar een dikke gasleiding ligt en als je daar voor vele tientallen miljoenen een paar bedrijven zou moeten uitkopen. Dan is het volgens mij het paard achter de wagen spannen en moet je dat niet gaan zoeken. We hebben de Winckelsteegh ook de Wet voorkeursrecht gemeenten opgelegd en terecht. Toevallig werk ik daar met mijn bedrijf, ik zit daar gehuurd dus ik ben geen belanghebbende, maar mijn buurman wil aan de achterkant van het pand waar wij zitten een kantoorje kopen en moet gelijk eerst langs de gemeente. Het zou toch heel vervelend zijn als hij met zijn uitbreidingsplannen niet verder kan, omdat de gemeente daar dwarsligt. Diezelfde buurman wil ook op een stukje grond, dat had hij al geregeld met ProRail, zijn parkeerterrein uitbreiden, omdat zijn bedrijf groeit. Maar de gemeente zegt nee, dat stukje grond kunt u niet kopen want dat gaan wij kopen. Niet dat we daar ooit iets kunnen ontwikkelen, want er ligt gewoon een vette gasleiding. Het enige wat je daar kunt doen is een parkeerterrein neerleggen of zeecontainers neerzetten die bewegen, want er mag niets vast op staan. Ja, op die manier moeten we denk ik wel uitkijken dat wij de huidige ondernemers niet ... Want hij zegt nu al, als

dit nog een halfjaar zo doorgaat, dan ben ik weg. En hij heeft gewoon 20-25 man die in Wijchen gaan werken. Ik denk: dat moeten wij niet willen. Dat is volgens mij ook niet de bedoeling van dit verhaal. De bedoeling is dat hier de werkgelegenheid groeit. Maar laten we wel ook met die Wet voorkeursrecht gemeenten goed kijken waar wij ons voorkeursrecht toepassen, want we hebben volgens mij een redelijk goed beeld van waar wij wel en niet dingen willen realiseren daar op dat hele terrein. Ja, volgens mij niet bovenop een gasleiding waar vervolgens iemand gewoon een parkeerterrein kan uitbreiden, om daarmee uiteindelijk met zijn bedrijf verder te kunnen. Dat wat betreft de Winckelsteegh. Wat betreft TPN West snap ik ook ...

De heer **Bakker**: Voorzitter?

De **voorzitter**: Een vraag van de heer Bakker.

De heer **Bakker**: Ja dank u wel, voorzitter. Een misschien wat verduidelijkende vraag aan de heer Van Hooft. Is de heer Van Hooft dan ook bereid om de Wet voorkeursrecht op delen van dat stuk op te heffen?

De heer **Van Hooft**: Nou, volgens mij hoeft dat niet als daar door het college c.q. ambtenaren gewoon op een verstandige manier mee om wordt gegaan. Ik hoef dat niet allemaal tot op de millimeter al in te vullen, maar je moet op sommige plekken kunnen zeggen, het is goed zo. En op andere plekken moet je zeggen ho ho, hier hebben wij wel degelijk heel goede plannen en daar willen we ook wel mee verder. Dus ik doe vooral een beroep op het denkvermogen van onze organisatie en ik verwacht dat dit aanwezig is.

Dan over TPN West. Wij zullen overigens daarom ook de motie van D66 steunen om huidige en toekomstige ontwikkelingen van bedrijven niet tegen te gaan. Daar moeten we dus echt goed op letten, ook nu al, want ik hoor nu al gemor.

Dan TPN West. Daar stelt D66 bijvoorbeeld ook voor om de boel tot 2040 min of meer te bevriezen, als het gaat over functiemenging. Ik snap dat een beetje, want je wil aan de ene kant ook zekerheid geven. Maar met een motie geef je niet heel veel zekerheid en met een amendement bak je misschien wel weer dingen dicht tot 2040, dat is over twintig jaar, waarvan wij nu zouden zeggen, is dat wel zo slim om dat nu al helemaal dicht te spijkeren? Want in alle gevallen, of het nu is of dat het over tien jaar is of dat het over twintig jaar is, zullen wij met goed fatsoen rekening moeten houden met de belangen van gevestigde bedrijven. Met hun huidige belangen en het toekomstige belangen. Dat geldt nu en dat geldt dan ook. Daarom zou ik het niet willen dichtspijkeren tot 2040, maar gewoon ervan uitgaan dat wij de wijsheid hier wel hebben om met die belangen fatsoenlijk om te gaan. Daarom zullen wij die motie ook niet steunen.

De **voorzitter**: De heer El Hafi.

De heer **El Hafi**: Ja, de heer Van Hooft corrigeert zichzelf inderdaad, want als het gaat over Oostkanaalhaven is het geen amendement maar juist bewust een motie om die verkenning al wel vast in te starten, maar om ook de bedrijven tegemoet te komen die al in gesprek zijn met elkaar, met de gemeente, met bewoners, om daar ook echt de tijd voor te nemen en die verkenning nu wel vast in te gaan zetten maar de realisatie na 2040, zodat die ondernemers ook hun investeringen kunnen terugverdienen.

De heer **Van Hooft**: Ik snap het. Ja kijk, met een amendement zou het gelijk in beton gegoten zijn en krijgt het juridische status. Dat zou ik zeker niet doen. Maar met een motie heeft het ook weer zo weinig betekenis, omdat er geen enkele reden is waarom de gemeenteraad over tien jaar zegt, mijnheer El Hafi, u bent al weg maar wij gaan hier echt iets heel anders doen. Met een amendement is dat wat lastiger, want daar kunnen mensen ook nog op claimen. Maar in beide gevallen zou ik er niet voor zijn en zou ik zeggen dat bedrijven er ook op moeten kunnen vertrouwen dat wij ook verstandig

met hun belangen omgaan. Dat geldt volgens mij nu in de Winckelsteegh en dat geldt ook over tien jaar en ook over twintig jaar.

Voor het overige wil ik graag het woord geven aan mevrouw Markovic over de woondeal, want die heeft heel veel goede moties die ik u allemaal wil aanraden.

De **voorzitter**: En een minuut of tien. Mevrouw Markovic.

Mevrouw **Markovic**: Dank u wel mijn heer Van Hooft, dank u wel voorzitter. Nou ja, in het coalitieakkoord is opgenomen dat het nieuwe woonbeleid onderdeel gaat worden van die omgevingsvisie. Nou, dat hebben we nu aan de orde en die uitvoeringsagenda staat bespreking. Grote ambities komen daaruit, waarvan eigenlijk in koeienletters staat BOUWEN, BOUWEN, BOUWEN. Nou, dat bouwen, dat moet. Laten we daar in ieder geval duidelijk over zijn. Daar zijn we met zijn allen in ieder geval duidelijk over. Nou, op papier staat het nu geschreven en wat de SP betreft is het startschot al lang en breed gegeven. Wat ook in het coalitieakkoord staat, is dat bij een toevoeging van tweeduizend nieuwe sociale huurwoningen er ook niet meer dan een derde van het aanbod mag worden onttrokken. Voor de zomer wilde ik dat wel indienen. Dat doe ik wel bij dezen, de motie '3 voor 1'. Daarin wil ik in ieder geval het college oproepen om in de prestatieafspraken voor 2021 en verder op te nemen dat voor elke woning die onttrokken wordt aan het sociale huurbestand door sloop, verkoop, liberalisering, er minimaal drie nieuwe sociale huurwoningen gebouwd gaan worden. Dan kom ik even terug op het pleidooi van heer Van Hooft tijdens het onderdeel van de stadsbegroting, waarin hij duidelijk aangaf: op dit moment is het namelijk zo dat woningcorporaties veel geld in huis hebben vanwege de lage rente, vanwege ook het feit dat ze op dit moment geld verdienen aan verkoop van sociale huurwoningen. Dus in die zin houden ze geld over om daarvoor te bouwen. En de oproep was: coöperaties moeten lef hebben. Maar ik zou de oproep willen toevoegen: ook het college moet hierin lef hebben en dit gesprek in ieder geval aangaan. Wat te veel onttrekken in de sociale huurvoorraad is niet wenselijk. Eerder heb ik ook aangegeven als het gaat om de voorraad goedkope sociale huurwoningen: we zien in de cijfers dat deze afneemt, dat hij toch op een zorgwekkende manier afneemt en ik denk dat het goed is om de afspraak die ooit is gemaakt om 20% van die goedkope sociale huurwoningvoorraad in stand te houden, in ieder geval te handhaven. In de uitvoeringsagenda geeft het college nu aan dat die 20% van die sociale coöperatieve woningen een huurprijs tot 500 euro dient te hebben, waarvan 10% in goedkoop 1, dus tot het bedrag van 432 euro, en 10% in goedkoop 2, tot 500 euro. Hiermee ontstaan dus eigenlijk twee goedkope prijstarieven en ons college, het SP-college, wil echt met de motie 'Behoud de voorraad goedkope huur' ook hier weer de oproep doen aan het college om dat gesprek aan te gaan met woningbouwcorporaties. Maar ik denk dat het sowieso goed is om in ieder geval dat peil van 20% daarin terug te brengen, zoals ooit ook is afgesproken, onder andere door de partij van de wethouder die op dit moment op deze portefeuille zit.

Dan is er nog een motie die heet 'Jongeren en starters eerst in prijspeil goedkoop 1'. Dan kom ik toch weer even terug op de 10% in de goedkope sector. De motie roept in ieder geval op om ook hier verder met woningcorporaties in gesprek te gaan en op te nemen dat minstens 10% van de sociale huurwoningen die worden aangeboden in het entreegebied toegewezen wordt aan jongeren tot 23 jaar, want deze jongeren zijn gewoon normale huurders. Dat is een doelgroep aan wie je die 10% in ieder geval zou moeten toebedelen. Tot slot voorzitter, wordt er in de uitvoeringsagenda Wonen ook aandacht geschonken aan wonen met zorg en het inzetten op voldoende geschikte woningen en voorzieningen voor ouderen en kwetsbare doelgroepen. De SP vindt het belangrijk dat buurtbewoners prettig en veilig oud kunnen worden in hun eigen woning. En door het verdwijnen van de verzorgingshuizen is eigenlijk een gat ontstaan tussen thuis wonen, al dan niet met zorg, en het verpleeghuis met 24-uurs zorg. Wat we ook weten, dat is hier ook in ieder geval genoemd, is dat natuurlijk op dit moment de huidige 19.000 65+-huishoudens binnen tien jaar groeit naar 24.000 huishoudens. De meeste ouderen wil het liefst in hun eigen woning blijven. En als dat niet kan, dan in eigen buurt, in hun eigen wijk blijven. En als het aan de SP ligt, dan kunnen ouderen in de toekomst in

Nijmegen terecht in een zorgbuurthuis. We bieden ze dan een woonkeuze een beschutte woonvorm een thuis in een wijk, zodat ze hun sociale netwerk niet verliezen. Partners kunnen eventueel in een zorgbuurthuis ook blijven wonen, ook al heeft er maar één zorg nodig. Onder andere verkleinen we hiermee de eenzaamheid onder ouderen en omdat ouderen bij elkaar wonen kunnen we de ondersteuning en zorg die ze nodig hebben ook effectief organiseren. Dus wat de SP voor ogen heeft, is dat een zorguurthuis met kleinschalige en buurtgebonden thuiszorg goed past in de woonplannen die er op dit moment liggen. Met de motie 'Klaar voor de start: het Zorgbuurthuis' roept onze fractie het college op om de mogelijkheden voor zorgbuurthuizen in Nijmegen nader uit te werken. Tevens wij het college of in het onderzoek meegenomen kan worden of mogelijk de oude Mariaschool waar op dit moment Villa Nova Kunstateliers zit, geschikt is voor een eventuele realisatie van een zorgbuurthuis.

De **voorzitter**: Mevrouw Grutters.

Mevrouw **Grutters**: Twee vragen aan mevrouw Markovic. Uw motie besprekende, vroeg Stadspartij Nijmegen zich af waarom u zo specifiek kiest voor de Mariaschool. Is er een onderzoek geweest dat daar meer behoefte is? Mede vanwege het feit dat het zo'n oud gebouw is en we nu al weten dat het heel veel kost om het op te knappen. Er is al eerder onderzoek geweest: anderhalf miljoen euro. Dus waarom specifiek die Mariaschool, die zoveel kosten met zich meebrengt?

De **voorzitter**: Mevrouw Markovic.

Mevrouw **Markovic**: Nou, ik heb eigenlijk het verzoek heel specifiek neergelegd omdat ik twee weken geleden in ieder geval in een van de andere stukken voorbij zag komen dat er voor de kunstenaars aldaar een andere locatie gezocht ging worden. En het was meer een idee van: er komt een concrete locatie vrij, misschien is het wel wat. Dat wil niet zeggen dat het er komt, maar het zou fijn zijn als het even meegenomen zou kunnen worden of als het college daar in ieder geval een antwoord op heeft, omdat mee te geven.

Mevrouw **Grutters**: Helder. U bedoelt het vrijblijvend. De tweede vraag: de motie hiervoor, daar vraagt u 10% voor jongeren onder de 23 jaar, voor de lagere huren. Hoe zit dat met jongeren boven de 23 jaar met een Wajonguitkering en andere doelgroepen, die eigenlijk ook grote behoefte hebben aan dat soort woningen met een lage huur? Zit dat elkaar niet in de weg?

Mevrouw **Markovic**: Nou ja, in dit geval dienen de jongeren ook als een normale doelgroep gezien te worden. Het is in ieder geval geen bijzondere doelgroep. Want het kan elkaar wel bijten, om het zo maar te zeggen.

De **voorzitter**: Mevrouw Markovic, dat was het einde van uw betoog?

Mevrouw **Markovic**: Dit was het.

De **voorzitter**: Goed zo. Wie kan ik voorts het woord geven? De heer Bakker namens de VVD.

De heer **Bakker**: Dank u wel, voorzitter. De omgevingsvisie is inderdaad een omvangrijk document waarin veel thema's besproken worden en waarin belangrijke ruimtelijk keuzes gemaakt worden. Namens mijn fractie zal ik mij in ieder geval richten op de drie thema's die wij hierin het belangrijkste vonden en het meest in het oog vonden springen en dat zijn de mobiliteit en bereikbaarheid, het wonen en de bedrijvigheid van onze stad. We leggen nogal een vergezicht neer van twintig jaar en als we ons realiseren dat we in een groeistad zitten die zeker met vijftienduizend en misschien wel meer inwoners gaat groeien, dan denken wij dat het echt een heel slecht idee is om daarin geen verdere groei van het autoverkeer te faciliteren. We zien eigenlijk in deze omgevingsvisie geen goede, gedegen visie, die echt in het belang van de bereikbaarheid van Nijmegen is. En dat vinden we heel erg jammer. We dienen daarom dan ook direct maar een amendement in met titel 'Revisie van de

omgevingsvisie' en dit dien ik in en mede namens mijn collega Dennis Walraven.

Dat gezegd hebbend, gaan we naar het onderdeel wonen. We vinden het heel jammer dat ook in de uitvoeringsagenda geen structurele oplossing voor het woonprobleem zit, zoals onze staf dat ervaart. Er zijn wachtlijsten voor de sociale huur. Er is een echt een tekort aan woningen voor starters en zoals wij nu de visie voor ons zien liggen, komt de doorstroom die nodig is en het realiseren van het aanbod dat nodig is, niet goed genoeg uit de verf. In onze ogen is er meer ruimte op het middeldure en het goedkopere segment nodig en zeker ook in die vrije markt. En mijn fractie heeft er niet voldoende vertrouwen in dat het met deze omgevingsvisie en de uitvoeringsagenda goed gaat komen. Dan afsluitend voorzitter, de bedrijvigheid. De bedrijven in onze stad hebben allereerst heel veel baat bij een goed bereikbare stad. Nou, daar heb ik net al over uitgeweid. Die zien wij niet goed genoeg verankerd in deze visie. Maar daarnaast vinden we dat de bedrijven die we hebben op hun locatie in ieder geval hun bedrijfsvoering goed moeten kunnen voortzetten, maar ook moeten kunnen doorontwikkelen. De functiemenging zoals die voorgesteld is in de omgevingsvisie, daar zijn we niet per se op tegen, omdat wij ook die woonopgave zien, maar tegelijkertijd mag het niet in het vaarwater komen van die bedrijven die we ook nodig hebben om onze economie op peil te houden en om ervoor te zorgen dat onze stad ook op de langere termijn in de toekomst kan blijven doorgroeien en bloeien. We zullen daarom de amendementen en de moties die hierover ingediend zijn door D66 en Partij van de Arbeid steunen en zoals het er nu naar uitziet, gaan wij niet instemmen met de omgevingsvisie. Dank u wel.

De **voorzitter**: Dank u wel. Wie kan ik dan het woord geven? De heer van Deurzen.

De heer **Van Deurzen**: Dank u wel, voorzitter. Ja, ik wil even aansluiten op datgene wat gezegd is zojuist door onder anderen mevrouw Markovic en de vraag die daarop gesteld werd. Er werd op een gegeven moment gezegd, over de leeftijdscategorie van 18-23-jarigen, wat daar nou het verschil is ten opzichte van mensen die ouder zijn. Jongeren die ouder zijn, zal ik maar zeggen. Het verschil zit hem daarin dat tot iemand de leeftijd van 23 jaar geen subsidie krijgt op de huur als die hoger is dan 432 euro. Daar zit het probleem. Vandaar dat die leeftijdscategorie toch wel heel belangrijk is en ook de woningen die daarvoor gebouwd moeten worden of vrijgemaakt moeten worden.

Voorzitter, dan ga ik even naar onze eigen tekst toe, weer terug: er is geprobeerd om een integrale visie te ontwikkelen en daar hebben we waardering voor. We zijn het eens met de constatering dat het mooi is dat deze visie samen met inwoners, bedrijven en instellingen is gemaakt. We weten ook dat er in de uitwerking van deze visie in omgevingsplannen de inwoners, bedrijven en instellingen hard nodig zullen zijn om die uitwerking tot een succes te maken. Wij zijn daarom blij met het voornemen van het college om de wijze van omgaan met participatie in de loop van 2021 formeel door de raad te laten vaststellen. Zo weten alle betrokkenen van tevoren welke verwachtingen gekoesterd kunnen worden en hoe om te gaan met de inbreng van de participanten. Wat ons ook opvalt in deze visie is dat er nog weinig aandacht is voor de gevolgen ervan voor de individuele inwoners en op specifieke groepen, zoals ouderen en mensen met een beperking. De inspraak van het zelfregiecentrum is daar een voorbeeld van. Ook de afstemming op de omgevingsvisie en plannen van gemeenten om ons heen zal onzes inziens in de nabije toekomst nog aandacht vragen. Nijmegen is immers geen eiland. Deze visie is mooi, maar we zien dit als een begin van een ontwikkelingsproces, niet als een blauwdruk. Het is dan ook prima dat de visie jaarlijks kan worden bijgesteld op basis van nieuwe inzichten en ervaringen.

Ik heb diverse moties en amendementen voorbij zien komen op dit agendapunt en daarvan zal er een aantal worden gesteund en dat zult u straks ook zien. Dank u.

De **voorzitter**: Goed. Wie kan ik voorts nog het woord geven? Als er nog woordmeldingen zijn. Nee, dat is niet zo. Nee? Ja dan geef ik het woord aan wethouder Vergunst voor een reactie op uw termijn.

Wethouder **Vergunst**: Ja dank u wel, voorzitter. Ik zal het eerste gedeelte voor mijn rekening nemen en mijn collega van Wonen zal de moties en amendementen die betrekking hebben op het uitvoeringsagenda Wonen voor haar rekening nemen. Dank u wel voor de complimenten ook die ook de vorige keer zijn uitgesproken voor het vele werk en ook het betrekken van heel veel mensen. Ik denk dat dit grosso modo heel goed is gegaan en dat het in die zin leidt tot een omgevingsvisie die ook echt past bij deze stad. Want het is nogal wat, wat we hier doen. Het is inderdaad een vergezicht dat we hier neerleggen voor de komende twintig jaar. Dus dat is behoorlijk ingrijpend, zoals ik geloof de heer Buck zei, een ingrijpend voorstel. En het bepaalt dan ook mede, het gaat natuurlijk wel met name vragen over de fysieke leefomgeving, hoe die stad er straks uitziet. We maken daar een aantal fundamentele keuzes in. Ik ga ze niet allemaal opsommen, maar de belangrijkste is toch wel dat we de groei die we nu zien, de afgelopen jaren, blijven faciliteren. De groei op het gebied van werkgelegenheid en bedrijvigheid en de groei op het gebied van wonen. Maar de fundamentele keuze is natuurlijk dat we dat opvangen binnen de stadsgrenzen. En dat leidt tot heel veel spanningen of botsingen, zoals het ook wel genoemd wordt. Dus daar moeten we heel kritisch naar kijken. In hoeverre gaan die verschillende opgaven en ambities goed samen? En daar moet je soms ook moeilijke keuzes in maken. Naar ons inzicht hebben we dat ook goed gedaan en volgens mij hoor ik daar ook wel breed draagvlak voor in deze raad. Een heel belangrijk aandachtsgebied in deze omgevingsvisie wordt Kanaalzone-Zuid en heel specifiek de Winkelsteeg. Dat is echt een nieuw gebied. Tenminste, het gebied is natuurlijk niet nieuw, maar dat we daar zoveel aandacht voor hebben en dat we daar functies aan toevoegen, dat we dat intensiveren en ook heel specifiek Winkelsteeg intensiveren wat betreft werkgelegenheid en wonen, daar willen we echt een stap extra zetten om de ambities die wij hebben ook waar te kunnen maken. En daarmee wil ik toch ook meteen reageren op de toch wel stevige woorden van de heer Bakker dat dat deze visie eigenlijk helemaal geen antwoord geeft op het woonprobleem. Volgens mij, ook op basis van het woningbehoefteonderzoek hebben we een uitvoeringsagenda Wonen gemaakt, waar we heel nadrukkelijk hebben laten zien wat voor type woningen er moeten komen en waar ze moeten komen. En zeker ook als het gaat om middeldure huur en goedkope koopwoningen, want daar is behoefte aan, daar kiezen we ook heel nadrukkelijk voor, de komende tijd. Ik kan me voorstellen dat u nog meer concrete informatie daarover mist, maar daar kan ik u over geruststellen dat we u daar de komende jaren nog veel verder in gaan meenemen, als we die specifieke locaties gaan ontwikkelen, zoals het stationsgebied en straks ook Winkelsteeg en andere delen van Kanaalzone-Zuid. Dus dan wordt het nog concreter waar alles gaat landen. Dan was er een vraag gesteld over de tijdelijke woningen die we willen realiseren en de circulariteit daarvan. Het plan is om die te realiseren aan de Nieuwe Dukenburgseweg. Dat doen we in samenwerking met de corporaties of sterker nog, op dit moment ziet het ernaar uit dat vooral de corporaties aan zet zijn. Daar zijn we natuurlijk erg blij mee. Andere partijen worden daar ook wel in betrokken, maar u moet zich voorstellen dat dit soort tijdelijke woningen op heel veel plekken in Nederland gevestigd zijn. Dus als daar de tijdelijkheid afloopt, dan zou het een heel goede optie kunnen zijn om te kijken of die woningen geschikt zijn om ze te verplaatsen naar Nijmegen en ook na de vijftien jaar, zoals we daar nu over denken, ze dan te verplaatsen naar een andere locatie. Hartstikke circulair lijkt me dat. Maar het kan ook voorkomen dat we, gezien de snelheid, het tempo dat we hebben, misschien een deel van de geplande vijfhonderd tijdelijke woningen toch nieuw moeten bestellen, maar dat ze wel na die vijftien jaar gebruikt kunnen worden. Want deze gaan wel veel langer mee dan die vijftien jaar.

Dan ga ik naar de moties en amendementen, of tenminste een enkele daarvan. En dan begin ik eigenlijk met de motie en het amendement die te maken hebben met Winkelsteeg, want ik begrijp heel goed de zorg die er is over functiemenging in Winkelsteeg en met name in Winkelsteeg-Noord. Er mag één ding duidelijk zijn hier: wij willen dit gebied intensiever gebruiken, zowel voor werkgelegenheid als voor wonen en andere functies, zoals misschien sport of andere maatschappelijke voorzieningen. En dat is een spannend. Dat is spannend voor de zittende bedrijven, die willen uitbreiden of die überhaupt willen blijven zitten en we moeten daarbij ook rekening houden

met nieuwe bedrijven die daar willen landen. Dus in die zin kunnen wij het amendement van D66 heel goed plaatsen. Even kijken, dat is 8A2. In onze beleving staat al er nadrukkelijk dat we rekening houden met de belangen van reeds gevestigde bedrijven. Dat hebben gedaan naar aanleiding van de zienswijze van de bedrijven. Maar als u dat nog een keer in de tekst wilt opnemen, dan kunnen we daar prima mee leven, dus dat vinden we helemaal goed. Dan de motie van de PvdA.

De **voorzitter**: Er is nog een interruptie van de heer Bakker.

De heer **Bakker**: Ja, het is een verduidelijkende vraag, voorzitter. Zou de wethouder misschien ook even kunnen uitweiden over hoe dit werkt in relatie tot landelijke of Europese wetgeving? Als wij als gemeente vastleggen: functiemenging mag die bedrijvigheid niet in de weg zitten, maar er is een hogere wetgever die zegt ja, maar als er iemand klaagt dan heeft dat bedrijf toch een probleem, of dit in deze omgevingsvisie ook goed ondervangen kan worden.

Wethouder **Vergunst**: Nou, volgens mij is het aan u als raad om op een gegeven moment te bepalen wat voor functies u wilt toekennen aan een bepaald gebied. Dat kun je veranderen, maar volgens mij is waar hier de discussie over gaat, dat we te maken hebben met bedrijven die soms ook willen uitbreiden. En volgens mij willen wij die juist faciliteren, grotendeels. Dat is waar het hier om gaat. Omdat wij juist die groei van die werkgelegenheid en die bedrijvigheid willen stimuleren. Dan ga ik naar de motie van de PvdA, 8M10. Ja, dan wil ik eigenlijk vooraf toch zeggen, want deze gaat over Winkelsteeg en Dukenburg, dat wij straks met twee documenten komen. Er komt een ambitiedocument Kanaalzone-Zuid. Dat is inclusief Dukenburg en Winkelsteeg. En er komt een gebiedsvisie Winkelsteeg, dat is een kleiner gebied van die Kanaalzone. Dat is misschien wel goed om vooraf te zeggen. En vooral voor Winkelsteeg geldt dat we voor een aantal locaties, in ieder geval voor de tijdelijke woningen aan de Nieuwe Dukenburgseweg, op korte termijn willen kijken of wij die al kunnen realiseren, of wij die al in 2021 kunnen realiseren. En dat is de reden voor ons dat wij daar ook echt al haast mee maken en dat zo concreet mogelijk willen maken en dat ook volgend jaar aan u voor willen leggen, de gebiedsvisie Winkelsteeg. Dat is de reden. Maar we werken ook aan het ambitiedocument Kanaalzone-Zuid waar ook Dukenburg in zit. En de eerste twee beslispunten van de motie van de PvdA, die te maken hebben met de werkgelegenheid, ik heb dat net ook proberen uit te leggen, kunnen wij van harte begrijpen. Dus in die zin is dat ook prima zoals u dat hier formuleert. Het derde besispunt vinden wij wat problematischer, want daar vraagt u eigenlijk een aantal scenario's te ontwikkelen en wat wij eigenlijk niet willen is met name ook in Dukenburg nu met een groot aantal potentiële locaties te komen, waarvan een aantal misschien ook helemaal niet ontwikkeld gaat worden en in de tussentijd te wachten met de gebiedsvisie Winkelsteeg. Dat vind ik echt wel problematisch. Wat we wel willen doen is eigenlijk én-én. We willen én kijken waar we functiemenging en wonen kunnen toevoegen in Winkelsteeg, dat komt in de gebiedsvisie Winkelsteeg, maar ook wat echt een serieuze optie is voor verdichting, dus inbreiding dan wel herstructurering in Dukenburg. Het is wat ons betreft én-én. Maar om u nu een heel palet te geven, een keuzemenu, dat kan heel erg vertragend werken in het proces. Dus dat zouden wij u in die zin erg afraden om daarvoor te kiezen. Dan ga ik naar het amendement, nee sorry, de motie van D66 over de Oostkanaalhaven. Ja, dat heeft erg te maken met het tijdsperspectief. De gebiedsvisie TPN-West loopt tot 2030 en we zien dat een deel van dat gebied verandert. Laten we nou onderzoek doen om te kijken wat daar kan gebeuren na 2030. De uitkomsten van het onderzoek weten we niet. We weten helemaal niet welke kant het opgaat, maar ons lijkt het helemaal geen probleem dat onderzoek te doen. Aan de andere kant, als u zegt ja, maar dat leidt tot onrust en onzekerheid bij bedrijven, daar heb ik ook eerder over gezegd: als je dat wilt bevroren tot 2040, TPN-West, dan is dat aan u als raad. Dan gaan we naar het amendementen van het CDA, 8A1 is dat, dat gaat over de goede weergave van de dialoog. Nou, laat ik het gewoon daarbij houden. Het aanpassen van die zinsnede leidt niet tot een andere inhoud van de gebiedsvisie TPN-West, dus daar zien wij verder ook geen probleem in. En dan tot slot volgens mij, en dan heb ik ze allemaal gehad, 8A3, het amendement van de VVD over

mobiliteit. Wij hebben eigenlijk niet zo heel veel spannends gedaan op dat vlak. Een jaar geleden hebt u als raad een mobiliteitsvisie vastgesteld. Die uitgangspunten hebben wij meegenomen in deze omgevingsvisie. Niet anders dan dat. Deze omgevingsvisie gaat over de fysieke leefomgeving. Daar haal je een aantal dingen op, zoals een economische visie en een mobiliteitsvisie en die verwerk je in deze omgevingsvisie en dat is wat wij hier gedaan hebben. Dus om nu die mobiliteitsvisie aan te passen, dat is eigenlijk een discussie herhalen die wij een jaar geleden met elkaar al gehad hebben.

Wethouder **Tiemens**: Ja, nog over het woonprogramma. Het voelt alsof we het daar al heel lang en heel vaak met elkaar over hebben gehad, ik zie ook een paar mensen knikken, ook naar aanleiding van prestatieafspraken. Ik begin gewoon van vooraf aan met de moties en amendementen en dan kom ik ook wel tegelijkertijd op opmerkingen en vragen die tijdens deze behandeling in de eerste termijn door u zijn gesteld. De eerste motie 'Klaar voor de start, het zorgbuurthuis' van de SP vinden wij een sympathiek initiatief en we denken dat we dat kunnen betrekken bij het beleid dat we aan het uitvoeren zijn. De heel specifieke locatie die daarbij wordt genoemd, daar willen we wel even een opmerking over maken want ja, dat is echt de vraag of dat een geschikte locatie is. Het is duidelijk dat, als je zoiets wilt doen, je daar een locatie voor nodig hebt en als dit een geschikt initiatief is, is dat ook de tweede opdracht die wij natuurlijk moeten uitvoeren, en dat is dat we daar locaties voor moeten zien te vinden. De tweede motie vanuit de SP gaat over jongeren en starters eerst in prijspeil goedkoop 1. Ja, mevrouw Markovic weet ik ook wel veel gevoel heb voor deze motie en daar positief tegenover sta. Alleen in de uitwerking is ze ingewikkeld, want dan heb je het echt over passend toewijzen en ja, mevrouw Grutters zei al: komt het dan niet in de knel met andere bijzondere doelgroepen met passend toewijzen? En dat zou nog wel eens zo kunnen zijn. Dus ik wil u ontraden om de motie aan te nemen, maar ik zou het wel op me willen nemen om met de woningbouwcorporaties goed te kijken of we deze specifieke doelgroep voldoende bedienen of dat we anders in het passend toewijzen daar iets aan moeten veranderen. En dan kom ik daarop bij u terug.

Mevrouw **Markovic**: Voorzitter?

De **voorzitter**: Een vraag van mevrouw Markovic.

Mevrouw **Markovic**: Alstublieft. Nou, ik ben blij om te horen dat u daar in ieder geval met de woningcorporatie in gesprek over zou willen gaan. Ik had net in ieder geval ook gezegd: ik beschouw de jongeren tot 23 jaar wel als een normale doelgroep, dus de normale sociale huurder. Hoe passend toe te wijzen, dat is één. Maar dan heb je het wel over bijzondere doelgroepen. Ik denk aan de andere kant, dat is ook een verzoek aan u: nu wordt er in de uitvoeringsagenda gesteld dat er 30% vrijgemaakt wordt voor de bijzondere doelgroepen en die zou je eventueel kunnen ophogen. Dus het ophogen van die 30% naar 40%, en om daar dan die 10% jongeren in te laten vallen. Mogelijk dat dat ook nog uitgezocht kan worden. Of dat je de jongeren gewoon behandelt, wat ik al zeg, als een normale huurder. Dus ik zit ook even te zoeken naar of de motie misschien wel uitvoerbaar is, zonder dat je op passend toewijzen uitkomt. Dus meer een vraag om daarin mee te nemen.

De **voorzitter**: Uw fractievoorzitter, ik ga hem even helpen, zegt iets over tijd. Uw fractie heeft nog 2 minuten 19 en we hebben nog een agendapunt staan. Het zou voor dat agendapunt misschien heel behulpzaam zijn als u op nul zou eindigen, maar vanuit uw partijpolitieke opvatting zou dat zeer sneu zijn. Dus ik geef dat maar even mee. Wethouder Tiemens.

Wethouder **Tiemens**: Ja, ik wil deze vraag heel graag mee terugnemen en die toezegging doe ik, om die vraag mee te nemen en ook met de woningcorporatie in gesprek te gaan over hoe we dat zouden kunnen faciliteren. Is het inderdaad nodig? Is het inderdaad zo dat deze groep enorm in de knel komt en dat we daar iets extra's voor moeten doen en hoe zouden we dat dan kunnen regelen?

De **voorzitter**: Er is nog een vraag van mevrouw Smit.

Mevrouw **Smit**: Ja, ik heb een vraag aan mevrouw Markovic. We hebben net een toezegging gekregen van ...

De **voorzitter**: Is het een interruptie op mevrouw Markovic? Dat kan niet, want de wethouder was namens het college aan het woord.

Mevrouw **Smit**: Ik vraag het in mijn volgende termijn.

De **voorzitter**: Goed zo. Oké. Wethouder Tiemens verder.

Wethouder **Tiemens**: Ja. 'Behoud voorraad goedkope huur'. Ja, in het vorige woonprogramma heeft deze raad een amendement aangenomen voor die 20% beneden de kwaliteitskortingsgrens. Dit is nooit geland in prestatieafspraken, omdat in prestatieafspraken we tripartite afspraken maken. Daar zit geen hiërarchie in en de woningcorporaties vinden dat geen redelijke bijdrage aan het volkshuisvestelijk beleid. Dus dat krijgen wij niet voor de wal geroeid. Die 10-10 die nu in het woonprogramma staat, 20% beneden de 500 euro waarvan 10% beneden de kwaliteitskortingsgrens, het lijkt erop dat we dat wel in de prestatieafspraken kunnen afspreken. En dan kunnen wij daar de woningcorporaties ook aan houden. Dus ik zou deze motie willen ontraden.

De motie tenslotte over ... Nee, ik ben in de war. Die heb ik dus nu behandeld, 8M4. En daarvoor zat nog de motie '3 voor 1'. Ja, die 3 voor 1 gaat ervan uit dat wij de afspraken in het coalitieakkoord niet halen, maar dat is onjuist. En als u uitgaat van de prestatieafspraken van 2020, dat waren niet de afspraken uit het coalitieakkoord, want dat was in 2018 dat wij die afspraken hebben gemaakt. En als je dan terugredeneert en naar de cijfers kijkt, dan komen we met die tijdelijke woningen, die vierhonderd die in de sociale klasse worden gebouwd, op die 1400. En als je kijkt naar 2025, dan komen wij maar liefst op zestienhonderd woningen, nog zonder die vierhonderd woningen. Dus dan voldoen we ook aan de afspraken in het coalitieakkoord. Dus in die zin is deze motie overbodig en het rekenwerk zou ik de corporaties eerlijk gezegd ook niet willen aandoen. Bovendien is het natuurlijk wel zo dat als zij woningen verkopen, de opbrengsten niet alleen naar nieuwbouw gaan, maar ook naar verduurzaming van huizen en aanpassen voor bijzondere doelgroepen en dergelijke.

Dan kom ik bij motie 8M5. Die gaat over seniorenwoningen en doorstroommakelaars. Ja, dat is een heel goed idee. Dat staat al wel her en der in de steigers en daar worden ook initiatieven voor genomen bij de woningbouwcorporatie. Het is natuurlijk wel heel nadrukkelijk iets wat woningcorporaties uitvoeren, maar wat het college betreft is deze motie goed uitvoerbaar.

Even kijken. Ja, het is een beetje zoeken zo. Dan de volgende. Ja, 'Zorgvuldig kijken naar wonen met zorg', de motie van D66. Ja, het Wmo-beleid ten aanzien van bijzondere doelgroepen is in feite de opdrachtgever voor deze portefeuille Wonen. Maar we snappen, en daar hebben we zelf ook wel een beetje last van, dat het soms wat onduidelijk is. Waar zit dat nou precies? Dus het voorstel om dat nou eens even netjes op een rijtje zetten, dat willen we graag omarmen en de vraag van mevrouw Smit, over hoe dat dan gaat met woningen voor mensen met een beperking en hoe we dat dan doen en of we ook mensen met ervaringsdeskundigheid inschakelen, kan daarbij betrokken worden. Deze motie is wat ons betreft goed uitvoerbaar. We kunnen voor het eind van het jaar hoop ik wel rapporteren, maar nog niet in de raad behandelen. Dus voor het eind van het jaar hopen we inderdaad met een rapport te komen waarbij we de relatie wonen en zorgen en alles wat op dat punt speelt met de vragen die u hierover stelt te kunnen beantwoorden.

Dan 'Help de doe-het-zelver'. Ja, bijzondere woonvormen, daar heeft college veel sympathie voor. Het staat ook met naam en toenaam in de omgevingsvisie, dus in ieder geval zijn de eerste drie punten van de motie goed uitvoerbaar. Ten aanzien van punt 4, daar staat "regie te nemen in het zoeken naar de financieringsmix", als we die mogen opvatten als dat wij in beeld brengen van wat er aan financieringsmogelijkheden is? Het is ons inderdaad bekend dat, op het moment dat er dit soort initiatieven zijn, het heel veel tijd vergt om die financiering te vinden en ook daar de afspraak te maken dat die geëffectueerd kan worden. Als je zegt: breng dat eens wat beter in beeld, zodat we die

mensen kunnen helpen, als we dat zo mogen opvatten, kan wat ons betreft deze motie worden uitgevoerd.

De motie 'Vergroot het marktaandeel van de SSH&'. Ik denk dat dit heel mooi aansluit bij het woonprogramma zoals het er nu ligt en deze motie achten wij ook heel goed uitvoerbaar. Dan kijk ik nog even op mijn lijstje naar vragen die mogelijk zijn gesteld. Mevrouw Smit had nog een vraag over discriminatie op de woningmarkt. Ja, wij weten dat eigenlijk niet. Wij weten wel dat er in andere steden dat soort onderzoeken zijn gedaan en ik denk dat het interessant is om eens te kijken wat de resultaten van die onderzoeken zijn en die met u te delen. En niet gelijk zelf een onderzoek te doen, maar te kijken en of dit voor ons herkenbaar is.

En ik denk dan dat ik eigenlijk alles wel heb behandeld, voorzitter.

De **voorzitter**: Ik heb ook wel de indruk en anders horen we het wel, als er nog een enkele vraag over is. Dank u wel. Ik kijk naar uw raad voor eventueel een tweede termijn. Mevrouw ... Dan moet ik zelf nadenken. Wendy.

Mevrouw **Grutters**: Ik help u, voorzitter. Mevrouw Grutters. U hebt een druk leven.

De **voorzitter**: We raken allemaal in deze hoek in de war, begin ik te merken. De wethouder had er ook al last van. Mevrouw Grutters.

Mevrouw **Grutters**: Maar wel gezellig zo. Een korte vraag aan mevrouw Markovic. U kunt ja of nee schudden, dat scheelt tijd. Bent u bereid om de motie 'Klaar voor de start: het Zorgbuurthuis' gescheiden in stemming te brengen?

De **voorzitter**: Het antwoord is ja, dus dan wordt bij die motie het dictum gescheiden in stemming gebracht. Dat was mevrouw Grutters, nu ga ik het ook goed zeggen. Wie kan ik voorts in de tweede termijn nog het woord geven? Mevrouw Brand in ieder geval.

Mevrouw **Brand**: Dank u wel, voorzitter. Het kan zijn dat ik het even gemist heb, maar ik zou nog even aan de wethouder willen vragen, over de zelfbewoningsplicht, wanneer dat onderzoek naar de raad komt. Volgens mij is die vraag nog niet beantwoord. En ik heb een vraag aan de VVD. Het is een amendement. Ik kijk even op mijn lijstje, de 'Revisie van de omgevingsvisie', over het parkeren. Is de VVD ook genegen om dat aan te houden en pas in te dienen bij de discussie over de parkeernota, zodat wij dat ook in zijn totaliteit kunnen bezien?

De **voorzitter**: We zullen dat zo horen. Mevrouw Smit dacht ik nog. Ja?

Mevrouw **Smit**: Ja, dank u wel en ook dank voor de antwoorden van het college. We zijn ook heel blij met de toezeggingen over het betrekken van ervaringsdeskundigen en het onderzoek naar discriminatie op de arbeidsmarkt. En ook dank voor de steun voor de motie over het zelf bouwen en dat mag u inderdaad zo opvatten. Ik had nog een vraag aan de SP, die ik net al had en dat is, even kijken, over de motie over de jongeren, waar de wethouder een toezegging over heeft gedaan. Maakt dat de motie nu niet overbodig en zou u die eventueel willen intrekken? En dan heb ik nog een vraag aan de PvdA, of zij de motie 'Ruim baan voor werk gelegenheid' ook eventueel willen opsplitsen in punt 1 en 2 en punt 3. Dat was het, dank u wel.

De **voorzitter**: Nog een keer die laatste vraag. In punt 1 en 2 en?

Mevrouw **Smit**: Punt 1 en 2 samen en 3 apart.

De **voorzitter**: Oké, helder. Dat was uw inbreng? Nou, misschien kunnen we gelijk even die verzoeken procedureel behandelen. Mevrouw Brand, bent u genegen om dat te doen? Ja? Dus mevrouw Brand zegt dat wij die motie ... Welke was dat ook alweer, onder nummer 10 geloof ik hè?

Ja, dus dat wordt dan 1 en 2 en 3. En de vraag aan de SP-fractie was om een motie in te trekken of aan te houden, de motie onder 2?

Mevrouw **Smit**: Wat mij betreft intrekken met de toezegging.

De **voorzitter**: Oké. Dan kijk ik even naar mevrouw Markovic, of zij bereid is om die motie in te trekken. Dat kan ook kort met een ja.

Mevrouw **Markovic**: Ik houd haar gewoon aan.

De **voorzitter**: Ja, ze blijft gewoon in stemming dus. Ja? Goed, wie kan ik dan voorts het woord geven? Ja, we moeten de boekhouding goed bijhouden. Mevrouw ... of mijnheer Bakker, excuus. Het gaat nu helemaal fout hier.

De heer **Bakker**: Het gaat goed, mijnheer de voorzitter. Ik heb wel lang haar.

De **voorzitter**: Ik heb net een kopje koffie gehad, maar ik weet niet wat er gebeurd is.

De heer **Bakker**: Of wat erin zat.

De **voorzitter**: Let maar goed op wat u nog hoort, vanavond. De heer Bakker.

De heer **Bakker**: Ik zal het heel kort houden, voorzitter, dan kunt u makkelijk weer gelijk door. Een kort antwoord op de vraag van mevrouw Brand. Wij denken echt dat dit amendement heel belangrijk is voor deze omgevingsvisie, om dit hier vast te leggen. Ik heb wel goed nieuws voor mevrouw Brand: wij zullen ook bij de volgende behandelingen hier weer gewoon vrolijk op verdergaan, dus wellicht kunt u dan weer wat verwachten. Dan nog een korte toelichting op de motie 'Help de doe-het-zelver' van GroenLinks. Wij vinden het een heel leuke en interessante motie, maar we willen alvast aangeven dat wij geen voorstander zijn van een gemeentelijk bouwfonds. Dat was het.

De **voorzitter**: Nog overige woordmeldingen in de tweede termijn? Hier niet meer, de heer Van Deurzen ook niet, de heer Van Hooft ook niet. Ja, dan kijk ik nog even naar het college. Er was nog een enkele vraag. Wethouder Tiemens.

Wethouder **Tiemens**: Ja, de vraag over de woonplicht. Sorry, die had ik inderdaad overgeslagen. Vergeten. Ik weet het niet, u krijgt het nog te horen.

De **voorzitter**: Goed. Ja? Gaan we over naar de stemming over de moties en amendementen en uiteraard het raadsvoorstel. We beginnen zoals te doen gebruikelijk met de moties.

Mevrouw **Brand**: Sorry, voorzitter. In de consternatie ben ik iets vergeten aan u te vragen. Of eigenlijk via u aan mevrouw Markovic, of zij de motie 'Klaar voor de start: het Zorgbuurthuis' gescheiden in stemming wil brengen.

De **voorzitter**: Dat eh ...

Mevrouw **Brand**: Dat heb ik gemist in de consternatie, dat dit al gevraagd is. Hartstikke fijn. Dank u wel.

De **voorzitter**: Nou, nou, de verwarring heeft nu al een hele sprong gemaakt. Ja, het is net als met het coronavirus, het gaat exponentieel. Dat gaat niet zomaar van één en één is twee, maar heel hard. Nou zeg, het is ernstig genoeg. Luister, dat brengt ons ook bij die eerste motie, de motie 'Klaar voor de start: het Zorgbuurthuis'. Dus dat gaat gescheiden in stemming. Dus eerst beslispunt 1 van de motie 'Klaar voor de start: het Zorgbuurthuis'. Uw stemmen graag.

Motie 8M1: Klaar voor de start - het Zorgbuurthuis

De gemeenteraad van Nijmegen, in vergadering bijeen op 28 oktober 2020

Constateerende dat:

- In de 'Uitvoeringsagenda Wonen 2020-2025' het college aangeeft op welke wijze het tot 2025 invulling geeft aan de ambities en opgaven uit de Omgevingsvisie op het terrein van Wonen;
- Het college geeft aan in te willen zetten op voldoende geschikte woningen en voorzieningen voor ouderen en kwetsbare doelgroepen;
- In Nijmegen groeit de doelgroep 65+ huishoudens tot 2030 naar zo'n 24.5000 huishoudens;
- Door het verdwijnen van de verzorgingshuizen is er een gat ontstaan tussen thuis wonen (al dan niet met zorg) en het verpleegtehuis met 24-uurs zorg;
- Veel Nijmeegse ouderen door het sluiten van deze verzorgingshuizen geen andere keuze hebben dan thuis te blijven wonen, ook als zij zelf anders willen of niet meer kunnen;
- De huidige, 19.000 65+ huishoudens wonen voor de overgrote meerderheid in de reguliere woningvoorraad (87%);
- De doorstroming van ouderen naar een passende, betaalbare woningen tekortschiet;
- Het Zorgbuurthuis, een kleinschalige zorgvoorziening, uitkomst biedt en past binnen de landelijke actielijn 'Wonen en Zorg' die het Ministerie van VWS heeft opgezet waarin de uitgangspunten van het Zorgbuurthuis zijn overgenomen.

Overwegende dat:

- Het Zorgbuurthuis in positieve zin een bijdrage kan leveren in het aanpakken van de hoge woningnood in Nijmegen, naast het aanpakken van eenzaamheid, het beter en efficiënter organiseren van zorg, het tegengaan van ondervoeding en het ontlasten van mantelzorgers;
- Het Zorgbuurthuis een woonkeuze biedt die er nu voor veel ouderen in Nijmegen niet is, namelijk het oud kunnen worden in een beschutte woonvorm in je eigen buurt;
- De doorstroming van ouderen, uit de reguliere woningvoorraad, bevordert wordt;
- De kansen vergroot worden voor andere woningzoekenden op het goedkope woonaanbod dat vrij komt, in zowel huur als koop.

Roept het college op:

1. De mogelijkheden voor Zorgbuurthuizen in Nijmegen nader uit te werken;
2. In het onderzoek tevens mee te nemen in hoeverre de oude Mariaschool, waar op dit moment Villa Nova Kunstateliers zit, geschikt is voor realisatie van een Zorgbuurthuis.

Beslispunt 1

31 stemmen voor: GroenLinks, D66, SP, Stadspartij Nijmegen, PvdA, CDA, 50Plus, Gewoon Nijmegen, VoorNijmegen.Nu

4 stemmen tegen: VVD

Beslispunt 1 aanvaard

De **voorzitter**: Dat is in ieder geval een meerderheid. Minus 4. Dat zij we op 31 hè? Ja, met 31 stemmen voor is dat deel van de motie aanvaard. Dat brengt ons bij het tweede dictum van diezelfde motie, dus 'Klaar voor de start: het Zorgbuurthuis'. Wie is daarvoor?

Beslispunt 2

25 stemmen voor: GroenLinks, D66, SP, CDA, 50Plus, Gewoon Nijmegen, VoorNijmegen.Nu
10 stemmen tegen: VVD, Stadspartij Nijmegen, PvdA

Beslispunt 2 aanvaard

De **voorzitter**: Ook een meerderheid. Met 25 stemmen voor is dat deel van de motie ook aanvaard. Ja. Dat brengt ons bij motie nummer 2, 'Jongeren en starters eerst in prijspeil goedkoop 1'. Nou, uw stemmen graag.

Motie 8M2: Jongeren en starters eerst in prijspeil goedkoop 1

De gemeenteraad van Nijmegen, in vergadering bijeen op 28 oktober 2020

Constaterende dat:

- In de Omgevingsvisie 2020-2040, waar de Uitvoeringsagenda Wonen 2020- 2025 onderdeel van uitmaakt, een verschuiving de komende jaren plaatsvindt voor nieuwbouw;
- Het accent meer komt te liggen bij nieuwbouw voor een- en tweepersoonshuishoudens;
- Er afspraken gemaakt zijn over de woningbouwopgave, de versnelling van de woningbouw en de verbetering van de betaalbaarheid van wonen met Rijk en Provincie;
- Van de totale doelgroep voor sociale huurwoningen 10% jongeren tot 23 jaar zijn;
- Voorjongeren tot 23 jaar een sociale huurwoning alleen betaalbaar en bereikbaar is als de huurprijs onder de €432,51 (huurprijscategorie goedkoop 1) ligt.

Overwegende dat:

- In het vrijkomende aanbod van Entree alle doelgroepen voor sociale huurwoningen (en zeker ook startende jongeren) een eerlijke kans moeten krijgen.

Roept het college op:

- In de prestatieafspraken 2021 en verder met woningbouwcoöperaties op te nemen dat jaarlijks minstens 10% van de sociale huurwoningen in Entree wordt aangeboden en toegewezen aan jongeren tot 23 jaar in de huurprijscategorie goedkoop 1 (<€ 432,5 1).

5 stemmen voor: SP, 50Plus

30 stemmen tegen: GroenLinks, D66, VVD, Stadspartij Nijmegen, PvdA, CDA, Gewoon Nijmegen, VoorNijmegen.Nu

Motie verworpen

De **voorzitter**: Met 5 stemmen voor is die motie verworpen.

Dat brengt ons bij de motie onder nummer 3 'Behoud de voorraad goedkope huur'. Uw stemmen graag.

Motie Behoud de voorraad goedkope huur

De gemeenteraad van Nijmegen in vergadering bijeen op 28 oktober 2020

Constaterende dat:

- In de 'Uitvoeringsagenda Wonen 2020-2025' het college aangeeft op welke wijze het tot 2025 invulling geeft aan de ambities en opgaven uit de Omgevingsvisie op het terrein van Wonen;

- Het college aangeeft dat minimaal 20% van de sociale corporatieve woningvoorraad een huurprijs tot 500 dient te hebben, waarvan 10% in goedkoop1 (tot € 432,51) en 10% in goedkoop2 (tot € 500);
- In eerdere prestatieafspraken de wenselijkheid is uitgesproken dat 20% van de sociale woningvoorraad in de huurcategorie goedkoop dient te vallen, namelijk <€ 432,51;
- Er bij woningbouwcoöperaties ook nog steeds sprake is van een verdere afname in hun goedkope woningvoorraad van <€ 432,51 zonder interventie (20% in 2015 tot 17% eind dit jaar, met een prognose van 15% eind 2023);
- Het verlagen van de woningvoorraad goedkoop (van 20% naar 10%) leidt tot fors hogere woonlasten voor 10% van de huurders;
- Met name jongeren en starters op de woningmarkt hiervan de dupe zijn.

Overwegende dat:

- De trend van de afnemende goedkope huurwoningvoorraad in Nijmegen een halt toegeroepen dient te worden;

Roept het college op:

1. In de prestatieafspraken 2021 en verder met woningbouwcoöperaties op te nemen dat er geen verdere afname van de woningvoorraad plaatsvindt in de huurcategorie goedkoop 1, namelijk < € 432,51;
2. afspraken te maken om de woningvoorraad in huurcategorie goedkoop 1 (weer) op het peil van 20% terug te brengen.

5 stemmen voor: SP, 50Plus

30 stemmen tegen: GroenLinks, D66, VVD, Stadspartij Nijmegen, PvdA, CDA, Gewoon Nijmegen, VoorNijmegen.Nu

Motie verworpen

De **voorzitter**: Met 5 stemmen voor eveneens verworpen. Dan onder 4 de motie '3 voor 1'.

Motie 3 voor 1

De gemeenteraad van Nijmegen, in vergadering bijeen op 28 oktober 2020

Constaterende dat:

- Nijmegen een krappe woningmarkt heeft met een al reeds bestaand woningtekort én een grote woningbehoefte tot 2030;
- In de 'Woondeal' afspraken gemaakt zijn over de woningbouwopgave, de versnelling van de woningbouw en de verbetering van de betaalbaarheid van wonen;
- In de 'Uitvoeringsagenda Wonen 2020-2025' ingezet wordt op uitbreiding van sociale huurwoningen (30% van totale uitbreidingsvraag);
- In het coalitieakkoord is opgenomen dat bij een toevoeging van 2000 sociale huurwoningen niet meer dan 1/3 van het aanbod mag worden onttrokken;
- De cijfermatige actualisatie prestatieafspraken 2020 laat zien dat er 2073 nieuwe sociale huurwoningen worden gebouwd in de periode 2020-2024;
- In diezelfde afspraken staat dat er 927 woningen (sloop 306 en verkoop 621) worden onttrokken van het aanbod sociale huurwoningen;
- De onttrekking van sociale huurvoorraad de 1/3 overschrijdt, namelijk 44,7%.

Overwegende dat:

- De trend van de afnemende goedkope sociale huurwoningvoorraad in Nijmegen een halt toegeroepen dient te worden.

Roept het college op:

In de prestatieafspraken met woningbouwcoöperaties voor 2021 en verder op te nemen dat voor elke woning die onttrokken wordt aan het sociale huurbestand (sloop, verkoop, liberalisering) er minimaal drie nieuwe sociale huurwoningen gebouwd gaan worden.

5 stemmen voor: SP, 50Plus

30 stemmen tegen: GroenLinks, D66, VVD, Stadspartij Nijmegen, PvdA, CDA, Gewoon Nijmegen, VoorNijmegen.Nu

Motie verworpen

De **voorzitter**: Ook met 5 stemmen voor is die motie verworpen.

Dat brengt ons bij de motie onder nummer 5, 'Zet de woningmarkt in beweging met seniorenwoningen en doorstroommakelaars'. Uw stemmen graag.

Motie Zet de woningmarkt in beweging met seniorenwoningen en doorstroommakelaars

De gemeenteraad van Nijmegen, in openbare vergadering bijeen op 28 oktober 2020

Constaterende dat:

- Uit de Uitvoeringsagenda Wonen 2020-2025 duidelijk blijkt dat alle zeilen bijgezet moeten worden om de woningmarkt in Nijmegen in beweging te krijgen;
- Dat naast extra bijbouwen en flexbouw hiervoor ook andere instrumenten ingezet moeten worden;
- Inzetten op doorstroming hierbij een belangrijke aanvulling is;
- Verschillende doelgroepen in Nijmegen de kans moeten krijgen op een bij hun levensfase passende woning;
- 87% van de ongeveer 19.000 65+-huishoudens een woning in de reguliere woningvoorraad betreft.

Overwegende dat:

- Veel starters en jonge gezinnen lang moeten wachten op een geschikte woning in Nijmegen;
- De doorstroming voor deze doelgroep alleen op gang te brengen is, als er voor Nijmegenaren die in een latere levensfase zitten, een nieuwe plek te vinden is;
- Veel ouderen en zogenoemde *empty-nesters* momenteel in een eengezinswoning wonen maar graag naar een kleinere en levensloopgeschiktere woning willen verhuizen maar hierin belemmerd worden door hoge verhuiskosten, een hogere huur en/of het gebrek aan beschikbare woningen in de eigen buurt;
- De gerichte inzet van een doorstroommakelaar kan bijdragen aan het bevorderen van doorstroming van ouderen door hen met betaalbare levensloopgeschikte woningen te verbinden;
- Er tevens in vergrijsde en vergrijzende wijken veel mogelijkheden zijn om senioren een eigen gelijkvloerse woning te bieden op loopafstand van voorzieningen.

Verzoekt het college om:

1. In samenwerking met de woningcorporaties actief in te zetten op doorstroommakelaars voor senioren en hen te stimuleren om van een grotere eengezinswoning te verhuizen naar een kleinere en levensloopgeschiktere woning. Dit te prioriteren binnen het programmabudget Wonen.
2. Daar parallel aan scenario's uit te werken waarbij gekeken wordt naar het ontzorgen van ouderen bij een eventuele verhuizing en het beperken van de huursprong bij verhuizing en hierover in 01 van 2021 te rapporteren aan de raad.
3. De bouw van levensloopgeschikte woningen voor ouderen in Dukenburg en Lindenholt te stimuleren zodat ouderen in hun buurt kunnen blijven wonen.

En gaat over tot de orde van de dag.

Motie unaniem aanvaard

De **voorzitter**: Dat is volgens mij unaniem. Ja? Die is daarmee uiteraard aanvaard. Dan onder 6, de motie 'Zorgvuldig kijken naar wonen met zorg'. Uw stemmen graag.

Motie Zorgvuldig kijken naar wonen met zorg

De gemeenteraad van Nijmegen, in openbare vergadering bijeen op 28 oktober 2020

constaterende dat:

- de Uitvoeringsagenda Wonen vooral aandacht besteedt aan zorgwoningen voor mensen met een fysieke beperking, maar minder aan mensen met een mentale beperking of een zorgbehoefte die voortkomt uit meer dan een fysieke beperking alleen;
- bij het realiseren van passende huisvesting voor inwoners met een ondersteuningsbehoefte ook andere groepen aandacht verdienen;
- de dubbele vergrijzing - het verschijnsel dat niet alleen de groep ouderen een relatief groter aandeel vormt van de Nederlandse samenleving, maar dat ook de gemiddelde leeftijd steeds hoger komt te liggen - de noodzaak voor fysiek en mentaal levensloopbestendige woningen de komende jaren vergroot.

overwegende dat:

- in het woonbehoeftenonderzoek uit 2019 het onderwerp wonen met zorg onvoldoende is bekeken vanuit het perspectief van de diverse bijzondere doelgroepen;
- de criteria voor een rolstoelgeschikte woonruimte in de Huisvestingsverordening (2020)¹ volgens o.a. het Zelfregiecentrum te licht zijn;
- veel zorgbehoevende Nijmegenaren graag in de wijk willen blijven wonen waarin ze nu al wonen ook als hun huidige woonruimte niet langer geschikt is;
- voor mensen die uitstromen uit zorg met verblijf, en op grond daarvan behoefte hebben aan een woning met fysieke aanpassingen, intensieve begeleiding en/of zorg op maat nodig is;
- een groep mensen die nu (nog) zelfstandig wonen op termijn behoefte heeft aan een andere woning met fysieke aanpassingen en/of zorg/intensieve begeleiding op maat; het vanzelfsprekend zo is dat een geschikte woning niet per definitie ertoe leidt dat daarmee ook zorgvragen zijn opgelost, maar er wel een wezenlijke bijdrage aan kan leveren.

vraagt het college om:

1. op hoofdlijnen in kaart te brengen;

- a. welke vraag naar woonruimte er nu bestaat voor ouderen, de diverse bijzondere zorgdoelgroepen en statushouders;
 - b. hoe die vraag zich op middellange en lange termijn ontwikkelt;
 - c. welke eisen dit stelt aan (toekomstige) woonruimte in de verschillende Nijmeegse wijken;
2. antwoord te geven op de vraag of en hoe de geplande woningbouw beantwoordt aan deze vragen;
 3. te onderzoeken in hoeverre er sprake is van een (beoogde) spreiding van mensen met specifieke woon-/zorgbehoeften over de Nijmeegse wijken in het kader van meer gemengde wijken en een meer ongedeelde stad;
 4. hierover aan de raad te rapporteren voor het eind van dit jaar.

En gaat over tot de orde van de dag.

31 stemmen voor: GroenLinks, D66, SP, Stadspartij Nijmegen, PvdA, CDA, 50Plus, Gewoon Nijmegen, VoorNijmegen.Nu

4 stemmen tegen: VVD

Motie aanvaard

De **voorzitter**: 31 stemmen voor. Daarmee is die motie aanvaard. Onder 7, 'Ook de Oostkanaalhaven hoort bij de omgevingsvisie'. Uw stemmen over die motie.

Motie 8M7: Ook de Oostkanaalhaven hoort bij de omgevingsvisie

De gemeenteraad van Nijmegen, in openbare vergadering bijeen op 28 oktober 2020

Constaterende dat:

- de omgevingsvisie een looptijd heeft tot 2040;
- het tijdspad van de Oostkanaalhaven tot 2030 loopt;
- er wordt onderzocht of het gebied Oostkanaalhavens;
- op langere termijn (na 2030) mogelijkheden biedt voor transformatie;
- buurtbewoners zich niet betrokken voelen bij de ontwikkelingen in het gebied rondom de Oostkanaalhaven;

Overwegende dat:

- er in de omgevingsvisie de ambitie wordt uitgesproken om de komende tien jaar 10.000 extra banen te creëren op allerlei niveaus;
- investeringen die bij de ambitie van 10.000 banen het tijdspad van 10 jaar (2030 dus) overschrijden;
- bedrijven de kans moeten krijgen om hun investeringen terug te verdienen;
- er in de gebiedsvisie staat dat dat er rekening dient worden te gehouden met de belangen van de reeds gevestigde bedrijven;

Roept het college op:

- de realisatie van de opbrengsten van het onderzoek met betrekking tot een mogelijke transformatie in dit gebied na 2040 in te laten gaan;
- belanghebbenden (waaronder buurtbewoners en bedrijven) te betrekken bij het gehele proces;

En gaat over tot de orde van de dag.

19 stemmen voor: D66, VVD, Stadspartij Nijmegen, PvdA, CDA, Gewoon Nijmegen
16 stemmen tegen: GroenLinks, SP, 50Plus, VoorNijmegen.Nu

Motie aanvaard

De **voorzitter**: Met 19 stemmen voor is die motie aanvaard. En dat brengt ons bij de motie 'Help de doe-het-zelver' onder nummer 8. Uw stemmen graag over 'Help de doe-het-zelver'.

Motie 8M8: Help de doe-het-zelver

De gemeenteraad van Nijmegen, in de vergadering bijeen op 28 oktober 2020

Constaterende dat:

- We in de omgevingsvisie vast zullen stellen hoe we tot 2040 om gaan met de ruimte in onze stad en onze woningvoorraad zullen inrichten;
- Er op steeds meer plaatsen mensen het heft in eigen handen nemen om hun eigen woning te realiseren zonder tussenkomst van een ontwikkelaar of de gemeente;
- Er op dit moment in het Nijmeegse woonbeleid geen permanente aandacht is voor zelfbouwinitiatieven;
- Hierdoor Nijmegenaren die met name collectief hun eigen woning willen bouwen tegen belemmeringen aanlopen op het gebied van informatievoorziening, beschikbare bouwruimte en toegang tot financiering

Overwegende dat:

- Nijmegen al decennia lang goede ervaringen heeft met woonvormen waarbij bewoners zelf zorgen voor de bouw en het beheer van hun woning, zoals succesvolle projecten als strowijk lewan, Plantjevlag en De Getijden;
- Zelfbouw bijdraagt aan een hoge kwaliteit van woningen, bewoners bouwen veelal vanuit idealen en met een nadruk op samen wonen en samen leven. Dit verbetert betrokkenheid met de leefomgeving, het duurzaamheidsniveau en de zorg voor elkaar;
- Doordat bewoners zelf in hun gerealiseerde woning gaan wonen en er geen sprake is van tussenpartijen met een financieel belang, woningen betaalbaar blijven;
- Zelfbouw projecten kansen bieden aan Nijmegenaren die op het moment lastig in aanmerking komen voor een koopwoning of huurwoning in het sociale of particuliere segment, zoals starters of mensen met een middeninkomen.

Verzoekt het college:

1. Te zorgen voor een aanspreekpunt waar zelfbouwinitiatieven terecht kunnen voor informatie en een plek waar ervaringen gebundeld kunnen worden zodat projecten van elkaar kunnen leren;
2. Een aantal plekken in het uit te geven het gemeentelijk vastgoed of bouwgrond aan te wijzen voor verkoop aan uitsluitend zelfbouwprojecten, dit aantal in verhouding naar de behoefte;
3. Met woningbouwcorporaties in gesprek te gaan over zelfbeheermogelijkheden in het sociale segment of in een combinatie met particulier opdrachtgeverschap;
4. De regie te nemen in het zoeken naar een financieringsmix tussen hypothecaire verstrekkers en stimulatiefondsen van bijvoorbeeld de provincie Gelderland en het Stimuleringsfonds Volkshuisvesting (SVn);
5. Als een financieringsmix niet voldoende mogelijkheden biedt, een uitwerking te maken van de baten en risico's van een gemeentelijk bouwfonds, zoals in Amsterdam gepresenteerd';
6. Na zes maanden een terugkoppeling te geven aan de raad over bovenstaande verzoeken.

28 stemmen voor: GroenLinks, SP, VVD, Stadspartij Nijmegen, PvdA, CDA, 50Plus, Gewoon Nijmegen

7 stemmen tegen: D66, VoorNijmegen.Nu

Motie aanvaard

De **voorzitter**: Die is in ieder geval aanvaard, zo te zien. Nu alleen het stemgetal nog. Met 31 stemmen voor is die motie aanvaard.

Dat brengt ons bij de motie onder nummer 9, 'Vergroot het marktaandeel van de SSH&'. Uw stemmen graag.

Motie 8M9: Vergroot het marktaandeel van de SSH&

De gemeenteraad van Nijmegen, in de vergadering 28 oktober 2020

Constaterende dat:

- Nijmegen een echte studentenstad is en dat studenten moeten beschikken over voldoende en betaalbare huisvesting;
- De bezettingsgraad van de wooneenheden van de SSH&-panden momenteel 100% beslaat;
- De SSH& momenteel 35% van het marktaandeel van studentenhuishuisvesting heeft.

Overwegende dat:

- Studenten als ze huren via de SSH& zeker zijn van goede en betaalbare huisvesting;
- Studenten betaalbaar en veilig moeten kunnen wonen;
- De druk op de particuliere woningmarkt en de wijken kan verminderen als het marktaandeel van de SSH& wordt vergroot;
- In november 2018 een ruime meerderheid akkoord ging met de motie 'In geouwehoer kan een Nijmeegse student niet wonen' waarin ook al gepleit werd voor het vergroten van het marktaandeel van de SSH& maar er sindsdien nog te weinig is teruggekoppeld aan de raad.

Verzoekt het college:

1. Om in overleg te treden met het SSH& met als inzet om het marktaandeel voor de SSH& wezenlijk te vergroten en dit direct te vertalen naar aantallen wooneenheden en hierover uiterlijk begin 2021 te rapporteren aan de raad.
2. Daarbij ook direct te kijken naar mogelijke nieuwe (om)bouwlocaties en daarin ook specifiek te kijken naar plekken in Dukenburg, Hatert en Lindenholt.

En gaat over tot de orde van de dag.

23 stemmen voor: GroenLinks, SP, Stadspartij Nijmegen, PvdA, CDA, 50Plus

12 stemmen tegen: D66, VVD, Gewoon Nijmegen, VoorNijmegen.Nu

Motie aanvaard

De **voorzitter**: Dat is in ieder geval voldoende, zo te zien. 23 stemmen, daarmee is die motie ook aanvaard. Dat brengt ons bij de motie onder 10 en daar worden dus beslispunten gescheiden in stemming gebracht. De motie heet 'Ruim baan voor werkgelegenheid in Winkelsteeg-Noord'.

Allereerst besispunt 1 en 2 in stemming.

Motie 8M10: Ruim baan voor werkgelegenheid in Winkelsteeg-Noord

De gemeenteraad van Nijmegen, in de vergadering bijeen op 28 oktober 2020

Constaterende dat:

- Nijmegen de ambitie heeft om de komende tien jaar in Nijmegen een groei van 10.000 banen te realiseren;
- Het college voornemens is om in het gebied ten noorden van de Nieuwe Dukenburgseweg functiemenging toe te staan.

Overwegende dat:

- Dat de bestaande bedrijven in het industriegebied ten noorden van de Nieuwe Dukenburgseweg graag hun bedrijvigheid en daaraan gekoppelde werkgelegenheid op deze locatie willen blijven faciliteren;
- Deze bedrijven in de toekomst mogelijk hun activiteiten binnen het gebied willen uitbreiden;
- De afgelopen jaren dit industriegebied zich juist mede door inzet van de gemeente en de provincie Gelderland heeft ontwikkeld;
- Het gebied ten noorden van de Nieuwe Dukenburgseweg moeilijk te ontwikkelen gebied is voor woningbouw.

Spreekt uit:

- Dat het gebied ten noorden van de Nieuwe Dukenburgseweg van groot belang is voor de daar gevestigde bedrijven en daaraan gekoppeld voor de werkgelegenheid in onze stad;
- Dat groei van de bestaande bedrijven alsmede toevoeging van nieuwe bedrijven, zoals reeds benoemd in de economische visie, ten noorden van de Nieuwe Dukenburgseweg mogelijk moet blijven

Verzoekt het college:

1. Bij de Gebiedsvisie Winkelsteeg uit te werken hoe invulling gegeven kan worden aan de ambities op het gebied van werkgelegenheid van zowel de reeds gevestigde bedrijven als aan de toevoeging van nieuwe bedrijven, en andere functies als wonen en voorzieningen in het gebied ten noorden van de Nieuwe Dukenburgseweg. Waarbij rekening gehouden wordt met reeds gevestigde bedrijven en toekomstige nieuwe bedrijven en hun redelijkerwijs concreet te verwachten uitbreidingsmogelijkheden.
2. Bij de uitwerking hiervan nadrukkelijk de reeds gevestigde bedrijven te betrekken en in het economisch profiel rekening te houden met andere bedrijven die zich mogelijk willen vestigen in het gebied.
3. Bij de Gebiedsvisie Winkelsteeg ook scenario's voor potentiële inbreiding en herstructurering van bestaande bouw in Dukenburg te betrekken. Dit als mogelijk vervangende dan wel aanvullende optie voor de gepresenteerde wensen van het college inzake woningbouw in het gebied ten noorden van de Nieuwe Dukenburgseweg.

*Beslispunten 1 en 2***Beslispunten 1 en 2 unaniem aanvaard**

De **voorzitter**: Dat is volgens mij unaniem, dus die beslispunten zijn daarmee aanvaard. En dan nog beslispunt onder 3. Uw stemmen daarover graag.

Beslispunt 3

20 stemmen voor: D66, VVD, Stadspartij Nijmegen, PvdA, CDA, Gewoon Nijmegen, VoorNijmegen.Nu
15 stemmen tegen: GroenLinks, SP, 50Plus

Beslispunt 3 aanvaard

De **voorzitter**: 21? Dat zou voldoende moeten zijn hè. Dan is dat beslispunt ook aanvaard. Dat brengt ons bij de drie amendementen. Allereerst het amendement onder 1, 'Een goede weergave van dialoog'.

Amendement 8A1: Een goede weergave in dialoog

De raad van de Gemeente Nijmegen in vergadering bijeen op 28 oktober 2020,

Constaterende dat:

- In de gebiedsvisie TPN West op pagina 16 de zin "Gemeenten hebben aangegeven het verzoek van bewoners voor bovenwettelijke en striktere vestigingseisen niet over te nemen" staat opgenomen;
- Bewoners in de inspraak van 30 september jl. hebben aangegeven deze zin nooit als zodanig te hebben geuit en juist te "hebben gepleit voor nieuwe vestigingseisen die binnen de bestaande juridische kaders passen bij de duurzaamheidsambitie"

Overwegende dat:

- De dialoog tussen gemeente, milieugroepen, bewoners en bedrijven rondom TPN West voorbeeldig gefunctioneerd heeft in aanloop naar de gebiedsvisie, maar ook in het kader van de aanstaande Omgevingswet;
- Bewoners het vertrouwen in de gemeente verloren zijn tijdens deze dialoog doordat het college ervoor koos een andere besluitvormingsprocedure door de raad in te stellen met het oog op de aanstaande Omgevingswet;
- De dialoog vanuit de kant van de bewoners daarom is opgeschort en juist niet vanwege het niet nakomen van voorgenoemde zogenaamde "bovenwettelijke en striktere vestigingseisen";
- Bewoners aangeven dat dit vertrouwen en de voortzetting aan de dialoog alleen te herstellen is door het aanpassen van voorgenoemde onjuistheid en het maken van duidelijke afspraken vooraf met betrekking tot de rol en inbreng van de bewoners.

Besluit:

Aan het einde van beslispunt 4 toe te voegen 'met dien verstande dat op pagina 16 in de zin die begint met "Gemeenten hebben aangegeven..." de zinsnede "voor bovenwettelijke en striktere vestigingseisen" geschrapt wordt en in deze plaats wordt toegevoegd: "andere vestigingseisen in het kader van de duurzaamheidsambitie".'

En gaat over tot de orde van de dag.

25 stemmen voor: D66, SP, VVD, Stadspartij Nijmegen, PvdA, CDA, 50Plus, Gewoon Nijmegen, VoorNijmegen.Nu

10 stemmen tegen: GroenLinks

Amendement aanvaard

De **voorzitter**: Er wordt weer geteld. Nee, het is niet unaniem, ik zie heel veel mensen de hand niet opsteken, hoor. Het is in ieder geval een meerderheid. 25 stemmen. Daarmee is dat amendement aanvaard.

Dan onder nummer 2, het amendement 'Werken moet je niet beperken'. Uw stemmen graag.

Amendement 8A2: Werken moet je niet beperken

De gemeenteraad van Nijmegen, in openbare vergadering bijeen op 28 oktober 2020

Overwegende dat:

- er in de omgevingsvisie de ambitie wordt uitgesproken om de komende tien jaar 10.000 extra banen te creëren op allerlei niveaus;
- het gebied 'De Winkelsteeg' van enorm belang is voor de werkgelegenheid in onze stad;
- de bedrijven op de Oostkanaalhavens perspectief en duidelijkheid nodig hebben;
- de omgevingsvisie zich richt op de tijdsperiode 2020-2040 maar voor de Oostkanaalhavens een periode van 2020-2030 hanteert;
- er in de gebiedsvisie staat dat dat er rekening dient worden te gehouden met de belangen van de reeds gevestigde bedrijven;

Besluit:

1. om de tekst op pagina 87 van de omgevingsvisie Nijmegen *Stad in beweging (Omgevingsvisie2020-2040)* te wijzigen,

van: 'Het gebied in en rond bedrijventerrein Winkelsteeg biedt ruimte voor transformaties. Hier kunnen andere bedrijfsfuncties en wonen toegevoegd en ingepast worden. Deze transformatie vraagt om verdere verkenning en onderzoek.

naar: 'Het gebied in en rond bedrijventerrein Winkelsteeg biedt ruimte voor transformaties. Hier kunnen andere bedrijfsfuncties en wonen toegevoegd en ingepast worden. Deze transformatie vraagt om verdere verkenning en onderzoek. Hierbij wordt er rekening gehouden met perspectieven en ontwikkelingsmogelijkheden van de reeds gevestigde én toekomstige bedrijven.

En gaat over tot de orde van de dag.

Amendement unaniem aanvaard

De **voorzitter**: En dat is unaniem, zo te zien. Ja, iedereen heeft voorgestemd. Dat amendement is aanvaard. En het laatste amendement, nummer 3, 'Revisie van de Omgevingsvisie'. Uw stemmen graag.

Amendement Revisie van de Omgevingsvisie

De gemeenteraad van Nijmegen, in openbare vergadering bijeen op 28 oktober 2020,

Constaterend dat:

- Het college er in de Omgevingsvisie voor kiest om geen verdere groei van autoverkeer te faciliteren; en
- De parkeernorm wil verlagen.

Overwegend dat:

- Nijmegen voor alle soorten verkeer goed bereikbaar moet zijn;
- Onderzoeksrapporten aangeven dat er juist geïnvesteerd moet worden in automobilititeit om verkeersinfarcten te voorkomen;

- Het van groot belang is voor de binnenstad en voor de rest van Nijmegen dat er voldoende parkeercapaciteit is;
- Het college al jaren lang structureel tekort schiet in het faciliteren van autoverkeer en parkeerplaatsen; en
- Het dus onverstandig is om dit zo uitgesproken in de Omgevingsvisie vast te leggen.

Besluit

In het document Omgevingsvisie 2020-2040 "Nijmegen Stad in beweging" onder de ruimtelijke keuze 'Duurzame mobiliteit' (pagina 60) de alinea's 'Parkeernorm verlagen' en 'Geen groei autoverkeer' en de tekst in het zijkader 'Om de stad leefbaar en aantrekkelijk te houden, kiezen we er voor om ruimtelijk geen verdere groei van het autoverkeer te faciliteren.' (allen pagina 64) te verwijderen.

En gaat over tot de orde van de dag.

12 stemmen voor: VVD, Stadspartij Nijmegen, CDA, 50Plus, Gewoon Nijmegen, VoorNijmegen.Nu
23 stemmen tegen: GroenLinks, D66, SP, PvdA

Amendement verworpen

De **voorzitter**: Mijn bescheiden indruk is dat dit onvoldoende is. 9 stemmen voor, daarmee is het amendement verworpen.

En dat brengt ons bij het raadsvoorstel Omgevingsvisie als zodanig. Zijn er nog stemverklaringen voor? O, er wordt al gestemd. Geen stemverklaringen? Laten we maar stemmen, dan. Ik begrijp dat hier opeens het tempo wordt opgevoerd. Zo! Nou, uw stemmen dan over de omgevingsvisie.

Besluit raadsvoorstel

29 stemmen voor: GroenLinks, D66, SP, Stadspartij Nijmegen, PvdA, CDA, 50Plus
6 stemmen tegen: VVD, Gewoon Nijmegen, VoorNijmegen.Nu

Voorstel aanvaard

De **voorzitter**: 29 stemmen voor en dat is voldoende om het raadsvoorstel te doen aanvaarden. Dank u zeer.

15. Motie Schone, gezonde lucht op Nijmeegse fietspaden (beslispunt 3)

De **voorzitter**: Dames en heren, dan gaan we over naar agendapunt 15. Dat betreft een motie 'Schone, gezonde lucht op Nijmeegse fietspaden', met name beslispunt 3, want daar staakten de stemmen de vorige keer over. Dus het enige wat wij vandaag te doen hebben is om over dat beslispunt 3, u hebt natuurlijk allemaal springlevend in uw gedachten, ten aanzien van de motie 'Schone, gezonde lucht op Nijmeegse fietspaden' opnieuw te stemmen. Dus dat is wat ik u ook verzoek, om uw stemmen uit te brengen over dat beslispunt 3. Ja ook u mevrouw Grutters. Eens kijken wat het vandaag oplevert. Ja, het is wel van belang dat iedereen nu goed zijn stem uitbrengt, niet dat het nog een keer moet.

Motie Schone, gezonde lucht op Nijmeegse fietspaden (beslispunt 3)

De gemeenteraad van Nijmegen in openbare vergadering bijeen op 23 september 2020,

Constaterende dat

- Brom- en snorfietsen tot 23% bijdragen aan concentraties luchtverontreiniging op de gemeten fietspaden (en in tunnels 44%) en dus een grote bron van lokale luchtverontreiniging op fietspaden zijn.'
- Tweetakt en viertakt brom- en snorfietsen op fietspaden meer hoge pieken ultrafijnstof veroorzaken dan ieder ander verkeer.'
- Kortdurende blootstelling aan luchtverontreiniging in het algemeen kan leiden tot meer ontstekingen van longweefsel, verergering astmatische klachten en hart- en vaatziekten.'
- Van longpatiënten die nog fietsen de helft meer luchtwegklachten ervaart tijdens het fietsen en een kwart fietsroutes vanwege luchtkwaliteit mijdt.'
- Fietsers en hardlopers een inspanning verlenen op het fietspad, 2 tot 5 keer zoveel lucht inademen, dieper inhaleren en schadelijke stoffen dus meer en dieper inademen ^{1,4}
- Bij brom- en snorfietsen met verbrandingsmotoren vele schadelijke/giftige stoffen vrijkomen, zoals koolstofmonoxide, koolwaterstoffen (waaronder kankerverwekkende toluen en benzeen), stikstofdioxide en kleine stofdeeltjes.
- Fossiele brandstoffen verantwoordelijk zijn voor klimaatverandering.

Overwegende dat

- De GGD in haar rapport (2017) op nationaal niveau aanbeveelt om brommers en scooters met verbrandingsmotoren versneld uit te faseren.
- Nog volstrekt onduidelijk is in hoeverre en zo ja wanneer deze aanbeveling uitgewerkt wordt op landelijk niveau.
- In het landelijke Schone Lucht Akkoord (2019) geen afspraken gemaakt zijn over brom- en snorfietsen met verbrandingsmotoren.
- Nieuwe Europese Normen voor brom- en scooters niet erg streng lijken te worden en maximaal vergelijkbaar zijn met de Euro 6 normen van diesels.²
- De concentratie giftige stoffen met een derde macht afneemt als het volume waarin de deeltjes zitten toeneemt. Dit zorgt ervoor dat fietsers die veel dicht bij de bron zitten veel grotere concentraties kankerverwekkende stoffen inademen dan wanneer deze voertuigen op de rijbaan rijden.
- De GGD om bovengenoemde redenen in haar rapport op lokaal niveau adviseert om
 - Brommers (en scooters) te weren van fietsroutes
 - Brommers (en scooters) te verplaatsen naar de rijbaan
 - Een milieuzone voor vervuilende brommers en scooters in te stellen
 - Het gebruik van e-scooters en e-bikes te stimuleren door voorlichting en subsidies
- In het klimaatakkoord is vastgelegd dat partijen (Rijksoverheid, BOVAG en RAI Vereniging) ernaar streven om de nieuwverkoop van bromfietsen pas vóór 2030 over te laten gaan op emissie loos, analoog aan de personenauto³, waarmee zonder eigen beleid mogelijk nog decennia vervuilende brom- en snorfietsen op de fietspaden gaan rijden.
- Duurzame alternatieven voor 'fossiele' brom- en snorfietsen betaalbaar en voorradig zijn.

Verzoekt het college

1. Een actief een ontmoedigingsbeleid te hanteren met betrekking tot de aanschaf van nieuwe brom- en snorfietsen met verbrandingsmotoren en daarnaast de aanschaf van elektrische alternatieven te promoten.
2. In communicatie naar buiten beslistpunt 1 duidelijk en herhaaldelijk te verwoorden.
3. In het verlengde van de brom- en snorfietsen van voor 2011 alle brom- en snorfietsen op verbrandingsmotoren uit te faseren en/of te weren van de fietspaden.

4. Zich tot doel te stellen om vóór 2030 de Nijmeegse fietspaden emissievrij te verklaren. Dat kan middels één of meerdere van de 'aanbevelingen op lokaal niveau' van de GGD.

Dekking

Als er een zero-emissiezone voor brom- en snorfietsen van voor 2011 wordt ingevoerd in 2025 is die eenvoudig uit te breiden tot nieuwere brom- en snorfietsen. Omdat jongere brom- en snorfietsen dan mogelijk nog niet afgeschreven zijn is actief ontmoedigen nu en latere 'verbreding' van de zero-emissiezone (waarbij de zero-emissiezone *enkele jaren later* verbreed wordt tot nieuwere voertuigen) een reële oplossing.

Bronnen

1. Invloed brommers en scooters op luchtkwaliteit fietspaden, GGD Gelderland Midden, maart 2017
2. Tailpipe emissions of mopeds in the Dutch fleet, TNO, december 2017
3. Klimaatakkoord
4. Blootstelling luchtverontreiniging RIVM

Definitie

Brom- en snorfietsen: de wettelijke omschrijving van het gemotoriseerd verkeer dat zich op fietspaden begeeft is brom- en snorfietsen. Onder deze definitie vallen ook de scooters ('bromscooters' en 'snorscooters').

Beslispunt 3

18 stemmen voor: GroenLinks, D66, CDA

17 stemmen tegen: SP, VVD, Stadspartij Nijmegen, PvdA, 50Plus, Gewoon Nijmegen, VoorNijmegen.Nu

Beslispunt 3 aanvaard

De **voorzitter**: Met 18 stemmen voor is dat net voldoende om dit beslispunt te doen aanvaarden. Dat is dus zoals geteld.

14. Aantal openbare parkeerplaatsen Hezelpoortgarage

De **voorzitter**: En dan komen we bij het laatst debatvoorstel voor vanavond, het raadsvoorstel 'Aantal openbare parkeerplaatsen Hezelpoortgarage'. Ik vraag even uw aandacht vanwege de beslotenheid. Zoals u weet is de bijlage bij dit voorstel geheim en we hebben er de vorige keer in de openbaarheid over gesproken en dat heeft nog nogal wat discussies, ook achteraf opgeleverd. Vandaar het voorstel om de bespreking in beslotenheid te doen plaatsvinden, omdat ook de ingediende amendementen een relatie hebben met de bijlage en zoals u weet, juist die bijlagen, delen daarvan, de reden was om dat geheim te doen zijn. Wat ik wel zal doen is dat aan het eind van de bespreking in beslotenheid, waar ik zo de orde voorstellen voor zal doen, ook een voorstel doe over wat van deze bespreking geheim moet blijven. Want niet alle info in de bijlage staat hoeft geheim te blijven, maar dat kunnen we dan beter aan het eind bepalend en dan wordt er keurig wat weggelakt. Ja, voor degenen die luisteren: dat is minder dramatisch dan het lijkt, zodat de dingen die openbaar zijn ook openbaar kunnen worden en iedereen kan zien wat de besluitvorming heeft gebracht. Ja?

De heer **Van Hooft**: Voorzitter?

De **voorzitter**: Ja?

De heer **Van Hooff**: Volgens mij hoeven we niet geheim te besluiten. Kijk, de vorige keer was er discussie over allerlei feiten en cijfers en zo. Daar is al over gesproken en volgens mij is die helderheid er inmiddels ook en kunnen we het gewoon over meer of minder parkeerplaatsen hebben.

De **voorzitter**: Ja, ik ga dat nu toch niet zo doen, want de vorige keer zat ik eigenlijk ook op dezelfde lijn die u aangaf, en toen bleek dat het toch ... Ik zeg niet dat dat allemaal bewust is gebeurd of zo, maar de zaken zijn zodanig aan elkaar gerelateerd dat het heel snel gaat over getallen die juist niet openbaar moet worden. Dus dan kunnen we beter zo doen. We bespreken in beslotenheid en nadien wordt van keurig alles uit het verslag en de voorstellen naar buiten gebracht wat ook openbaar kan zijn. En dan moet het ook goed komen. Ja? Dat betekent wel dat u natuurlijk een voorstel dat ik u nu ga doen, tot besloten vergadering, ook moet goedkeuren. Dus gaat u akkoord met het houden van een besloten vergadering? De heer Jasper.

De heer **Jasper**: Ja voorzitter, ik vind het voorstel dat u doet een beetje een raar voorstel, want ik zou eigenlijk zeggen dat het omgekeerd zou moeten zijn. Namelijk dat we moeten proberen om het zoveel mogelijk in de openbaarheid doen, want daar heeft de burger recht op. En dat wat niet openbaar benodigd is, om dat dan aanvullend aan te geven als geheim. Maar niet omgekeerd.

De **voorzitter**: Zeker. Dat is ook de lijn. Maar ik heb u net proberen uit te leggen, met de ervaring van de vorige keer, maar ik wil u dat buiten de vergadering nog wel wat uitleggen ... Er zijn toch wat dingen gezegd die eigenlijk niet gezegd hadden mogen worden, gegeven de geheimhouding. En om dat uit te sluiten is mijn voorstel om dus dit geval de omgekeerde weg te volgen, met andere woorden: we hebben zo meteen de bespreking van het besloten deel. En aan het eind van de vergadering zal ik u een ordevoorstel doen hoe we datgene wat openbaar kan zijn, gewoon openbaar maken, doordat we de zaken die geheim moeten blijven keurig netjes niet openbaar maken. Maar het is aan u. Ik had niet voor niets de vraag gesteld: bent u akkoord met op deze wijze dit punt in beslotenheid te behandelen? We kunnen er ook over stemmen, dat geeft snel de meeste duidelijkheid. Zullen we dat doen, want anders gaat nu iedereen daar een verklaring over geven. Dan kunnen we beter even tellen. Dus wie is er voor het voorstel om dit agendapunt in beslotenheid te behandelen? Uw stemmen graag.

Wij tellen 17 stemmen voor, dat betekent dat het voorstel tot beslotenheid van vergadering is afgewezen, want dat is niet voldoende voor een meerderheid vanavond. Bedenk, er is een aantal mensen niet aanwezig. Nou, dat betekent dat we dit agendapunt niet in beslotenheid, dus gewoon in openbaarheid behandelen. Dan wijs ik u er wel op, ik heb er de vorige keer zeker niet in de openbaarheid veel over willen zeggen: als ik ook maar een glimp in de gaten krijg van dat er getallen worden genoemd die herleidbaar zijn naar de getallen die echt geheim moeten blijven, dan heb ik morgenvroeg om 9.00 uur ieder geval een afspraak op het politiebureau. Dat zeg ik u nu alvast. Ja u lacht, maar dat gebeurt. Goed. Dat gezegd zijnde gaan we er gewoon vrolijk tegenaan. Wie mag ik ... O nee, ik moet er nog iets bij zeggen: we hebben uiteraard, daar heeft heer Van Hooff wel gelijk in, de vorige keer al uitgebreid het debat gevoerd. Dus ik kan me ook voorstellen, de amendementen die op tafel liggen hebben dezelfde strekking als de vorige keer, dat wij elk nog even een korte toelichting geven op het standpunt, het college kan dan uiteraard nog een reactie geven en dat we dan ook naar de stemming overgaan. We hoeven met andere woorden, zou ik u mild willen adviseren, niet alles in lettera over te doen. Moet lukken, lijkt mij. De heer Eigenhuijsen hierover?

De heer **Eigenhuijsen**: Ik wou graag het woord, voorzitter.

De **voorzitter**: O, nou, dan hebt u nu het woord.

De heer **Eigenhuijsen**: Dan kunnen we meteen beginnen, dan gaan we ook lekker door. Het is al vaker gezegd, het amendement van de heer Van Hooff is fantastisch. Voorzitter, dat van de heer Jasper is nog net iets beter; we zullen ze allebei volmondig steunen.

De **voorzitter**: Ja, dit is wel kort en krachtig. Dat valt alleen maar te zeggen. De heer Van Hooft.

De heer **Van Hooft**: Nou, volgens mij moeten die amendementen eerst nog ingediend worden. Dus dat ga ik bij dezen dan maar even doen. Overigens, de vorige keer heb ik hier cijfers genoemd. Ik heb nooit de geheime stukken gelezen, dus ik kan daar ook nooit uit geciteerd hebben. Maar sommige mensen hebben gewoon verstand van zaken en op basis daarvan kun je soms ook cijfers noemen. Dat even vooraf gezegd hebbende. Hoe kun je uit geheime stukken citeren als je die nooit gelezen hebt? Dat zou best knap zijn.

De discussie gaat hier eigenlijk over iets heel simpels: meer of minder parkeerplaatsen in de Hezelpoortgarage. Onze visie is dat het college er te weinig prognosticeert, waardoor de bezoekers van de oude stad en dus de winkeliers, de ondernemers in de oude stad, tekort wordt gedaan. Er moeten er honderd bij en dan is dat mooi en goed genoeg om daarmee uiteindelijk ook de ondernemers in de oude stad in de toekomst ook in de verdere toekomst goed te kunnen bedienen. De kosten daarvan zijn per saldo marginaal.

De **voorzitter**: Dank u wel. Wie kan ik voorts het woord geven? De heer Lokker.

De heer **Lokker**: Ja. Dank u wel, voorzitter. Gewoon in de openbaarheid en laten we het dan in ieder geval over de cijfers hebben die we wel mogen bespreken en dat is het aantal parkeerplaatsen dat we daar in de Hezelpoort willen bouwen. Wat GroenLinks betreft is het aantal dat het college voorstelt meer dan voldoende. Volgens mij komen er veel meer parkeerplaatsen op die locatie bij en niet te vergeten, er gaat voorlopig nog geen enkele andere parkeergarage in de stad weg. Dat komt door een aantal moties over de gebiedsvisie in het Vlaams kwartier die destijds door de VVD is ingediend, samen met ons, als ik mij niet vergis. Er zijn allerlei plannen om transferia te bouwen waar ook geparkeerd kan worden, waardoor bijbouwen, of het nu om honderd extra parkeerplaatsen gaat of nog meer, in het amendement dat nog niet is ingediend, volgens mij zonde is. En om dan de heer Jasper alvast te citeren op omroep Gelderland, toen hij om zich heen keek op de parkeerplaats, zoals die er nu bij ligt: "U ziet het hier, wat een succes. Helemaal open. Hij wordt niet gebruikt, is nooit gebruikt en zal ook nooit gebruikt worden." Ik denk dat ik dat over een jaar kan zeggen als we te veel parkeerplaatsen op de Hezelpoort leggen. Dank u wel.

De **voorzitter**: Wie kan ik dan het woord geven? De heer Buck.

De heer **Buck**: Dank u wel, voorzitter. Twee dingen. Ik vind dat, als je tegen een ordevoorstel van de voorzitter van de vergadering ingaat, je dat ook wel moet toelichten. Dat is helemaal niet omdat ik vind dat we niets in beslotenheid zouden mogen bespreken. Heel graag. En als er collega's zijn die dat voorstel willen doen, zal ik het ook direct steunen, maar wat mij betreft hoefde het niet, omdat wij wat mij betreft daar niet lang over hoeven te debatteren. De argumenten zijn nu twee keer gewisseld. We kunnen ze voor de derde keer wisselen. Er ligt inmiddels een amendement voor, dat het CDA zal steunen om redenen die ik eerder al genoemd heb. Nogmaals, als er mensen zijn die wel het debat willen aangaan en daar ook een besloten vergadering voor nodig hebben, zal ik dat zeker steunen. Maar wat mij betreft hoeft het niet en gaan we gewoon snel over tot de stemming, die wat mij betreft zou resulteren in meer parkeerplaatsen in die nieuw te bouwen Hezelpoortgarage.

De **voorzitter**: Dank u zeer. De heer Broeren.

De heer **Broeren**: Ja dank u wel, voorzitter. Ja, toen u zei: dan ga ik morgenvroeg om 09.00 uur aangifte doen dacht ik, de vorige keer vroeg ik: "Willen jullie meer of minder parkeerplaatsen?" Dat vind ik gevaarlijk met u in de buurt, dus dat ga ik maar niet doen. In ieder geval, wij willen als Stadspartij Nijmegen meer parkeerplaatsen en daarom gaan wij minimaal voor het voorstel van de SP en misschien ook wel voor de heer Jasper zijn voorstel. Als dit het kan halen, hopen wij daar van harte op.

De **voorzitter**: Dank u zeer. Wie vervolgens? De heer Selman.

De heer **Selman**: Ja dank, voorzitter. Voor de tweede keer zijn wij het helemaal eens met het betoog van mijn collega van het CDA, de heer Buck. De toelichting heeft niet geleid bij ons tot herziening van ons standpunt, dus we blijven op ons eerder ingenomen standpunt. En we gaan meestemmen met het amendement van de SP.

De **voorzitter**: Dank u wel. Wie kan ik voorts het woord geven? De heer Bakker.

De heer **Bakker**: Dank u wel, voorzitter. Ook wat de VVD betreft hoeft hier niet heel uitgebreid over gesproken te worden. Er zijn geen nieuwe inzichten naar aanleiding van de ronde die geweest is. Wij willen graag een goede en ruime parkeervoorziening voor onze ondernemers in de binnenstad en we zullen daarom het amendement van de SP steunen. En mocht de heer Jasper ook nog een amendement indienen, dan zullen wij dat ook steunen.

De **voorzitter**: Dank u wel. De heer El Hafi.

De heer **El Hafi**: Ja dank u wel, voorzitter. Ja, het nadeel van specifiek op een locatie focussen is dat je je echt op een locatie gaat focussen, terwijl wij echt moeten kijken naar het totale aanbod aan parkeervoorzieningen in onze stad, onze mobiliteitsambitie die we met elkaar hebben afgesproken. En in dat licht kan mijn fractie instemmen met het collegevoorstel. Dank u wel.

De **voorzitter**: Dank u zeer. De heer Jasper.

De heer **Jasper**: Dank u wel, voorzitter. Ik hoef niet het hele betoog van de vorige keer te herhalen. Wat wel belangrijk is, is dat wij het al eerder hebben gehad over drie locaties rondom de binnenstad, niet in maar rondom de binnenstad, waarvan er twee gerealiseerd zijn. En de derde, daar hebben wij daar hebben we alleen de plek nog voor. Er is nog maar één plek die geschikt is om de opvang van parkeren te realiseren. En ik ken vele senioren, mensen slecht ter been, moeders met kinderen die niet meer naar de binnenstad kunnen, mensen met een kleine auto, mensen met een kleine beurs, gewone Nijmegenaren, en die worden als er niet voldoende parkeerplaatsen zijn, gewoon in de kou gezet. Dus wat ons betreft is het een kwestie van nu kiezen voor deze locatie. En ik wil er nog bij zeggen: als wij op deze locatie deze hoeveelheid extra parkeren realiseren, niet voor een gemiddelde parkeerdruk maar voor de maximale parkeerdruk, die wij nu al hebben, dan hebben we geen parkeervoorziening voor de eeuwigheid. Dat is met geen enkel onroerend goed zo. We kunnen altijd bij nieuwe parkeerinzichten over een aantal jaren zeggen: goh, het is een beetje te groot geworden. Dan maken we er fietsparkeerplaatsen van, dat hebben wij bij een andere ook al gezegd. Of: dan zetten we er elektrische auto's neer, op leasebasis. Of: dan maken we er winkels van of iets dergelijks. Dat zijn allemaal mogelijkheden die te doen zijn. Dus het is niet voor de eeuwigheid. En dit is de enig mogelijke locatie direct langs de binnenstad om deze reserve te realiseren. Die moeten wij dus met beide handen aannemen. En zoals ik al eerder vanavond heb horen zeggen, hier moeten we eigenlijk met elkaar zaken doen. Nou ja, wat ons betreft moeten er eigenlijk minimaal vierhonderd parkeerplaatsen in de Hezelstraat extra komen, maar laten wij het dan op 234 houden. Dank u wel.

De **voorzitter**: Dank u zeer. Wie kan ik dan nog het woord geven? Ik kijk eens even goed rond. Nee, niemand. Nou, dan geef ik wethouder Tiemens het woord namens het college.

Wethouder **Tiemens**: Ja dank u wel, voorzitter. Ja, ik zal mezelf ook niet herhalen. Wij denken dat dit een behoorlijke voorziening is, en veel groter dan nu. En dat het ook voldoende is voor de toekomst, met inderdaad het oogmerk dat wij ook langs de S100, zoals ooit een motie van GroenLinks en VVD heeft opgeroepen, parkeergelegenheid willen bieden voor juist die drukke momenten, als mensen helemaal geen zin hebben om in die drukte de stad in te rijden, en ze dan toch comfortabel naar de

stad te laten gaan. En dat kost allemaal geld en je kunt het maar één keer uitgeven. Maar ik zie een meerderheid voor me, dus ik zal ook even praktisch zijn. Het amendement zoals het nu is: u hebt vanmiddag nog een tekstvoorstel gekregen. Ik heb geen nieuw amendement gezien, maar het tweede dictum is niet uitvoerbaar, want daar zegt u eigenlijk dat wij meer parkeerplaatsen moeten aanleggen voor hetzelfde geld. Dat gaat nooit lukken. Dus we hadden een aanpassing voorgesteld die in de openbaarheid kan. Als die inmiddels is doorgevoerd, dan is het uitvoerbaar. Maar het gaat wel geld kosten en het exploitatietekort wordt ieder jaar uit de saldireserve gehaald. Maar ook dat hebben we al met elkaar gedeeld.

De **voorzitter**: Dan is het misschien toch goed, ik kijk even naar de heer Van Hooft als indiener, wat dan de tekst is, om wederom verwarring te voorkomen. Bij beslispunt 2, daar gaat het dan over.

De heer **Van Hooft**: Ja, dat heb ik nu hier weer net niet bij de hand, omdat het allemaal digitaal is. Ik heb dat ook vanmiddag al naar de griffie gestuurd. Ik word daar wel een beetje moe van.

De **voorzitter**: Maar dat moet u niet naar de griffie doen, dit is een vraag van de voorzitter tijdens de vergadering.

De heer **Van Hooft**: Dat snap ik, maar ik heb het stuk nou net hier niet voor mij liggen.

De **voorzitter**: Ik heb hier stuk. Misschien, als ik het voorlees, moet u maar zeggen of ik het goede voorlees.

De heer **Van Hooft**: Het gaat om per parkeerplaats ...

De **voorzitter**: "Het investeringsbudget voor de bouw van 573 openbare parkeerplaatsen in de Hezelpoort garage vrij te geven ter hoogte van de bouwkosten per parkeerplaats, conform bijlage opbouw investeringsbudget Hezelpoortgarage, maal 573 gedeeld door 707 parkeerplaatsen." Dus wat er moet staan, dat hele "maal 573 gedeeld door 707 parkeerplaatsen" moet eraf? Alleen wat staat onder de noemer, noemden ze dat vroeger, heb ik geleerd op school?

Wethouder **Tiemens**: Nee, nee. Voorzitter mag ik helpen?

De **voorzitter**: Ja.

Wethouder **Tiemens**: ja, het is toch heel vriendelijk dat u bij een voorstel waar het college op tegen is, toch door een ambtenaar wordt geholpen. Want dit is een voorstel van een ambtenaar. Die 573 gedeeld door 707 is voor twee verschillende amendementen dezelfde tekst. Voor de een 573, het amendement van de SP. Voor het amendement van Gewoon Nijmegen 707. Dus een van de twee getallen moet erin staan. En niet allebei.

De **voorzitter**: Dan is de tekst, ik lees er nog een keer voor: "Het investeringsbudget voor de bouw van 573 openbare parkeerplaatsen in de Hezelpoort garage vrij te geven ter hoogte van de bouwkosten per parkeerplaats, conform bijlage opbouw investeringsbudget Hezelpoortgarage, maal 573 parkeerplaatsen." De heer Van Hooft knikt en hij is de indiener, dus als hij het zegt, is dit de tekst waar wij het mee hebben te doen. Ja? Ik kijk nog even naar de wethouder of die nog gevolg op haar reactie had.

Wethouder **Tiemens**: Nou, misschien nog een opmerking. Mijnheer Jasper ja, een heel grote parkeergelegenheid bouwen en daar dan later fietsparkeren van maken, ja het college wordt al vaak aangesproken over dat wij van die dure voorzieningen bouwen voor fietsparkeren. Maar fietsparkeergarages zijn toch echt een heel stuk goedkoper dan autoparkeergarages. Dus dat lijkt mij niet handig, gezien het investeringsbudget. Maar goed, u mag kiezen nu.

De **voorzitter**: Goed. Dank voor uw inbreng. Dan hebben we twee amendementen. Het meest vergaande lijkt mij het amendement van de fractie van Gewoon Nijmegen, zoals ingediend door de heer Jasper. Dus dat brengen we dan het eerst in stemming en dan het tweede amendement, zoals ingediend en toegelicht door de heer Van Hooft, namens de SP. Ja? Dan gaan we over naar de stemming. Tenminste, ik had de indruk dat de meesten van u dat wel wilde doen. Het amendement 'Meer en beter parkeren in de Hezelpoortgarage', zoals ingediend door de heer Jasper. Uw stemmen graag.

Amendement Meer en beter parkeren in de Hezelpoortgarage

De gemeenteraad van Nijmegen, in openbare vergadering bijeen op 23 september 2020,

Constateerende dat:

- Het college is voornemens een woongebouw met ruim 100 woningen, commerciële ruimte en een forse parkeergarage te realiseren net buiten de Hezelpoort aan de westzijde van de binnenstad.
- De nieuwe garage moet een vervanging worden van de huidige parkeervoorziening van 325 plaatsen.
- Aanvullend moet de P-garage de volgende extra capaciteit verkrijgen:
 - P-plaatsen voor het tekort van de woningen aan de Handelskade => 183 stuks
 - Opvang van weggehaalde P-plaatsen Waalkade: => 100 stuks
 - Opvang van weggehaalde P-plaatsen garage Kelfkensbos; => 80 stuks
 - Opvang van weggehaalde p-plaatsen Ringstraten 2/3 van 60 stuks: => 40 stuks
 - Vervanging van weggehaalde huidige 325 p-plaatsen P2-OudeStad => 240 stuks

Totaal: 643 stuks

- Hieraan wordt nog separaat toegevoegd de P-plaatsen voor de woontoren(130stuks) en de nieuwe commerciële ruimte(83 stuks)
- De normaal toegepaste zgn, "vrije parkeerruimte" van 10% ligt buiten de maximale loopafstand die bezoekers bereid zijn af te leggen tot het centrum.
- Wanneer in het gebied Biezen en langs de Waalhaven betaald parkeren wordt ingevoerd zal de parkeerdruk op de nieuwe P-garage toenemen en is de huidige P-capaciteit onvoldoende. - Voor woon-winkelverkeer is aangetoond dat bijna geen verschuiving van auto naar openbaar vervoeren fiets plaatsvindt.

Overwegende:

- Dat de mooiste winkels van de stad in de westzijde van de binnenstad liggen: de Hezelstraten.
- Dat de winkels hun bezoekers voor een groot deel vanuit het autobereik ic. de parkeervoorziening P2-OudeStad ontvangen.
- Dat deze P-voorziening dreigt te worden opgeheven en vervangen door een zeer dure gebouwde P-voorziening die ook nog soelaas moet bieden voor alle weggehaalde P-plaatsen in de binnenstad.
- Dat in te voeren betaald parkeren in de omgeving een grote extra druk en een P-capaciteitstekort voor deze nieuwe P-garage gaat opleveren.
- Dat er geen "vrije ruimte van 10%" in de P-capaciteitsberekening is meegerekend die binnen de gewenste loopafstand tot de binnenstad ligt.
- Dat de Ecorys rapportage 2,5 tot 3 jaar oud is en onvoldoende actueel in deze snelle veranderende parkeersituatie.

Besluit:

Om de beslispunten als volgt te wijzigen:

1. Het aantal te realiseren openbare parkeerplaatsen in de nieuw te bouwen Hezelpoortgarage vast te stellen op $643 + 10\% = 707$ stuks.
2. Het investeringsbudget voor de bouw van 707 openbare parkeerplaatsen in de Hezelpoortgarage conform bijlage "Opbouw Investeringsbudget Hezelpoortgarage" Vrij te geven.

En gaat over tot de orde van de dag

12 stemmen voor: VVD, Stadspartij Nijmegen, CDA, 50Plus, Gewoon Nijmegen, VoorNijmegen.Nu
23 stemmen tegen: GroenLinks, D66, SP, PvdA

Amendement verworpen

De **voorzitter**: Dat is verworpen met 12 stemmen voor. Ja, met 12 stemmen voor is dat amendement verworpen.

Dat brengt ons bij het amendement zoals ingediend door de SP, 'Voldoende parkeerplaatsen voor de oude stad, ook in de toekomst.' Uw stemmen daarover graag.

Amendement Voldoende parkeerplaatsen voor de Oude Stad, ook in de toekomst

De gemeenteraad van Nijmegen, in vergadering bijeen op woensdag 28 oktober 2020

Overwegende dat:

- Het college voorstelt in de nieuw te bouwen Hezelpoortgarage 473 openbare parkeerplaatsen te realiseren.
- Van deze 473 openbare parkeerplaatsen er 333 parkeerplaatsen worden gerealiseerd voor te schrappen parkeerplaatsen elders in de stad (Vlaams kwartier) en bezoekers van de Handelskade waardoor er per saldo 140 parkeerplaatsen overblijven voor bezoekers van de Oude Stad.
- Voor bezoekers van de Oude Stad er in het verleden is geprognosticeerd dat er 360 parkeerplaatsen nodig zijn.
- In de praktijk blijkt dat op piekmomenten 63% van de huidige capaciteit (320 ppl) voor bezoekers van de Oude Stad noodzakelijk is, wat in de toekomst neerkomt op 240 noodzakelijke parkeerplaatsen voor bezoekers van de Oude Stad.
- Er per saldo dus 100 parkeerplaatsen te weinig worden gerealiseerd voor bezoekers van de Oude Stad.
- Om de bezoekers van de Oude Stad ook in de toekomst te kunnen bedienen het aantal van 473 openbare parkeerplaatsen in de Hezelpoortgarage verhoogd dient te worden naar 573 openbare parkeerplaatsen.

Besluit de beslispunten uit het raadsvoorstel als volgt te wijzigen:

1. Het aantal te realiseren openbare parkeerplaatsen in de nieuw te bouwen Hezelpoortgarage vast te stellen op 573.
2. Het investeringsbudget voor de bouw van 573 openbare parkeerplaatsen in de Hezelpoortgarage vrij te geven ter hoogte van de bouwkosten per parkeerplaats conform bijlage "Opbouw Investeringsbudget Hezelpoortgarage" maal 573 parkeerplaatsen.

19 stemmen voor: SP, VVD, Stadspartij Nijmegen, PvdA, CDA, 50Plus, Gewoon Nijmegen, VoorNijmegen.Nu

16 stemmen tegen: GroenLinks, D66

Amendement aanvaard

De **voorzitter**: Met 19 stemmen voor, is dat amendement dan aanvaard.

En dat betekent dat we natuurlijk ook het raadsvoorstel als zodanig nu in stemming krijgen. Dus uw stemmen graag over het raadsvoorstel.

Geamendeerd Besluit

1. Het aantal te realiseren openbare parkeerplaatsen in de nieuw te bouwen Hezelpoortgarage vast te stellen op 573.
2. Het investeringsbudget voor de bouw van 573 openbare parkeerplaatsen in de Hezelpoortgarage vrij te geven ter hoogte van de bouwkosten per parkeerplaats conform bijlage "Opbouw Investeringsbudget Hezelpoortgarage" maal 573 parkeerplaatsen.

Besluit raadsvoorstel

Voorstel unaniem aanvaard

De **voorzitter**: Dat heeft een unanieme steun, waarbij dat dus uiteraard dan ook weer aanvaard is. Dank u wel. Dan kunnen we dit agendapunt afsluiten.

18. Sluiting

De **voorzitter**: Dan zijn we op toch een relatief vroeg tijdstip bij de sluiting van deze vergadering. Mag ik u nog een heel goede avond wensen. En vooral let op elkaar, houdt u de gezondheid goed in de gaten. De vergadering is gesloten.